

Filmski torki

V Črnomlju dobili prvo filmsko gledališče na našem območju

V torek, 20. marca, bodo v Črnomlju predvajali film „Somrak bogov“ znanega italijanskega režiserja Luchina Viscontija. S to predstavo se bo začel spored filmskega gledališča, ustanovljenega te dni pri črnomaljskem Zavodu za kulturo. V tem gledališču bodo prikazali deset umetniško dognanih filmov iz evropske in svetovne kinematografije. Predstave bodo ob torkih, tako da se bo program iztekel 5. junija, ko bo filmsko gledališče opravilo delo za to sezono.

Z osnovanjem filmskega gledališča želijo prireditelji ustreči predvsem gledalcem, ki ne hodijo v kino samo zaradi zabave, ampak obiskujejo predstave zaradi umetniške vrednosti filmov. Vse predvajane filme bodo komentirali strokovnjaki, obiskovalci pa bodo imeli možnost svoje stališče povedati tudi v pogovorih po predstavah. Vse potrebne podatke o filmih in njihovih tvorcih bodo ljubitelji sedme umetnosti lahko prebrali v filmskem (gledališkem) listu, ki bo na voljo ob vsaki predstavi. Stalni obiskovalci bodo lahko kupili tudi abonma za vseh devet predstav.

KOČEVJE: ZA KRAIGHERJA

Sergeja Kraigherja, predsednika predsedstva SR Slovenije, so na seji občinske kandidacijske konference Kočevje, ki je bila 12. marca, potrdili kot možnega kandidata za člana predsedstva SFRJ iz SR Slovenije. Ob tej priložnosti so potrdili se Viktorja Avblja kot možnega kandidata za predsednika predsedstva SRS, Staneta Markiča kot možnega kandidata za člana predsedstva SRS, Tilko Blaha in Petra Toša pa kot možna kandidata za delegata v družbenopolitični zbor skupščine SRS. Na konferenci, ki se je udeležilo 84 odstotkov izvoljenih delegatov, so razpravljali še o uvedbi novega samoprisklepa v občini, o čemer bomo obširneje še poročali.

J. PRIMC

KONCERT V MUZEJU

Brežičani so imeli v soboto, 10. marca, priložnost poslušati odlične zagrebške glasbenike. V stolpni dvorani Posavskega muzeja je priredil koncert kvartet „Pro arte“. Prvi in drugi violinista sta bila Avguštin Dedič in Jože Maluza, na violi je igral Miroslav Miletič, na violončelo pa Željko Svaglič. Predstavili so se s Tartinijem in Mozartom ter z „Dalmatinskim kvartetom“ svojega soigralca M. Miletiča.

MOŽNOSTI NADALJNEGA ŠOLANJA

Konferenca mladih v izobraževanju je mladincem iz črnomaljske občine prikazala možnosti nadaljnega šolanja na srednjih, višjih in visokih šolah. Pogovora so se udeležili tudi predstavniki delovnih organizacij, ki so mladim prikazali potrebe po določenih poklicih in hkrati zainteresirane za študij oziroma nadaljnje šolanje povabili na ogled in pogovor v te delovne organizacije. Doselej se je v črnomaljski občini pogosto zgodilo, da so ravnajo zaradi neinformiranosti mladih razpisane štipendije ostale neizkoriščene.

VREME

V drugi polovici tedna bo spremenljivo oblačno vreme, občasno bodo tudi manjše padavine.

Tožilstvo – napredna sila

Ob 35-letnici javnega tožilstva je na proslavi v Semiču govoril Milan Kučan, predsednik skupščine SRS

Pred hišo št. 28 v Semiču, kjer je med narodnoosvobodilno vojno deloval dr. Vito Kraigher, glavni javni tožilec pri predsedstvu SNOS, je bila 12. marca (torej natanko na dan, ko je bil pred 35 leti sprejet odlok o postavitvi in pristojnosti glavnega javnega tožilca) proslava, ki so se udeležili številni predstavniki republiške skupščine, izvršnega sveta, družbenopolitičnih organizacij in vseh slovenskih pravosodnih ustanov ter dosedanja republiški javni tožili Vladimir Krivic, dr. France Hočevar, Jože Pavličič in Riko Kolenc.

Uvodoma je Bojan Škrk, javni tožilec SRS, govoril o zgodovinskem pomenu in vlogi omenjenega odloka predsedstva SNOS, očrtal je revolucionarni lik maja 1945 na Turjaku ubitega dr. Vite Kraigherja ter na kratko prikazal razvojne poti javnega tožilstva.

Slavnostni govornik na spominski proslavi je bil Milan Kučan, predsednik slovenske skupščine. Najprej je poudaril revolucionarni pomen začetka delovanja javnega tožilstva, ki je že desetletja najtesneje povezano z razvojem pravne ureditve in celotnega političnega sistema naše države. Svoj vrh je doseglo z zakonom o javnem tožilstvu, ki je začel veljati 1. januarja letos ter je tako „skupaj z zakonom o samoupravnih sodiščih in zakonom o rednih sodiščih izraz napora za vsebinsko usklajevanje pravosodne funkcije z uveljavljanjem in razvojem družbenoekonomskih in drugih samoupravnih odnosov v naši družbi“.

Kučan je podrobno opisal, kako se je rojeval in rasel socialistični revolucionarni pravni red, govoril je

o neprecenljivem prispevku pravnikov (14 jih je bilo proglašanih za narodne heroje) med NOB, nato pa je prikazal humano delovanje javnega tožilstva dandanes, ko si prizadeva „Zagotoviti hitrejši in učinkovitejši kazenski postopek, približati sojenje občanom in podružbljati tisto delovanje javnega tožilstva, ki se z razvojem približuje samoupravnemu, delavskemu ali političnemu in družbenemu nadzoru“.

D. RUSTJA

IZŠEL JE BRIGADIRSKI INFORMATOR

Ta ponedeljek, 12. marca, je izšel „Brigadirski informator“, ki sta ga pripravila Center za mladinske delovne akcije in komisija za informiranje pri občinski konferenci ZSM Kočevje. To glasilo seznanja mlade, njihove starše in ostale s pomembno prostovoljnega dela ter z življenjem in delom na mladinskih delovnih akcijah.

Cilj je spreminjanje zavesti

Z obiska podpredsednika republiškega sveta ZSS Mirana Potrča v črnomaljski občini

Prejšnjo sredo je črnomaljsko občino obiskal podpredsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Miran Potrč. Po krajšem pogovoru z vodstvom občinskega sveta Zveze sindikatov je v delovni organizaciji Belt stekla beseda o položaju, uspehih, težavah in načrtih tega 920-članskega kolektiva, ki je med največjimi v Beli krajini.

Predstavniki Belta so gosta seznanili z delom sindikata, katerega delo poteka preko treh osnovnih organizacij. Poudarili so, da je delo sindikata v Beltu precej boljše kot v

MILAN KUČAN NA PROSLAVI V SEMIČU: „Izhodišča, ki usmerjajo delo javnega tožilstva, so varovanje ustavnosti in zakonitosti, varovanje interesov družbene skupnosti, varstvo človekovih pravic, preprečevanje družbi nevarnih in škodljivih pojavov ter utrjevanje družbene odgovornosti in socialistične morale.“ (Foto: D. R.)

ni. Težave imajo zaradi slabe kvalitete materiala, tudi pri uvozu reprodukcijskega materiala ne gre gladko, osebni dohodki so še vedno pod povprečjem slovenskega gospodarstva, delovni pogoji, zlasti v livarni, so slabi.

V razpravi je Miran Potrč večkrat poudaril, da so bili precej samokritični, kljub temu pa gradivo za zaključni račun kaže, da so dokaj dobro gospodarili, če pa bodo odpravili napake, ki se jih zavedajo, bo poslovanje v prihodnje še uspešnejše.

A.B.

ZE DVANAJSTIČ DAN MAJDE ŠILC

Jutri bo v novomeškem Domu JLA že dvanajsto srečanje gojencev in vzgojiteljev dijaškega doma z borci desete (ljubljske) SNOUB, posvečeno pa spominu na herojino Majdo Šilc ter 60-letnicama SKOJ in ZKJ. Na prireditvi, ki se bo začela ob 17. uri, bodo dijaki med drugim uprizorili Klopčičevo enodejanko „Mati“, ki jo je režirala Ivanka Mestnik, Dolenjski oktet pa bo zapel nekaj narodnih in partizanskih pesmi. Vodstvo doma bo ob tej priložnosti podelilo knjižne nagrade in pisna priznanja gojencem, ki so se v minulem šolskem letu najbolj izkazali pri učenju in drugih dejavnostih.

Leto muhasto, a vino odlično

Praznik posavskih vin na Čatežu od 14. do 16. marca – Na razstavi dobra kapljica

Vinogradniki iz Posavja te dni že peto leto zapored slavijo posavski praznik vin. Organizator letošnjih prireditev je Turistično društvo Čatež.

Praznovanje se je začelo včeraj popoldne, ko so v čateški šoli odprli vinsko razstavo. Obiskovalci lahko pridejo na poskušnjo letošnje kapljice še danes in jutri.

V prostorih Motela Petrol bo tudi kulinarčna razstava. Gospodinje, poklicni kuharji in kuharice so tokrat novič pripravili bogato pašo za oči. Razstavo bodo odprli danes popoldne ob 17. uri. Za vinogradnike bodo ob isti uri strokovna predavanja v Čateških Toplicah.

Letošnjemu slavlju bo dal prazničen zunanji pečat vinogradniški spreved, ki bo jutri popoldne premeril krožno pot od Čateža do Brežic in nazaj. Zaključna prireditev s podelitvijo diplom in priznanj bo jutri ob 18. uri v Čateških Toplicah. Najbolj nestrno jo pričakujejo razstavljalci vinskih vzorcev. Ocenjevalci so bili namreč presenečeni nad izredno dobro kakovostjo vin kljub slabim vremenskim razmeram.

Vinogradniki in kmetijske organizacije so poslali v oceno 138 vzorcev. Strokovnjaki Kmetijskega inštituta Slovenije, Kmetijskega zavoda iz Maribora, Slovina in Agrokombi-

Krško: Popit na obisku

Boj nedoslednostim

Predsednik CK ZKS Franc Popit je skupaj z izvršnim sekretarjem predsedstva Romanom Ogrinom in Emilom Rojcem v torek popoldne prisostvoval na razširjeni seji komiteja OK ZK v Krškem. Namen tokratnega delovnega srečanja je bil, da skupaj ocenijo družbenopolitične in samoupravne razmere v občini, zlasti pa še aktivnost ZK.

Delovna skupina CK ZKS je namreč v drugi polovici februarja obiskala 17 osnovnih organizacij ZK v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih ter v poročilu opozorila na nekatere kritične ugotovitve z namenom, da se nedoslednosti in pomanjkljivosti odpravijo po skupnem dogovoru. Ta analiza je bila poleg uvodnega referata sekretarja OK ZKS tov. Peterkoča izhodišče za razpravo.

Predsednik Popit se je zanimal zlasti za konkretne rezultate akcije „sklepnih računov“, za ukrepe, ki bodo sledili, za nagrajevanje po delu in za samoupravno organiziranost usmerjenega izobraževanja. Več prihodnjič.

J. TEPPEY

NOVA GORICA: 1. OKLEŠČEN

V Novi Gorici je bil konec prejšnjega tedna večji republiški atletski miting, na katerem je nastopilo več kot 80 tekmovalcev in tekmovalk iz 10 slovenskih društev. Zelo uspešno je nastopil tudi Novomešanec Okleščen, ki je disk zalučal 42,36 m in drugega prehitel za dobre tri metre.

Teden dolenjskega cvička

Jutri začetek prireditev v Novem mestu

Jutri popoldne se bo ob 15. uri začel premikati izpred hotela Kandija vinogradniški spreved skozi Novo mesto, kar bo začetek šestega, zdaj že lahko zapišemo, tradicionalnega tedna dolenjskega cvička. Tri dni bodo trajala strokovna srečanja (kulinarčna razstava v soboto od 10. ure naprej, predavanje, zbor trsničarjev v soboto ob 12. uri, v nedeljo predavanje ter ob 11. uri skupščina Delegatov Društva vinogradnikov Dolenjske) in zvečer zabavne prireditve v športni dvorani, izbrano pa je tudi najboljše vino, ki ga je lani rodila dolenjska zemlja. Izjemno radodarna je bila na Vinjem vrhu, o čemer na četrti strani objavljamo posebno fotoreportažo.

J. TEPPEY

ORODJE ZA PRIDNE ROKE – Bližajoča pomlad že preganja kmete, saj ni več časa za posedanje na toplem zapečku krušne peči. Ključje njiva, vinograd in gozd. Komaj je z njive izginila zadnja bela krpa, že jo je zamenjal gnoj, ki se bo kmalu skrival pod pluzino. Dober kmet se k delu pripravi z dobrim orodjem, zato že spomlad skrbi, da neuporabno in obrabljeno popravi ali zamenja. Marsikaterih pravih kovaških reči v t govinah ni več dobiti ali pa imajo previsoko ceno, zato čolenski kmet raje kupuje na priložnostnih „stantih“, kot so jih preteklo soboto postavili na Gregorjevem sejmu na Veseli gori pri Sentrupertu. Za majhen denar so obrtniki prunjali starinske ključavnice za zaklepanje hramov, težke krampače, vse vrste toporišč, dovolj orodja za vsakega, ki želi delati. (Foto: Janez Pavlin)

O PODZEMLJU JUŽNE AMERIKE

Jamarski klub Vinko Paderišič-Batreja obvešča, da bo v četrtek, 22. marca ob 17. uri v kino dvorani novega doma JLA predavanje „Od Pacifika do Amazonije“. Tema predavanja je lanska slovenska jamarska odprava v podzemski svet Južne Amerike. To izredno zanimivo in edinstveno podzemlje, tako različno od našega, bo predstavil dr. France Habe, udeleženec odprave. Predavanje bo spremljalo več kot 200 diapozitivov. Ob enem pa so vabjeni vsi, ki jih delo v novomeškem jamarskem klubu zanima, na redni občni zbor, ki bo eno uro pred predavanjem (ob 16. uri) v isti dvorani.

Inž. Dušan Terčelj: „Kakovost vzorcev je nadpovprečna.“

Ameriški predsednik Jimmy Carter je znova zastavil ves svoj ugled in sposobnost, da bi vendarle pognal naprej zastala kolesja sporazuma iz Camp Davida in ga dokončno potrdil, toda rezultat je za zdaj kljub njegovim pogovorom v Kairu in Jeruzalemu skrajno negotov.

Carterjev poskus

Zanesljivo je znano samo eno: da je palestinska osvobodilna organizacija zavrnila Carterjevo vabilo, naj se tudi Palestinci priključijo pogovorom in sodelujejo pri oblikovanju miru.

UMIK: DA ALI NE?

Medtem pa prav tako še ni mogoče poročati z zadostno mero zanesljivosti o tem, kaj se dogaja na kitajsko-vietnamski meji. Po nekaterih poročilih naj bi se kitajske enote, ki so vrle v Vietnam, že umikale, po drugih pa se boji nadaljujejo. Zdi se dokaj gotovo, da so Kitajci svojo vojno misijo končali in da z njo nimajo prav nič več dobiti, a dobili že doslej niso nič, saj invazija v Vietnam ni bila sprejeta z nič večjimi simpatijami kot vietnamska v Kampučijo.

HO DOM ODPOTOVAL

Podpredsednik administrativnega sveta in zunanji minister DLR Koreje Ho Dom je ob koncu tedna odpotoval iz Jugoslavije, kjer se je mudil na petdnevem prijateljskem in uradnem obisku, med katerim ga je sprejel tudi predsednik republike Josip Broz Tito. Jugoslovansko-korejski pogovori so zadevali predvsem sedanji trenutek nevrščnosti, pri čemer sta obe strani odločno odklonili kakršnakoli razdvajanja in delitev gibanja in zavrnili vse tiste, ki bi želeli nevrščeno

nost postaviti v bok ob enega izmed blokov kot njegovega naravnega političnega ali ideološkega zaveznika, kot je to, denimo, želela Kuba in nekatere druge države.

Gost iz Koreje in njegov gostitelj, jugoslovanski zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec, sta razpravljala tudi o dvostranskem sodelovanju med državama in ugotovila, da so odnosi dobri in da se krepijo tudi gospodarski stiki, pri čemer pa obstaja še mnogo neizkoriščenih možnosti.

HOMEINJEV POZIV IN ODPOR

Iranski verski voditelj Homeini je razburil Iranke, ko je v svojem pozivu državljanom, naj glasujejo na referendumu konec meseca za islamsko republiko, med drugim terjal tudi vrnitev nekaterih preživelih navad. Homeini je med drugim terjal, naj Iranke znova oblečejo tradicionalna oblačila, ki zakrivajo obraz, razen tega pa je izjavil, da se morajo podrediti tudi drugim islamskim običajem. Z drugimi besedami: naj bodo podložne možem in se uklonijo pred tradicionalno moško močjo, ki jo islam čišla.

V Teheranu je demonstriralo kar okoli 20.000 žena, ki so zahtevale ne samo polno uveljavitev že pridobljenih svoboščin, marveč tudi še dodatnih, denimo enako plačilo za enako delo in enake možnosti zaposlitve.

Sicer pa v Teheranu nadaljujejo tudi z usmrčitvami tistih, ki so bili v šahovem režimu na izpostavljenih vojaških ali političnih in policijskih položajih. Posebna revolucionarna sodišča so ukazala ustreliti že več kot deset ljudi in opazovalci menijo, da se bo število v naslednjih nekaj dneh še povečalo.

VASO GASAR

CHARLES V HONGKONGU – Najbolj zaželen ženin Evrope, britanski prestolonaslednik princ Charles, je na uradnem obisku v Hongkongu, kjer so ga sprejeli z vsemi častmi. Že takoj po prihodu je pregledal čestni bataljon slovite brigade Gurkov, ki že desetletja veljajo za izjemne bojevnike in so med drugim sodelovali v britanskih enotah tudi med drugo svetovno vojno. Na sliki: princ Charles stopa med dvema pripadnikoma Gurk mimo častne enote (Telefoto: UPI)

Zajela nas je plima podražitev

Zaščita pred draginjo očitno ni dovolj učinkovita

Kaže, da je postal sprejem dogovora o izvajanju politike cen v letošnjem letu povod za pravo poplavo zahtevkov o zvišanju cen. V dokaj tesne okvire predvidenih podražitev bi želeli vsi vriniti še svoje zahtevke in tako reševati probleme – predvsem z zvišanjem cen, običajno še mimo dogovorjenega okvira. Poznavalci razmer na našem tržišču nad takimi pritiski niso presenečeni. Ponavljajo se skoraj vsako leto, saj vsi prosilci domnevajo, da lažje sprejemamo višje cene v prvih mesecih, ko dogovorjena politika še ni ogrožena, kot pa kasneje, ko že pride do večine podražitev. Po drugi strani pa je stalno povečanje cen postalo že praksa, na katero se, kot na nekaj povsem normalnega, navajajo proizvajalci in potrošniki; takšno obnašanje pa podpira tudi že ustaljena miselnost, da pri nas lahko vse prodamo, celo po sorazmerno visokih cenah. In zaradi potem bremena stabilizacije s podražitvami ne bi prevladali na nekoga drugega, če je to lažje, kot pa

iskati notranje rezerve v dvigu produktivnosti, zmanjševanju stroškov in v drugih ukrepih? Očitno naš mehanizem, ki štiti družbo pred čezmernim povečevanjem cen, ni dovolj učinkovit. Februarja so na primer dokaj visoko poskočile cene mnogih kmetijskih pridelkov, prometa, uslug (ogrevanje, javna razsvetljava, mestni promet, snaga, stanarine), elektrike, gradbenega materiala itd. Pestre cene posameznih kmetijskih pridelkov (sir, meso, fižol idr.) kažejo, da sezonski proizvodni tako pomembno vplivali na dviganje cen, kot trdijo nekateri, pač pa bolj opozarjajo na še velike rezerve v organiziranju preskrbe. Te bi lahko najbolje izkoristili s tesnejšim po-

vezovanjem proizvodnje in trgovine, s preseganjem umetno postavljenih med posameznimi regijami, z bolj organizirano preskrbo velikih potrošniških centrov itd. Toda v praksi raje izbiramo lažjo pot in iščemo kritje za vse nastete in za druge slabosti v dviganju cen. Ni potrebno posebej poudarjati, kako pomemben pogoj za stabilizacijo celotnega gospodarstva je dosledno spoštovanje dogovora o izvajanju politike cen v letošnjem letu. Dolgoletne negativne izkušnje nas morajo izučiti, da je potrebno cene vsaj umiriti na dogovorjeni povečani ravni. Toda te bitke ne bodo mogli dobiti organi, ki cene odobravajo ali nadzirajo, če je ne bomo izpeljali v vseh – proizvodnih in trgovskih – organizacijah združenega dela. Po februarjskih podatkih žal ne moremo pohvalno oceniti prizadevanj za tako usmerjeno umirjanje cen, opozarjajo pa nas, da se moramo odločneje upreti takemu širjenju podražitev.

DJURO DJURAŠKOVIČ
(Iz Komunista)

NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Založbi Komunist in Borec sta prevzeli izdajanje Zbranih del Josipa Broza-Tita, ki bodo izhajale v naslednjih letih in bodo obsegale več kot 40 knjig. Titova zbrana

Titova zbrana dela

dela so znanstvena izdaja, vendar so vsa spremna besedila, ne le Titova, napisana jasno, pregledno, vsakomur dostopno, a so hkrati polna doslej neznanih pričevanj. Zbrana dela tiskamo v nakladi 10.000 izvodov. Če ne bo izjemnih težav, bo izšlo letos pet knjig.

AKTUALNA VPRAŠANJA

V Beogradu je bila pod predsedstvom Branka Mikulića seja predsedstva centralnega komiteja ZKJ. Predsedstvo je sklenilo, da bo prihodnja seja Centralnega komiteja ZKJ 5. aprila v Beogradu. Obravnavali bodo aktualna politična vprašanja razvoja gibanja nevrščnosti in naloge Zveze komunistov ter sprejeli sklepe o uresničevanju pobude tovariša Tita o uveljavljanju kolektivnega dela in odgovornosti ter nadaljnji demokratizaciji družbenopolitičnih odnosov.

STANOVANJA

Predsedstvo OK ZKS je na svoji 18. seji ocenilo uresničevanje sklepov 8. seje, na kateri so opredelili naloge komunistov pri uveljavljanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu. Ocenilo je, da so komunisti s svojo aktivnostjo prispevali k temu, da bodo postali nosilci vseh odločitev delovni ljudje in občani, zainteresirani za stanovanjsko področje, ter da bo stanovanjska politika izraz njihovih interesov in potreb. Gre v bistvu za

vprišanje, kako vplivamo na hitrejšo urejanje stanovanjskih razmer delovnih ljudi in njihovih družin, kulturnejše bivanje v starih in novih vsesekah, na dobro vzdrževanje stanovanjskih hiš ter na uveljavitev socialne politike na tem področju. V sklepih predsedstva je opredeljeno, da moramo v stanovanjskem gospodarstvu uveljaviti samoupravne družbenoekonomske odnose, v katerih bodo delovni ljudje lahko vplivali tudi na ceno stanovanja, odpravljali pretežno kreditne odnose in smotrno gospodarili z obstoječim stanovanjskim skladom.

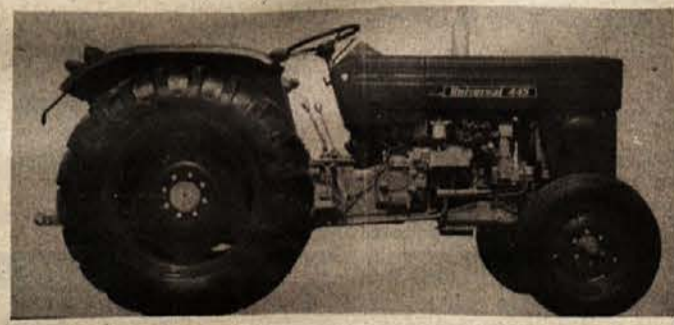
OBISKA

Študijska skupina Centralnega komiteja ZKJ je pod vodstvom Ilijaza Kurtešija obiskala Slovenijo in se seznanila s konkretnimi razmerami v Novem mestu, Kopru in Ljubljani. Skupina je bila najprej v Novem mestu, kjer se je sestala s komunisti „Krke“, na Otočcu pa je bil še sestanek s političnim aktivom Dolenjske in Bele krajine. Naslednji dan obiska je bil na sporedu ogled koprške luke, člani skupine pa so se tudi podrobno zanimali za njen materialni in samoupravni položaj. V Ljubljani se je delovna skupina najprej pogovarjala s predstavniki republiškega izvršnega sveta, gospodarske zbornice in republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije. Govorili so predvsem o tekočih gospodarskih problemih in se posebej dotaknili preobrazbe bančništva.

Predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović, ki se je te dni mudil v Sloveniji, pa se je v Ljubljani pogovarjal o nekaterih aktualnih vprašanjih družbeno-gospodarskega razvoja slovenskega glavnega mesta. Predstavniki ljubljanskega gospodarstva so mu povedali, da nameravajo v Ljubljani nameniti v prihodnjih letih več pozornosti razvoju industrije.

MILAN MEDEN

KMETOVALCI!

Za devize prodajamo TRAKTORJE „UNIVERSAL“, 42 KM, po licenci FIAT, ki so sedaj znatno cenejši:

- STANDARD USA 3.275 dolarjev in 24.900 din
- Z DVEMA DIFERENCIALOMA USA 3.749 dolarjev in 27.800 din

- PRODAJA:
- „AGROOPREMA“, Zagreb, Maksimirska 70, tel. (041) 223-883
 - KMETIJSKA ZADRUGA „KRKA“, Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 10, tel. (068) 21-766
 - KMETIJSKA ZADRUGA ČRNOMELJ, tel. (068) 76-063

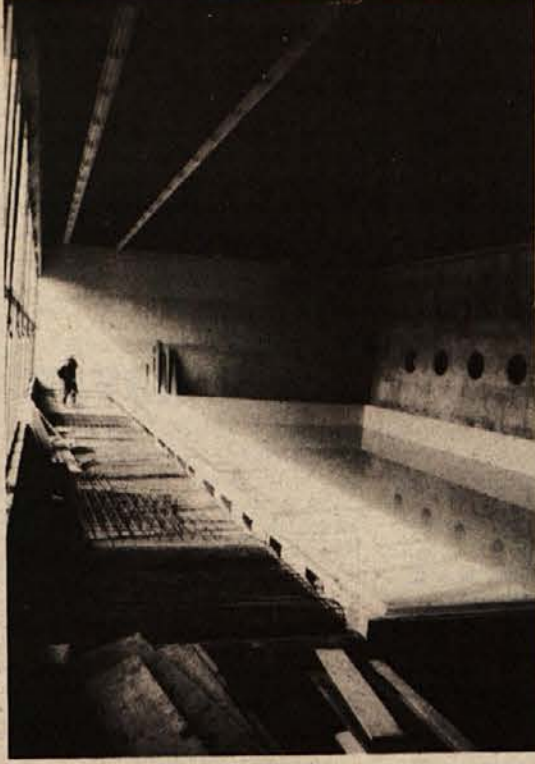

SEJEM USIHA – Gregorjev sejem na Veseli gori pri Šentrupertu, ki je nekdanji slovel predvsem po konjski kupčiji, iz leta v leto usiha. Na letošnjem, ki je bil v soboto, 10. marca, je bilo naprodaj malo konj. Na sliki: z motiko po kopitu, tako se preizkusi roba. (Foto: Markelj)

BOGATEJŠI ZA ŠTEVILNA LIKOVNA DELA – V Galeriji Posavskega muzeja v Brežicah so 10. marca odprli razstavo slik, plastik in tapiserij, ki jih je 44 likovnikov iz Slovenije darovalo za likovno opremo novega dijaškega doma, doma upokoencev in knjižnice. (Foto: Jožica Teppey)

ŠKOLJKA JE ŽE VGRAJENA – Ribniški bazen je končno le dobil školjko in vanj so tudi že natočili vodo. Žal pa je gradnja bazena spet v zamudi in to le zato, ker z deli zamuja izvajalec iz Splita, medtem ko so nemški monterji svoje delo že končali, izvajalec Peček pa opravlja svoje delo po načrtu. (Foto: Primc)

POZORNI ŠENTJERNEJČANI – Za dan žena so v Šentjerneju delavke IMV in Iskre počastili s pristrčno pozornostjo; pripravili so skromno zakusko, na kateri so nastopili s kulturnim programom otroci iz vrta. Tudi upokoenci so pokazali rimerno pozornost do svojih članic. (Foto: Polde Miklić)

POTREBEN RAČUNALNIŠKI CENTER

Občini Kočevje in Ribnica ustanovljata medobčinski računalniški center, v katerem bodo razen obeh občinskih izvršnih svetov vključene tudi večje OZD iz obeh občin. Že ta mesec se bo začela razprava o predlogu samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev za ustanovitev tega centra. Delati bo začel približno v dveh letih po podpisu sporazuma, ker je prej potrebno zgraditi prostore zanj, ga opremiti in mu priskrbeti potrebni kader.

Sejmišča

NOVO MESTO: V ponedeljek je bilo na prodaj le 266 prašičev, od tega 25 starih nad tri mesece. Kupčija ni ravno cvetela, saj je lastnika menjalo le 171 živali. Pujski so bili po 800 do 1.105 din, nad tri mesece stari prašiči pa po 1.105 do 1.600 din.

BREŽICE: Na sobotni sejem so pripeljali 436 pujskov in 16 nad tri mesece starih prašičev. Prvih so prodali 342 po 42 din kilogram žive teže, drugih pa 11 po 26 do 27 din kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Novi kmetijski zakoni (III)

V dveh dosedanjih kratkih prikazih bistvenih novosti v kmetijski zakonodaji sta bila doslej predstavljena zakon o združevanju kmetov ter zakon o kmetijskih zemljiščih, danes pa sta na vrsti preostala dva nova kmetijska zakona: zakon o preživninskem varstvu ter zakon o intervencijah v kmetijstvu in porabi hrane.

V sekretariatu za kmetijstvo so nam povedali, da doslej, dva meseca po veljavi zakona, ni skušal še nihče s pomočjo novega zakona uveljaviti pravice do preživnine. Za to je kriva tudi slaba obveščenost. Ostarili, zapuščeni, osamljeni ljudje, lastniki zemlje, enostavno ne vedo, kako in kaj, kam naj se obrnejo.

V preživninskem varstvu kmetov bo dobila odločilnejšo vlogo zemljiška skupnost, za katero po zakonu ne sme biti „nezanimivih“ zemljišč in ki ne sme prepustiti ostarelih lastnikov le dobroti njihovih otrok, saj je to, kot nas uči življenje, včasih vse prej kot to, kar pomeni ta beseda.

O zemlji za delo nezmožnega kmeta bodo seve najprej odločali dediči. Ti bodo morali poskrbeti za kmetovo socialno varnost, če bodo podedovali in prevzeli zemljo; poskrbeti pa bodo morali tudi, da bo zemlja primerno obdelana. Druga možnost pa je, da zemljo oddajo kmetijski zemljiški skupnosti, ki bo v zameno za oddano zemljo zagotovila preživnino. Velikost preživnine bo odvisna od vrednosti oddanega zemljišča in od starosti upravičenca. Ko bo umrl, bo narejen poračun z dediči, če znesek izplačane preživnine še ne bo dosegel vrednosti oddanega zemljišča; če pa ga bo že dosegel in presegel, bo ta zemlja postala družbena lastnina.

In kot zadnji, a ne najmanj pomembni naj predstavimo novi zakon o intervencijah v kmetijstvu in porabi hrane. Ta uvaja premije, regrese, nadomestila v proizvodnji v korist kmetijstva ter na tržišču v korist končnih kupcev – potrošnikov. Četudi bo dokončan prehod na zakonske intervencije izpeljan šele v letu 1980, nekateri izmed teh ukrepov že delujejo in občutno spodbujajo kmetijstvo, oz. mu lajšajo težki gospodarski položaj. Inž M.L.

„Beti“: največji skok doslej

V metliški tovarni načrtujejo letos kar za 58 odst. večji skupni prihodek

V letošnjem letu predvideva največja delovna organizacija v metliški občini „Beti“, da bo dosegla 790 milijonov dinarjev skupnega prihodka, kar je v primerjavi z lanskimi 500 milijoni za 58 odstotkov več. Tako velikega porasta, kot ga načrtujejo za letos, niso dosegli še nikoli.

Tak skok so morali načrtovati zaradi povečanja cen surovinam in reprodukcijskemu materialu in zaradi povečanja stalnih stroškov. Tako zastavljeni plan bo omogočil tudi povečanje osebnih dohodkov, in sicer za 28 odst., s čimer bi „Beti“ dosegla povprečje osebnih dohodkov v slovenski tekstilni industriji.

Že v srednjeročnem razvojnem planu so si zadali za nalogo hitrejšo mehanizacijo proizvodnje, kar bo prispevalo k hitrejši rasti dohodka; to pomeni, da se bodo vsi elementi gospodarjenja povečali hitreje kot zaposlenost. Eden od porokov za uresničitev visokega plana skupnega prihodka sta prav gotovo dober prodajni program in sodobna strojna oprema.

Predvideno povečanje skupnega prihodka naj bi dosegli z 10 odst. višimi prodajnimi cenami, prav toliko naj bi prispevali novo zaposleni delavci, 20 odst. nova strojna oprema, precej pa računajo tudi na večjo

produktivnost in boljšo organizacijo dela.

Letošnje leto bo za „Beti“ precej naporno. Investicijski stroški nove tovarne v Zakanju in nove Kodranke so precejšnji, tovarni pa bosta obratovali samo s polovično zmogljivostjo. Res pa je, da naj bi v drugi polovici leta nova Kodranka prispevala velik delež k večjemu skupnemu prihodku. Tudi več kot 50 milijonov investicij v novo opremo za Pletilnico, Barvarno in Konfekcijo bo pripomoglo k povečanju dohodka.

A. B.

Prizadetim poklic in delo

V Brežicah so ustanovili društvo za pomoč nezadostno razvitim osebam

V Brežicah so v soboto, 10. marca, ustanovili društvo za pomoč nezadostno razvitim osebam. Pobudo zanj so dali učitelji, ki poučujejo v oddelkih osnovne šole s prilagojenim programom. Spoznanje o nujnosti ustanovitve društva je med njimi že dlje časa prisotno, je v uvodu omenila ravnateljica Osnovne šole bratov Ribarjev Angela Škalercjeva. Povedala je, da so odprli prvi oddelek posebne šole v šolskem letu 1970/71. Z odpiranjem novih oddelkov za prizadete otroke so se porajali novi problemi, ki so jih reševali skupaj s starši, s svetom šole, svetom staršev, ob pomoči svetovalske službe, občinske skupščine in SIS.

Vse to pa je bilo premalo za zares organizirano družbeno skrb ne samo za otroke, ampak tudi za odrasle. Del mladih se resda poklicno usposablja v zavodih, veliko pa jih je doma pri starših ali v varstvenih družinah. V brežiški občini se teže duševno prizadeti nimajo kje zaposliti, čeprav bi si lahko mnogi služili svoj vsakdanji kruh. Na zboru so sklenili, da je pri oddelkih s prilagojenim programom nujno treba usta-

noviti oddelek za delovno usposabljanje teže duševno prizadetih otrok in delavnice za delo pod posebnimi pogoji, kjer bodo dobili zaposlitev. Zelo pomembna je bila tudi zahteva, da se mora posebna šola zgraditi iz referendumskih sredstev, ker je trenutno to najbolj pereč problem v šolstvu.

J. T.

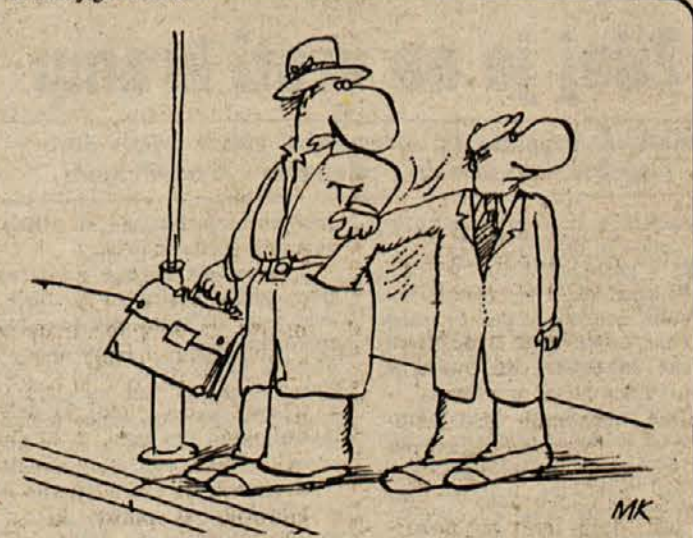
STORILI VSE

Krška Tovarna celuloze in papirja se je v preteklosti trudila, da bi od gozdarjev dobila dovolj celuloznega lesa. V tovarni pravijo, da so v samoupravni skupnosti za gozdarstvo redka izjema, ki je prispevala za gradnjo gozdnih cest. Podpirali so sajenje topolov, kar je pravzaprav vagnje v biološko reprodukcijo. Njihov sporazum z gozdnimi gospodarstvi temelji na dohodkovnih odnosih in je vzor drugim. Opažajo, da se dobave lesa iz slovenskih gozdov zadnjih pet let celo zmanjšujejo. Usklajevanje, oziroma izdelava teko imenovane „lesne bilance“ je nujnost.

ŽUŽEMBERK: V ISKRI DOBRO GOSPODARILI

V žužemberški Iskri so lani naredili za 90 milijonov din izdelkov, kar je za 6 odstotkov več, kot je bilo načrtovano, in 40 odstotkov več kot leto dni poprej. Povprečni bruto OD je znašal 7.000,00 din, kar je 2.000 din več kot v letu 1977. Vendar se lani izvoz ni povečal, saj v prvem tromesečju sploh niso dobili naročil, potem pa ni bilo mogoče več nadoknaditi zamujeno. Ob pomanjkanju naročil za izvoz so si pomagali z dodatnim programom. Za keramičnimi kondenzatorji je bilo na domačem trgu veliko povpraševanje; uvedli so tudi več novih izdelkov ter povečali delovno storilnost za 29 odstotkov. (Po Gospodarskem vestniku)

Iz zadnjega Pavlihe

– Če ste od kakšne samoupravne interesne skupnosti, je v redu, sicer bom pa poklical milico!

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Društvo vinogradnikov Dolenjske prireja od 16. do 19. marca 1979 še šestič Teden dolenjskega cvička. Zato je prav, da širši krog ljubiteljev te zlatne kapljice seznanimo, kako se je v šestih letih po oceni degustatorjev, poznavalcev vin, izkazal

Dolenjski cviček na izpitu

Iz zapisnikov degustacijskih komisij in po „Biltenih“ prirediteljev so ocene dolenjskega cvička v posameznih letih na prireditvah Tedna dolenjskega cvička v Novem mestu naslednje:

Ocene	1974	1975	1976	1977	1978	1979	Skupaj
Od 14,0 točk navzgor	24	27	36	46	31	29	193
Od 13,0 do 13,9 točke	18	25	19	37	30	20	149
Od 12,0 do 12,9 točke	14	13	13	25	14	10	89
Manj kot 12 točk	28	6	10	7	2	7	60
Neocenjeni vzorci	7	19	30	47	11	8	122
Skupaj vzorcev	91	90	108	162	88	74	613

	1974	1975	1976	1977	1978	1979	Skupaj
Nad 9,0 % alkohola	7	37	40	41	57	33	215
Od 8,5 do 8,9 % alk.	19	14	14	24	8	8	87
Od 8,0 do 8,4 % alk.	24	14	10	18	7	13	86
Od 7,5 do 7,9 % alk.	19	3	8	12	2	7	51
Pod 7,4 % alkohola	15	3	6	20	3	5	52
Skupaj ocenjeni vz.	84	71	78	115	77	66	491

Skupna kislina cvička v gr/liter, to je v promilih, je prav tako zanimiv podatek, saj v cvičku mnogi ljubitelji bolj cenijo prijetno kislino kot pa alkohol. Ta pregled je naslednji:

	1974	1975	1976	1977	1978	1979	Skupaj
Nad 13 prom. kisline	3	2	–	–	1	8	14
Od 12,0 do 12,9 prom.	4	5	1	–	2	6	18
Od 11,0 do 11,9 prom.	6	5	3	1	8	17	40
Od 10,0 do 10,9 prom.	12	22	9	15	14	13	85
Od 9,0 do 9,9 prom.	11	17	18	15	6	12	79
Od 8,0 do 8,9 prom.	19	12	21	30	20	9	111
Od 7,0 do 7,9 prom.	21	7	14	38	22	1	103
Pod 7 prom.	8	1	12	16	4	–	41
Skupaj ocenjeni vz.	84	71	78	115	77	66	491

Degustacijske komisije so cvičke vsa leta ocenjevale na posebnem ocenjevalnem lističu, in to:

Barva vina največ 2 točki
– umazano siva barva je 0 točk; menjajoča se barva do 0,5 točke; rubinasto rdeča barva od 0,5 do 1,5 točke; temno rdeča barva od 1,5 do 2 točki.

Čistost vina največ 2 točki
– motno vino je 0 točk; mlečno motno vino do 0,5 točke; bistro vino od 0,5 do 1,2 točke; zelo bistro vino od 1,3 do 1,8 točke; kristalno čisto vino od 1,9 do 2 točki.

Vonj vina največ 4 točke
– pokvarjen vonj je 0 točk; ne dovolj izražen vonj do 0,5 točke; vinsko ne dovolj izražen vonj, občuti se rahel vonj po žepulu od 0,6 do 2 točki; ugoden vinski vonj od 2 do 3 točke; izrazito ugoden vinski vonj od 3,5 do 4 točke.

Okus do največ 12 točk
– odvraten okus je 0 točk; neugoden okus do 0,5 točke; vinsko grob okus od 4 do 7 točk; vinsko bolj prazen okus od 7 do 9 točk; ugoden vinski okus 9 do 10 točk; skladno ugoden vinski okus 10 do 12 točk.

Dolenjski cviček je uvrščen med namizna vina z geografskim poreklom, v katerem je več vrst grozdja (žametovka, frankinja, kraljevina). Ocena vonja in tudi drugih elementov je nekoliko nižja. Zaradi tega so redki cvički, ki dosegajo nad 15 točk. Na splošno sodimo, da dolenjski cviček, ki je pri oceni dosegel povprečno oceno nad 14 točk, zasluži odlično oceno, od 13 do 14 točk prav dobro itd. V tem oziru lahko pri napredku dolenjskim vinogradnikom čestitamo ob njihovem prazniku cvička.

DT.

Starešine se kalijo v delu

Rezervni vojaški starešine pobudniki akcij

Novi prijemi, predvsem raznovrstnejše delo, primerno načrtovano skozi vse leto, kot jih zadnje poltretje leto uvaja novo vodstvo Zveze rezervnih vojaških starešin v Sevnici, so vnesli v dejavnost te organizacije zaželeno svežino.

Na sobotni skupščini so delo minulega obdobja temeljito pretrgli. V dosedanja aktivnosti so prikazali dovolj kadra, da bodo občinsko organizacijo lahko ustrezno preoblikovali za delo v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah.

Lani začeto uspešno sodelovanje s starešinami iz Ljubljane in Makedonije bodo nadaljevali. Tisti, ki so se udeležili strokovnega izleta k našim obožanim silam na Vrhniki, v Postojni, Pivki in v Pulju so bili ravno tako nadvse zadovoljni. Letos bo zato na vrsti še daljša ekskurzija po Bosanski Krajini. Še boljše lahko sodelujejo tudi s starešinami v Posavju; kot primer je bila navedena izmenjava izkušenj z Brežičani, ki vrsto let uspešno sodelujejo na smučarskih pohodih v republiki.

Za vzorno sodelovanje z občinsko organizacijo Zveze združenj borcev so podelili tej organizaciji srebrno

priznanje, tajnik te organizacije Slavko Kolar je prejel pismo priznanje.

Srebrno priznanje je prejel vodja komisije za stike in kulturo Franci Šraj. Podobni priznanji so med letom podelili kolektivu Jutrjanke in „Lisce“.

A. ŽELEZNIK

Z Malkovca

BREZ VODOVODNIH PIP je v KS Tržišče le še zaselek Gredice. Zdi se, da tamkaj ni nikogar, ki bi začel z delom, že vnaprej pa je jasno, da brez družbene pomoči Gredičani ne bodo kos zahtevni nalogi. Na Malkovcu, kjer so vodovod zgradili pred desetimi leti, so morali pred dvema letoma oskrbeti dodatni rezervoar, zdaj pa kaže, da bo treba zamenjati glavno cev z večjo, saj pretok vode že ne zadošča več za 75 potrošnikov. Gradbeni odbor je na zadnji seji sklenil, da je treba z delom začeti že to pomlad, sicer bo vas kmalu brez vode. Denar bodo seveda morali prispevati vaščani.

MALKOVČANI SE NIMAJO telefonske povezave s svetom, za napeljava pa se zanima pet gospodinjstev, ki so pripravljena kriti stroške. S prostovoljnimi delom in drogovji bodo akcijo podprli tudi drugi vaščani, z delom pa bodo začeli, ko bo novomeško PTT podjetje opravilo trasiranje.

ŠE ZMERAJ SO NEUREJENE bankine in priklučki potov na posodobljeno cesto Tržišče-Malkovec. Ponekod bi bilo treba urediti tudi odvodne kanale in robnike. Odkar je krajevna skupnost dala naročilnico za ta dela pristojni občinski službi, je minilo že več kot leto dni, a do zdaj ni še nihče začel z delom. Tržiška KS ima na skrbi 76 km vaških potov, zato ne more skrbeti še za občinsko cesto. Vaščani se torej upravičeno sprašujejo, kaj je z odgovornostjo pristojnih.

OB DNEVU ŽENA SO predstavnik RK, DPM in tržiške krajevske skupnosti obiskali in skromno obdarili vse žene, ki so dopolnile 75 let starosti, in matere, ki imajo 6 ali več otrok; slednjih je kar 81. Za malkovski žene in matere pa so tamkajšnji mladinci pripravili proslavo in pogostitev.

MALKOVŠKI VINOGRADNIKI so imeli 3. marca zbor, na katerem so obravnavali težave, ki spremljajo njihovo delo. Govorili so o ceni vina, s katero niso zadovoljni, o možnostih za kmečki turizem pa še o vrsti stvari, med drugim o posojilni politiki za obnovo vinogradov. Predlagali so tudi, naj bi za vinogradnike pripravili poučna predavanja.

L. U.

NEZADOVOLJNI KRAJANI

Letos bo dvajset let, odkar imajo na Bizeljskem svojo zdravstveno postajo. Z njenim vzdrževanjem domačini niso zadovoljni. Pozimi je slabo poskrbljeno za ogrevanje, poleti pa je postaja zaprta. V krajevni skupnosti menijo, da bi ob manjših popravilih še vedno ustrezala svojemu namenu, saj bi se bolniki veliko bolje počutili v topli čakalnici, pa tudi zdravnik in sestra bi na toplem lažje opravljala svoje delo. Težave so nastale, odkar Bizeljsko nima stalnega zdravnika. Zato krajevni želijo, da bi brežiški Zdravstveni dom ponovno poskrbel za urejeno zdravstveno službo v tem okolišju.

Zdaj je na vrsti kramp

Radioklub Prekopa bo letos začel zidati lasten dom – Uspešno delo in visoka priznanja – 5 novih moči

Radioklub Prekopa, ki prizadevno deluje že od leta 1965, gostuje sedaj v gasilskem domu. V bližnji prihodnosti pa se mu obetajo novi prostori. Lani so namreč že izbrali lokacijo, imeli ogled in dobili potrebno lokacijsko dokumentacijo; zdaj bo treba prijeto za kramp.

Člani predvidevajo, da bodo letos postavili stavbo do prve faze, nadaljnja dela pa naj bi prevzel Marles in postavil montažne prostore, kjer bodo delali konstruktorji, operaterji, organizatorji in začetniki. Zgolj prostovoljno udarniško delo članov kluba ne bo dovolj, zato upajo, da bodo s pridom prodali svoje storitve

VINJI VRH – Pet priznanj za najboljši cviček

NA VINJEM VRHU NAJBOLJŠI CVIČEK

POČITEK PO DELU – „Garali smo zanj,“ pravita Pucljeva in vinogradniški sosed Jože Lindič.

VELIKO JE DELA, PREDEN JE V SODU – Na Malem Vinjem vrhu lani ni bilo pozebe, zato pri rezanju ni potrebno čakati, da se pokaže in ugotovi pravo stanje pozebe.

STARO SE UMIKA NOVEMU – Neprestan ropot buldozerja pomeni nastajanje novih teras. Kamenja je veliko, tla so lapornata in veliko bo še dela, preden bodo terase ozelenele.

J. PAVLIN

Graditi še eno športno dvorano?

Kočevje je dobilo precej športnih objektov in bo morda še kakšnega, zato je treba tudi šport in telesno kulturo pripeljati na višjo raven

Ko so se pred 20 leti nekateri prizadevali, da bi zgradili v Kočevju novo športni center, je nastalo veliko težav, ker je manjkalo denarja in zaradi enotnih mišljenj o trenutnih potrebah po takih objektih. Pri gradnji smo premalo upoštevali preteklost na področju telesne kulture v Kočevju in njene potrebe. Dom telesne kulture smo nato le pričeli graditi. Če bi upoštevali načrte, ki so jih zagovarjali tisti, ki so se v TVD

Partizan zavzemali za gradnjo celotnega športnega centra, bi vse to takrat zgradili veliko ceneje, kot smo morali graditi kasneje. Tako pa smo – tudi po sklepu SZDL – zgradili le manjši dom TVD Partizan.

Člani Partizana, ki jim je bila naložena skrb in odgovornost za novi dom, se s takim stališčem niso strinjali in so dokazovali občanom, da bo po njihovem prepričanju in poznavanju doma kmalu pretesen, posebno pa še, če ga bomo uporabljali tudi v druge namene in ne samo za društvo. Tudi to stališče se je pokazalo pravilno, čeprav smo na upravnem traktu dozidali še

drugo nadstropje, ki v načrtu ni bilo predvideno. Že kmalu po otvoritvi doma 3. oktobra 1963 (lani je tiho šla mimo 15-letnica) se je pokazalo, da je dom premajhen, da je vsak dan izkoriščen do zadnjega kotička.

Kasneje smo zgradili še večjo telovadnico pri osnovni šoli, a tudi ta nima površine kot športne hale in tudi ne dovolj prostora za gledalce. Vzklila je misel, da bi pri novem objektu usmerjenega izobraževanja, ki se že gradi, dozidali še eno telovadnico, ki bi imela mere kot športna dvorana. Krajevne razmere so pokazale potrebo, da smo v zadnjih letih gradili kar naprej: zunanje športne površine in igrišča, obnovili smo stadion, zgradili veliko telovadnico pri osnovni šoli, pokrit plavalni bazen, stezo za trim in smučišča. Vse pa kaže, da bomo še novo športno halo.

Družba je torej ogromno dala za telesno kulturo, ki ima zdaj v objektih dobro osnovo za nemoten razvoj. Sedaj je na športnikih, društvih, klubih in organizacijah, da to izkoristijo in pripeljejo šport in telesno kulturo na tisto raven, kot je že bila v Kočevju pri dosti skromnejših razmerah.

V BUŠEČI VASI ZA DAN ŽENA

DRUŠTVO PRIJATELJEV Mladine v Bušehi vasi že tradicionalno opravlja svojo humano dolžnost in redno obiskuje ter skrbi za bolne in ostarele krajanje na svojem območju. Tudi letos ob dnevu žena so se člani DPM s pionirji iz BUŠEČE VASI spomnili bolnih in ostarelih žena. Na domovih so jih obiskali s krajšim kulturnim programom, skromnim darilcem in čestitko.

S. MILENOVIČ

ANDREJ ARKO

Tri desetletja obrambne vzgoje

Letos poteka 30 let, odkar so mladinci in mladinke iz Jugoslavije deležni obrambne vzgoje, kar bodo po vsej državi počastili z raznimi prireditvami. Tudi v Novem mestu je že imenovan odbor, ki pripravlja organizacijo množičnih tekmovanj z obrambno vsebino. Predvideno je, da bodo učenci 7. in 8. razredov osnovnih šol ter prvih dveh razredov srednjih šol tekmovali v znanju iz prve pomoči in zaščite, v orientacijskem pohodu in streljanju z zračno puško. Na srednjih šolah in za ostalo mladino bodo tekmovanja iz poznavanja orožja in opreme, pa v mladinskem mnogoboju in streljanju z vojaško puško.

Razen tega bo objavljen natečaj za pismene in likovne prispevke z naslovom „Kako se mladina pripravlja na SLO“, prirejenih bo nekaj razstav in obrambnih dnevoev po krajevnih skupnostih. Predvideno je, da bodo šolska tekmovanja končana že marca, aprila se bodo ekipe pomerile na občinskem tekmovanju, medtem ko bosta ekipi Posavja in Dolenjske merili svoje moči 18. maja v Novem mestu.

Na najslabšem Novomeščani

Ob obisku delegacije RK ZSMS v novomeški občini

Te dni poteka že drugi mesec, odkar so začeli občinske konference ZSMS obiskovati člani sekretariata RK ZSMS. Na Dolenjskem so obiskali vse občine, 6. marca pa so se ustavili tudi v Novem mestu.

Na sestanku političnega aktiva so med drugim ugotovili, da je zastopnost mladih (v občini jih je 12.000, članov ZSMS 9000 in delajo v 152 osnovnih organizacijah) v izvršnih organih družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organih na zavidljivi ravni. Obiskali so tudi štiri osnovne organizacije. Grmški osnovnošolci so povedali, da ni osmošolca, ki se ne bi udeleževal izvenšolske dejavnosti, za kar gre zasluga organizaciji. Sodelujejo s krajevno skupnostjo ter OO ZSMS s kmetijske srednje šole, med drugim pa so najbolj pograjali stalno menjavanje mentorjev, ki jih je povzhu vsega premalo.

Dijaki kmetijske šole so kritizirali stipendiranje. Od 267 jih dobiva stipendijo 210, toda le 70 kadrovskih. Na najslabšem so Novomeščani, ki se morajo po maturi zaposliti v drugih poklicih. Na koordinacijskem svetu ZSMS Novoteks so ugotovili, da čaka mlade obilo dela, predvsem zaradi slabe izobrazbene strukture, večizmenskega dela itd. Navzlic temu se z doseženim delom,

zlasti pri stabilizaciji podjetja, lahko postavijo.

Delegacija je obiskala tudi dve osnovni organizaciji v krajevnih skupnostih. V KS Majde Silc, kjer živi okoli 400 mladih, so slišali podobne tožbe, kot pri drugih. Mladini nimajo svojega prostora. Tudi v OO ZSMS Rumanja vas je bilo podobno, le da so tam pljunili v roke in postavili lep dom, ki velja zaenkrat kar okoli 1.500.000,00 din. To je uspelo samo 29 članom osnovne organizacije.

Celodnevni obisk so sklenili na seji predsedstva OK ZSMS, kjer so se pogovorili o organiziranosti in načrtih OK ZSMS Novo mesto ter ocenili delo.

J. P.

PRIZNANJA KRVODAJALCEM

Na skupščini krajevske organizacije Rdečega križa v Vinici so ocenili delo v preteklih štirih letih ter izvolili nov odbor. Za zasluge pri razvoju krvodajalstva so dobili priznanja republiškega odbora RK: Marica Hudelja, Zofka Troha, Vladka Zalec, Vida Radmelič, Zlata Alič, Martin Plut, Tončka Kordiš in Francka Špehar. Priznanja so podelili tudi krvodajalcem; za 15-krat darovano kri so dobili priznanje: Franc Trček, Valentin Kralj, Anica Miketič; 10-krat so dali kri Jože Tkalečevič, Franc Kobe, Ana Pavlakovič, Franc Balkovec, Anica Miketič, Kristina Čadonič; desetim krvodajalcem so podelili priznanje za 5-krat darovano kri.

SIRJENJE „ISKRE“

Kostanjevica je turistični kraj, zato je razumljivo, da si ljudje želijo „čisto industrijo“. Enota „Iskra“, v kateri se bodo domačini še zaposlovali, jim tudi po širitvi ne bo delala preglavice, zato pozdravljajo odločitve za gradnjo novih proizvodnih prostorov. Vanje bodo že letos investirali 42,6 milijona dinarjev.

NISO TAKO NEDOLŽNI

V vesti „Samo dva črnograditelja“, objavljeni v prejšnji številki Dolenjskega lista, je zapisano, da sta bili v metliški občini v lanskem letu samo dve nedovoljeni gradnji. Tako je namreč jasno napisano v poročilu referenta za gradbeništvo skupščine občine Metlika. Vendar medobčinska urbanistična inšpekcija trdi, da je ta podatek netočen in da je število nedovoljenih gradenj veliko večje. Kdo prikriva resnico in zakaj?

Za drage instrumente

Do 8. marca 1979 so bili vplačani naslednji prispevki za sklad: V gotovini: Penca ing. Janez, Novo mesto – 157,50; Podjetje za PTT – TOZD DSSS – 206,00; Podjetje za PTT – TOZD PTT Center – 356,00; Podjetje za PTT – TOZD PTT promet – 842,00; Kremenovo mesto – 3.000,00; ZTP Lb. – PS Novo mesto – prisp. ob 8. marcu – 4.000,00; Cestno podjetje – TOZD Novo mesto – 300,00; Petrol Lj. TOZD trg. na drobno – SSP – 3.000,00; Posebna šola Novo mesto – namesto novelet. čestitk – 1.000,00; ONPZ Hrast: Pavlenič Anica, Lamutova 34 – 500,00; ONPZ Hrast: Zupančič Alojz, Trebnje – 500,00; Gradb. pod. Novograd – namesto venca pok. Voglar, st. – 600,00; Šlaus Nada – namesto pogreb. svečanosti pok. matere Neže Ban – 3.000,00; učenci Kmet. teh. šole III. b – namesto cvetja pok. očetu sošolca Poloviča – 560,00. Skupaj zbrano v gotovini: 1.083.041,00 din. V obveznicah: Rebernik Marija, OŠ Grm – 1.000,00; Šali Renata, Majde Silc 6, Novo mesto – 1.200,00; Modic Avgust, Trdinova 49, N. m. – 2.000,00. Skupaj zbrano v obveznicah: 1.224.976,05 din. Vsem darovalcem se upravni odbor sklada iskreno zahvaljuje za podarjene prispevke.

Še: Vzroke in težave iščimo najprej doma

Pojasnilo občinskega komiteja ZK Kočevje

V zvezi s člankom „Vzroke in težave iščimo najprej doma“, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu št. 9 1. marca 1979 na kočevski strani, prosimo, da objavite naslednje pojasnilo:

Ob prebiranju članka „Vzroke za težave iščimo najprej doma“, ki ga je napisal novinar Jože PRIMC, dobi bralec nehoti vtis, da je članek v celoti napisan na osnovi razprave na seji komiteja občinske konference ZKS. Povzete s seje komiteja občinske konference ZKS je napisan v prvem odstavku oz. v poudarjenem tisku. Na seji komiteja občinske konference ZKS ni bilo niti v razpravi niti v zaključkih rečeno, da bodo razpravo po zaključnem računu ponovili v Kmetijskem gospodarstvu, nasprotno, ocenjeno je bilo, da so bile razprave o rezultatih gospodarjenja v preteklem letu dobro pripravljene in organizirane tako v gozdnem gospodarstvu kot tudi v Kmetijskem gospodarstvu.

V zaključkih je bilo poudarjeno, da bo komite celoviteje ocenil potek razprav o zaključnih računih za leto 1978 po dokončno zbranih poročilih iz osnovnih organizacij ZKS in da bo komite občinske konference ZK zahteval ponovne razprave tam, kjer niso upoštevali vseh dogovorov ob začetku akcije „zaključni računi“, pri tem pa ni bila nobena TOZD konkretno omenjena.

Ko je tekla razprava o izgubi v TOZD GOVEDOREJA, je komite ugotavljal, da so na takšne rezultate gospodarjenja vplivale objektivne okoliščine, in ne notranje slabosti.

V preteklem letu so se precej povečali nekateri stroški, na katere v TOZD GOVEDOREJA niso mogli vplivati. Tako so precej porasli nekateri proizvodni stroški, porasla je cena kornice, v lanskem letu je bilo vreme precej slabo, kar je vplivalo na stroške spravila in kvaliteto krme itd., medtem ko je bila cena mleka zadnji dve leti nespremenjena.

Omeniti je treba tudi, da so kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja v lanskem letu izboljšali nekatere fizične pokazatelje proizvodnje, dosegli so višjo mlečnost krav ob manjši porabi močne krme na liter mleka.

Naj na koncu poudarimo še to, da ob branju predzadnjega odstavka omenjenega članka bralec dobi vtis, da so za slabše finančne rezultate gospodarjenja v TOZD GOVEDOREJA krive notranje subjektivne slabosti, kar pa ne drži.

Za komite obč. konference ZKS sekretar:
JOŽE NOVAK

O mesecu norčij

Pismo članov PD Presta

Člani pustnega društva „Presta“ se čutimo prizadete zaradi vesti, ki je bila objavljena v Črnomaljskem drobirju 8. februarja 1979. Boli nas, da avtor vesti prizadevne člane in organizatorje društva imenuje pripravnik „Sončne uprave“. Zapisati moramo, da so vsi tako imenovani člani „Sončne uprave“ v rednem delovnem razmerju v organizacijah združenega dela v metliški, črnomaljski in novomeški občini. Omenimo naj, da je naše društvo registrirano pri ustreznem oddelku Sob Črnomelj, kar zahteva od društva ustrezno organiziranost, javnost delovanja in odprtost. Pisu omenjenega članka predlagamo, da se namesto takega pisanja vključi v delovanje našega društva. Menimo namreč, da je pustovanje eden od pomembnih ljudskih običajev, ki se vse bolj uveljavlja.

PUSTNO DRUŠTVO
Presta, Črnomelj

RAZSTAVA ZNAMK

V počastitev dneva žena smo filatelisti osnovne šole Dobova pripravili razstavo. Na razstavi je sodelovalo sedem učencev in tovarišic. Razstava je vzbudila med učenci veliko zanimanja.

HELENA PAVLIJA
OŠ DOBOVA

Zakaj pod okriljem neresnice?

Pripombe k uradnemu pojasnilu ob „Pismo so vročili na pokopališču“

V Dolenjskem listu od 1. marca 1979 je bil objavljen članek z drugačnim naslovom, kot sem ga zapisala sama. Naslov se je glasil: „Kje je človeško dostojanstvo? Kaj je človek?“ Podnaslov pa: „Naj ta članek prikaže svetle, a tudi temne strani človeških odnosov.“ Dalje je bilo v mojem članku navedeno, da je bil pogreb 8. (osmega) februarja 1979 na ločenskem pokopališču in ne 7. februarja, kot je bilo napačno objavljeno.

Sedaj namreč gov. Marjana Pavasovič v Dolenjskem listu od 8. marca 1979 navaja napačen datum pokopa, kar povsem spremeni dejstva, ker trdi dobesedno: „... vsaka pred pošta ni mogla biti izročena pred pogrebom, če je v delovno organizacijo dospela dan po njem.“ To je grda neresnica, ki kaže temne strani človeških odnosov. Upira se mi, da moram odgovorjati kot hčerka pravkar nenadoma umrle pokojnice na takšno neresnično uradna pojasnila.

K prvemu odstavku uradnega pojasnila gov. Marjane Pavasovič z dne 8. marca 1979 pa naslednje:

Pokojnica že nekaj časa ni stalno prebivala v omenjenem stanovanju, in to iz zdravstvenih razlogov; bila je slabo pokretna. Iskali smo zanjo kako stalno pomoč, ki bi jo možniti tudi stanovala pri njej. Vendar take pomoči nismo mogli dobiti, ker patronažna služba v tem smislu v Novem mestu še ni organizirana. Rečeno je bilo, da se lahko dobijo „usmiljene sestre“, kar pa je pokojnica, zvesta svojim življenjskim pogledom, odklonila.

Edina začasna rešitev je bil Dom starejših občanov, ki poleg oskrbe lahko nudi tudi strokovno zdravni-

Zakaj „psst“ o delu klubov študentov?

Kam vodi preslaba obveščnost javnosti

Na sestanku, ki ga je imel v začetku marca Klub belokranjskih študentov, so podali pregled dela za prihodnje obdobje. Njihov program je zelo bogat, poln dejavnosti. Iz dosedanjega dela kluba je znano, da večina teh načrtov ne ostane le na papirju, ampak jih realizirajo.

Ob tem pa se je potrebno zamisliti. Kljub delavnosti širša javnost zelo malo ve o dejavnostih študentskih klubov. Belokranjski klub seveda ni izjema. Le redkokdaj se kakšna novica prebije iz kroga študentov. Večine težave glede financiranja klubov so tesno povezane s tem problemom. Zaradi premajhne obveščnosti družbe le-ta meni, da klub pač obstaja zaradi njega samega, da organizira brucvarnja, kar izvedo s plakatom, in to je vse. Zato so denarna sredstva, za katera prosi klub, s težavo odobrena.

Kdo je kriv za takšno mišljenje, je vprašanje, ki je nanj težko odgovoriti. Prav gotovo gre za tradicionalno miselnost, da pa bi jo spremenili, naredijo študenti premalo. Glavni vzrok tiči prav gotovo v nezadostnem informiranju javnosti o dejavnosti klubov.

Vendar moramo opozoriti na vidne premike v zadnjem času. Klubi študentov dolenjskih občin bodo skušali prebiti obroč, ki zapira študente v zaprt krog delovanja, in odgnati ljudem zavest, za katero se odvijajo njihove dejavnosti. Zato bodo dali letošnjim dolenjskim študentskim športnim igram, ki bodo 31. marca v Novem mestu, še poseben pečat. Nanje bodo povabili predsednike občinskih konferenc ZSMS dolenjskih občin ter jih pred začetkom tekmovanja seznanili z organizacijo ter delovanjem klubov študentov.

Vendar se morajo študenti zavedati, da ta korak ni poslednji, ampak bo potrebno narediti še mnogo za popolno osveščnost ljudi o tem, kaj ti klubi so in kako veliko vlogo predstavljajo pri integraciji študentov v današnji družbi.

MIRJAN BEZEK

pisma in odmevi

„Neodgovorno“ je neresnično

Še eno mnenje iz Metlike

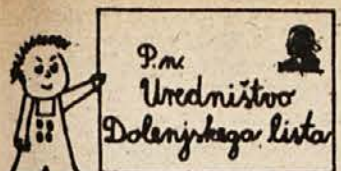
Osebnost kot predsednik KK Beti iz Metlike sem se počutil užaljenega z napisom „Skrajno neodgovorno“, ki je bil objavljen v Dolenjskem listu 22. 2. 1979 brez avtorjevega podpisa. Mnenja sem, da odgovor na članek sploh ni potreben, toda občutek razočaranja in, lahko rečem, žalosti me je prisilil, da se oglašim.

Res je mogoče, da so se tovariši, ki jim je bila naložena izvedba biltena, delno okoristili z oglasnim delom knjige tovariša Jožeta Dularja „Metlika skozi stoletja“, vendar nas je skrajnje prizadela, še posebej mene kot predsednika kluba, neresnična trditve, da smo obrtnikom in gostincem razposlali račune za nenaročene oglase. Da tega nismo naredili, trdim na tem mestu s svojo besedo, kar lahko tudi dokazemo na vsakem „pristojnem“ mestu!

Ne morem se strinjati niti s trditvijo o „kršitvi zakona o avtorstvu“, (kljub temu da nisem pravnik niti ne poznam dobro tega zakona!), kajti naslove in priimeke številnih obrtnikov in gostincev bi lahko zbrali tudi sami, saj so dostopni vsakemu, a nekaterih usluge tudi vsi koristimo in zahajamo v njihove gostilne. Z velikim spoštovanjem gledam na vsebino knjige omenjenega avtorja, toda čudna se mi zdi „avtorska pravica“ na naslove in eventualne telefonske številke, katere bi lahko prepisali iz telefonskega imenika, brez strahu, da bi nas PTT tožil zaradi kršitve avtorskih pravic.

Mnenja sem, da je bil članek neznanega avtorja nepotreben, saj vsi v članku in s člankom prizadeti živimo (razen mene osebno) in delamo v istem mestu, verjetno imamo tudi podobne, če že ne iste želje, lahko tudi vsakodnevno osebno kontaktiramo, in prepričan sem, da je naše delo usmerjeno v dobro našega kraja – Metlike.

DR. TOMISLAV GORANIČ,
predsednik KK Beti

DOL. TOPLICE: PRVI NASTOP PLESALCEV

Pri Mladinskem klubu Dolenjske Toplice že slabo leto deluje folklorna skupina. Vodi jo tovarišica Mara Drobnič, šteje pa štirinajst plesalcev in enega harmonikaša. Skupina je imela svoj prvi nastop 9. marca 1979 na proslavi ob dnevni žena v Dolenjskih Toplicah. Predstavila se je z naslednjimi plesi Stara polkica, Marko skače, Lepa Anka, Frušci, jabuke, slive, Koutre šivat, Vleci, vleci dreto, Točak, Jaz pa ti in Valček.

TANJA ČIBEJ,
Dol. Top. 125

ZA 8. MAREC

7. marca smo učenci Osnovne šole Mirana Jarca iz Črnomlja v sodelovanju z organizacijo ZVEZE BORCEV NOB Črnomelj pripravili za partizanske žene, matere in aktiviste kratek kulturni program. Z njim smo jim čestitali za njihov praznik. Po programu so imele žene skupno srečanje. Udeležilo se jih ga je veliko.

EVA ZORC
novinarski krožek
OŠ Črnomelj

ŠPORTNI DAN PO IZBIRI

Novomeški gimnazijci so zadnjega dne v februarju lahko izbrali med dvema oblikama športnega dne. Tako so se ljubitelji smučanja z avtobusi odpeljali v Kranjsko goro, kjer so se po zasneženih strminah naučili zimskega veselja. Komur pa ni bilo dovolj znanja s smučmi, ta se je odpravil na sprehod proti Ragovemu, Grabnu, Krki pa Zihovemu selu ter nato prek Malega Slatnika in Cikave nazaj v šolo. Spetoma so pohodniki opravili nekaj praktičnih nalog.

IRENA GRAHEK
novin. krožek

POPOLDNE NE PRODAJAJO MESA

V Žužemberku imamo kaj čudne mesarje. Če hoče kupec kupiti meso popoldne, ga preprosto odslovijo: pravijo, da mesa in mesnih izdelkov popoldne ne prodajajo. Potrošniki se s takim odnosom do nas ne moremo strinjati. Radi bi vedeli, kaj stoji za tako odločitvijo in pojasnilom. Seveda bi se ob takih primerih lahko zganil tudi potrošniški svet pri KS Žužemberk. Kljub temu da ga imamo že pet mesecev, ni opaziti njegovega delovanja.

SLAVKO HOTKO
Žužemberk

„Kdo ima čas za ročna dela?“

Odgovor na bodico, objavljeno prejšnji teden na zadnji strani DL

Razstavo del delavcev Novoteksa, ki jo omenja anonimni pisec prispevka „Kdo ima čas za ročna dela?“, so organizirale OO ZSMS TOZD Tkanina, TOZD Konfekcija I, in DSSS delovne organizacije Novoteksa. Kot razstavljalci so sodelovali delavci in delavke naše tekstilne tovarne in sicer 32 razstavjalcev, od tega 23 žensk, s preko 100 eksponati. Tov. Danilo Kovačič je podal idejo o organizaciji takšne razstave, mi pa smo jo uresničili.

Na prvi poziv, ki je bil objavljen v informacijskem sredstvu „Novicah“ so se javile delavke s svojimi izdelki in ne tov. Danilo Kovačič, kot navaja anonimni pisec prispevka.

Razstavljene eksponati in število udeležencev nam jasno kažejo, da imajo naše delavke poleg rednih domačih opravil tudi čas za razne ročne spretnosti. Z namenom, da članom delovnega kolektiva pokažemo, s čim se njihove sodelavke in sodelavci v svojem, tako omejenem prostem času, ukvarjajo, je bila razstava tudi izvedena. Zgolj naključje pa je, da smo jo organizirali in otvorili prav ob dnevu žena.

V bodoče bi bilo dobro, če bi anonimni pisec članka „Kdo ima čas za ročna dela?“ najprej preveril svoje informacije.

Osnovne organizacije ZSMS
TOZD TKANINA, TOZD
KONFEKCIJA I. in DSSS

MELTINI PRI NAS

V četrtek in petek smo si z zanimanjem ogledali nastop hipnotizerja in rokohitca Meltinija. Oba večera je bila dvorana nabito polna. Takih prireditev si v Podbočju še želimo.

MILENA KUCHAR
Podbočje

ZANIMANJE ZA RAZSTAVO

Foto krožek naše šole je v začetku marca priredil razstavo pokrajinskih fotografij. Razstava je med učenci vzbudila veliko zanimanja.

TANJA KASTELIC
OŠ ŽUZEMBERK

POHVALA „DOLENJKI“

Za 8. marec, dan žena, je osnovna organizacija sindikata pri TP EMONA-DOLENJKA 6. marca v Domu kulture v Novem mestu priredila proslavo za svoje delavke in upokojenke. Na začetku programa je predsednik sindikalne organizacije pozdravil navzoče žene ter jim čestital za njihov praznik. Nato so učenci osnovne šole iz Skočjana, nad katero ima patronat „Dolenjka“, nastopili s peštrm kulturnim programom. Poleg recitacij in pevskih točk so nastopili mladi harmonikarji. Program učencev je bil izredno posečen in izbran, prav primeren za praznik žena. Na proslavi je sodeloval tudi Šentjernejski oktet.

Vsak bo nekoč star

Konferenci delegacij „Krke“ pojasnjujeta stališča

Konferenci delegacij tovarne zdravil KRKA v Skupnosti socialnega skrbstva in Samoupravni stanovanski skupnosti občine Novo mesto ne želita komentirati prispevka K. Š. na 5. strani našega lista „Prispevki in odmevi“ v št. 9 od 1. marca 1979, pač pa želita, da vaš list objavi obe vprašanji, ki sta jih delegaciji pismeno predložili skupščinama obeh skupnosti v zvezi z gradnjo Zavoda za starejše občane, da bodo bralci lahko sami ocenili primernost stališč konferenc delegacij „Krke“.

1. DELEGATSKO VPRAŠANJE KONFERENCE DELEGACIJ SKUPŠČINI SAMOUPRAVNE STANOVANJSKE SKUPNOSTI OBČINE NOVO MESTO, ki je zasedala 22. 2. 1979:

„Pri pregledu poročila o poslovanju Samoupravne stanovanske skupnosti v letu 1978 smo zasledili na 40. strani pri odhodkih postavko v višini 3.700.000 din za gradnjo doma za varstvo ostarelih občanov. Na 59. strani je v obrazložitvi navedeno, da je Samoupravna stanovanska skupnost z vrnitvijo premostitvenega posojila iz leta 1977 v višini 3.700.000 din v celoti poravnala CELOTNO SVOJO OBVEZNOST za izgradnjo doma v višini 7.161.230 din. Glede na to obrazložitev je nerazumljivo, zakaj je treba še v letu 1979 sofinancirati gradnjo doma za starejše občane, če je že celotna obveznost po samo-upravnem sporazumu poravnana.“

Delegacija Krke postavlja tudi naslednja vprašanja:

- kdaj bo dom dograjen,
- ali je predvideno, kdo bo subvencioniral oskrbnino tistim občanom, ki je ne bodo mogli plačati,
- v kolikšni meri bodo mesta v domu zasedena,
- ali so vsi podpisniki sporazuma poravnali svoje obveznosti,
- koliko sredstev bo morala še prispevati Samoupravna stanovanska skupnost,
- zakaj se gradnja tega doma financira iz sredstev sklada za družbeno pomoč v stanovanskem gospodarstvu, saj so sredstva tega sklada strogo namenska (4. člen zakona o stanovanskih razmerjih)?“

2. DELEGATSKO VPRAŠANJE KONFERENCE DELEGACIJ NA SKUPŠČINI SKUPNOSTI SOCIALNEGA SKRBSTVA OBČINE NOVO MESTO dne 26. 2. 1979

„Konferenca delegacij tovarne zdravil KRKA ugotavlja, da je vprašanje obravnave informacije o gradnji Zavoda za starejše občane toliko pomembno, da bi morala biti informacija priložena gradivu. Zato smatramo, da v tej točki na današnji seji ne bi smeli sprejemati sklepov. Naša konferenca ne nasprotuje prenosu več zbranih sredstev v letu 1978 za gradnjo navedenega zavoda, vendar smatramo, da o tem prenosu ne moremo sklepati toliko časa, dokler temeljne organizacije ne dobijo ustreznih pismenih pojasnil na naslednja vprašanja:

- kaj je vplivalo na več kot 100-odstotno podražitev gradnje navedenega zavoda;
- koliko sredstev je do sedaj že zbranih in koliko porabljenih ter iz kakšnih virov so se sredstva združevala,
- zakaj se je šlo v gradnjo zavoda hotelske A kategorije, ko vemo, kakšna je socialna struktura dolenjskih upokojenecv?

Smatramo, da je potrebno ostarelim občanom nuditi vse ugodje, kar pa verjetno ne zahteva A kategorije.

Glede na prednje ugotovitve želimo, da se našim temeljnimi organizacijam še pred dokončanjem doma posreduje kalkulativna cena vzdrževalnine v tem zavodu z istočasnim podatkom, kdo bo kril subvencijo med dejansko vzdrževalnino in dohodki upokojenecv – uporabniki doma, kakor tudi podatke, iz kakšnega naslova se bo krila subvencija in koliko oskrbnikom bi lahko v naši občini nudili subvencijo.

Smatramo, da bomo na postavljeni vprašanja dobili odgovor, saj se ne strinjamo s tem, da združujemo sredstva za objekt, ki je namenjen izključno občanom dolenjskih občin, dejansko pa ga bodo uporabljali drugi, saj, kot že rečeno, naši ostareli občani vzdrževalnino v tem domu ne bodo mogli kriti.

Te pripombe naj ne izzvenijo kot kritika ali pasivnost naših delavcev do družbenega problema, vendar smatramo, da je potrebno stvari le predstaviti v dejanski situaciji in v taki obliki, ki bo omogočila jasne odločitve.“

Konferenca delegacij KRKE za Samoupravno stanovansko skupnost občine Novo mesto
Konferenca delegacij KRKE za Skupnost socialnega skrbstva občine Novo mesto

ško pomoč. V Novem mestu takega doma ni, zato se je pokojnica odločila za Dom starejših občanov Ljubljana-Bežigrad. Za omenjeni dom se je odločila sama, vendar je želela najprej poskusiti, ali se bo navadila ali ne. Stanovanje v Novem mestu je obdržala, ker je še vedno upala, da se bo vrnila domov, saj je tam z družino preživela celih 50 let. V tem stanovanju je delovala med vojno ciklostina tehnika Okrožnega odbora OF, kasneje mestnega odbora OF. Pokojnica je v miru opravljala svoje delo in ni bila izdana.

V tem stanovanju je v zadnjem

ČEČELIČ MED UPOKOJENCI – Vinko Čečelič, ki je 22 let opravljal naloge vratarja in telefonista v novomeški splošni bolnišnici, je svoje mesto prepustil drugim, sam pa odšel med upokojenice. Čečeliča so dobro poznali vsi, ki jih je pot zanesla v bolnišnico, prav tako, kot so poznali njegovo pripravljenost pomagati, zato ga bodo mnogi pogrešali. Na poslovilnem večeru so ga delavci bolnišnice obdarili; najbolj vesel pa je bil njih samih. (Foto: Polde Miklič)

Bo mesto Kočevje spet mesto?

**UREDNIŠTVO
V GOSTEH**

Mesto Kočevje je naravno središče jugozahodne Dolenjske, leži v osrčju Kočevskega polja, je gospodarsko in družbenopolitično središče občine. Bolj zanimiva kot gornji stavek, ki ga lahko v načelu zapišemo za vsak slovenski trg, pa je zgodovinska izkaznica mesta Kočevje. Nekaj izvlečkov: Kočevje se prvič omenja leta 1330 pod ledinskim imenom Mahovnik v listini oglejskega patriarha Bertranda. Naselju so dali Slovenci ime po hojah, torej Hočevje. Pod nemškimi kolonisti se je vas povzpela v trg. Friderik III. je leta 1471 trg povzdignil v mesto. In Kočevje je ostalo mesto od tedaj do današnjih dni. Kljub Turkom, kugi, padcem in dvigom trgovine, ki je mesto prehranjevala, kljub Francozom, ki so nekoč tri dni ropali po mestu, ki se je uprlo, kljub narodnostnemu boju med Slovenci in Nemci, ki je trajal stoletja. Mesto Kočevje v svoji dolgi in burni zgodovini beleži tudi 1. oktober 1943, ko so ob Rinži zborovali odposlanci slovenskega naroda. Datum je mejnik, ki bo zapisan, dokler bo živelo slovensko ljudstvo.

Tokratno uredništvo v gosteh, ki so ga v hotelu Pugled vodili novinarji Jože Primc, Janez Pezelj in Marjan Bauer, se je, „kot se spodobi“, začelo pri vrhovih krajevne skupnosti. Predsednik izvršnega sveta krajevne skupnosti Kočevje — mesto Stane Otoničar je poudaril, da je mesto Kočevje velika mestna skupnost z nešteto neresenimi problemi. „To lahko s pravico trdi prav vsako slovensko mesto“, je rekel Otoničar, „vendar so kočevski križi in težave še bolj zapleteni, predvsem komunalni. Nekaj več kot 8.000 ljudi živi na 1.600 in še nekaj hektarih, krajevna skupnost ima v upravljanju kar 36 kilometrov cest in ulic.

Odrezani od sveta
Predvsem pa ugotavljamo, ko smo že pri komunalni, da sicer ugodne razvojne možnosti in tudi uspehe kočevskega gospodarstva zavira predvsem slaba prometna infrastruktura. Prometni činitelj je tisti, ki ob koncu odžene od nas kvalificirane in visoko kvalificirane strokovnjake. Kočevje je odrezano od sveta, tiste ceste, ki peljejo vanj, pa so tako ozke, da ovirajo normalno življenje v mestu. Tu je torej tudi vprašanje obvoznice, poleg drugega. Kočevje je namreč tudi mesto, na katerega pokopališču lahko „dežurni“ jelen poje vse vence pravkar zakopanega pokojnika, pa ne bodo lovci nič rekli, saj je jelen zaščiteno.

Pa pustimo črni humor, ni bil zlonameren. Pokopališče pa je v Kočevju z več plati velik komunalni problem. V Kočevju zaostajamo tudi glede kulture in telesne kulture, tu je Šeškov dom itd. Da je težav veliko in želja še malo več, priča tudi

podatek, da se je mestna krajevna skupnost samo lani srečala z več kot 1000 problemi, uradno prijavljenimi. To pa je več kot 30 na dan.

13 narodov in narodnosti

Predsednik skupščine KS Kočevje mesto Alojz Hočevar: „Smo mesto na robu. Ste iz zagrebške ceste smeri sploh kdaj in kjerkoli videli kažipot za Kočevje? Na Dvoru piše Smuka. Smuka je nekaj več kot poldruga hiša, se pa odgovornim ni zdelo vredno zapisati, da pelje tista steza tudi naprej, v Kočevje.

Povedati je treba tudi, da živi v Kočevju 13 narodov in narodnosti, nekoč pa so jih našli celo 16. To je mesto Jugoslovancev. Kočevje bo moralo več ali manj samo reševati zaostajanje v povprečnem razvoju slovenskih mest. Ključ do napredka pa je tudi načrtovani referendum o samoprispevku. Z njim naj bi v občini zbrali okoli šest starih milijard dinarjev. Od tega denarja bi nekaj ostalo tudi v mestu, ki ima pretežno del zaposlenega prebivalstva v občini. Mesto bi torej dobilo iz samoprispevka 6 milijonov kot participacijo za ureditev pokopališča, 4 milijone dinarjev za otroško varstvo, 10 milijonov bi bil mestni delež za graditev doma upokojeencev, enaka vsota pa bi šla za šole, zdravstvo ali kaj drugega. Stara milijarda bi bila torej participacija po izbiri občanov. Prepričan sem, da bi uspeh referenduma o samoprispevku Kočevje vendarle premaknil s seznama mest, v katerem ljudje žive neradi ali pa samo zato, ker morajo, dokler ne najdejo kaj boljšega.

Stanovanjski voz

Eden od kočevskih problemov so tudi stanovanja. Alojz Eržen, predsednik skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti občine Kočevje, je povedal, da je na območju skupnosti blizu 2000 stanovanj; od tega jih je 40 odstotkov človekovega dostojanstva nevednih. Od leta 1976 do 1980 bi morali zgraditi v Kočevju 550 stanovanj, od tega 385 družbenih. Ta načrt v druž-

benem sektorju precej zaostaja, po besedah Alojza Eržena za eno leto. Je pa Eržen obljubil — to je videti tudi iz njegovega podpisa na uradnem aktu — da bodo letos zamujeno nadoknadili in zgradili kar 216 stanovanj. V dokumentu je govor celo o 90 družbenih stanovanjih presežka. Če so stanovanja sploh kdaj presežek.

„Čprav imamo novo šolo“, je dejal učitelj France Brus, je že premajhna. Staršem ne moremo ugoditi, da bi njihovi otroci obiskovali pouk le dopoldne. Število učencev bo začelo naraščati. Lani smo imeli v prvem razredu pet oddelkov, letos štiri, že prihodnje leto jih bo šest. Zato kot oče, učitelj in krajan mesta Kočevje pozivam vse starše in družbeno-politične organizacije, naj se zavzemajo, da bi uvedli nov samoprispevek. Namenili pa bi ga za gradnjo novih prostorov za osnovno šolo. Menim namreč, da je pomembneje skrbeti za žive, kot za mrtve. To pravim zato, ker nekateri predlagajo, da bi s samoprispevkom gradili ograjo okoli novega pokopališča.

Kdaj dom ostarelih?

Karel Rigler, upokojenec in dolgoletni predsednik Turističnega društva, je povedal, da je mesto ob Rinži precej nesnažno in neurejeno. Pri Elektru so celo jame, v katere padajo ljudje. Čimprej bi morali dokončati pločnik proti Tekstilani in cestno križišče. Ob dežju ali taljenju snega je zdaj namreč zelo težko priti iz mesta do Trate.

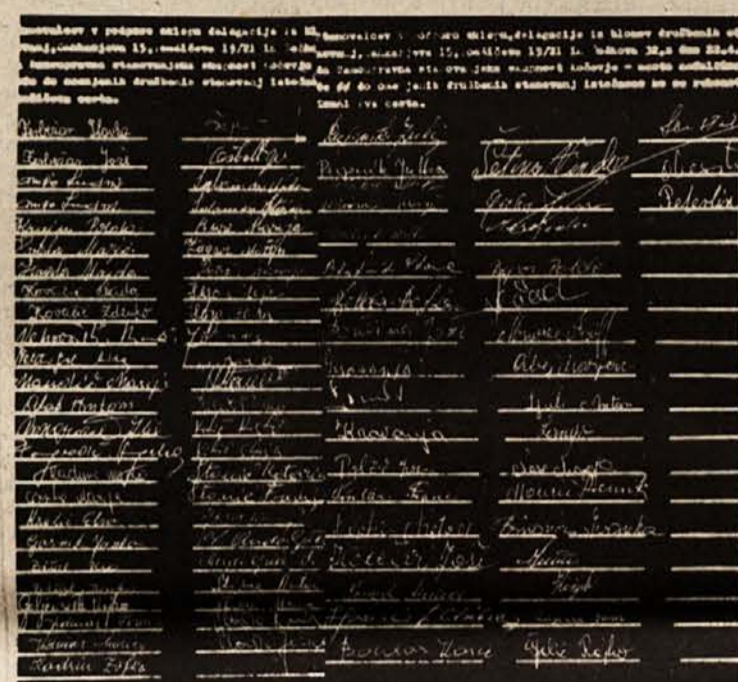
Že naslednji, prvoborec France Ožbolt, je spet zardil, naj bi samoprispevek uporabili le za gradnjo doma ostarelih. Občan, ki je tu delal, živel, izgubil zdravje in mladost, naj živi sredi sadov svojega dela, ne pa v nekem domu v povsem drugem delu domovine. Pohvalil je sklep, da bo odslej vsak borec pokopan z godbo in da bo skrb za to prevzela KS. Všeč mu je tudi, da KS posveča posebno skrb borcem in vsem ostarelim, saj jih na novo leto obišče delegacija KS, jim čestita in jih tudi skromno obdara.

Vinko Zajc je govoril o dolgoletni želji mnogih občanov, da bi mesto dobilo samopo-

strežni obrat družbene prehrane. V njem bi kuhali tople malice tudi za podjetja in ustanove. Kosila in večerje pa bi lahko občani odnašali tudi na dom, saj marsikatera gospodinja nima več časa za kuho. Menil je, da bi v takem obratu lahko pripravljali bolj zdravo hrano.

Domača glasba, sadjarji in vrtnarji

Matija Cetinski se že okoli 15

Precej občanov ni zadovoljnih z delom samoupravne stanovanjske skupnosti, kar so potrdili tudi s podpisi.

let zavzema, da bi Kočevje dobilo lokalno radijsko postajo, ki je potrebna za hitro in učinkovito informiranje, razen tega pa ne izpodriva časopisov, ampak jih le dopolnjuje. Primernih prostorov za radijski „studio“ je v Kočevju že zdaj dovolj, v kratkem pa jih bo še več, razen tega bi morali kupiti le še oddajnik. „Ta ni drag“, je dejal. Če pa bi bil izdelek le prehud, naj bi zaposlili, da bi nam dali enega izmed tistih 500, ki so jih zaplenili občanom. Radio bi lahko imeli že leta 1964, če ne bi bili takrat odgovorni politični in občinski organi preveč „cagavi“.

Predlagal je še, naj bi v Kočevju ustanovili sadjarsko-vrtnarsko društvo in se dogovorili

z ZKGP, da bi dalo društvu v najem eno ali več opušenih kočevskih vasi. Tako bi ZKGP nekaj pridobilo, člani društva bi imeli primerno rekreacijo, razen tega pa bi opuščeni sadovnjaki in vrtovi spet donašali, kar bi bilo vsem v korist. Vse sadje in zelenjavo pripeljejo v Kočevje iz Ljubljane ali celo Makedonije.

Franc Premrl, ki je upravitelj obrambnih priprav v KS in načelnik štaba civilne zaščite, je povedal, da ima KS izdelan obrambni načrt, ki ga redno izboljšujejo in dopolnjujejo. Za obveznike civilne zaščite so organizirali že dva tečaja, pripravljajo pa še tretjega.

Komunala odpovedala

Med najstarejšimi udeleženci na zadnjem uredništvu v gosteh je bil 76-letni Anton Petrovič. S seboj je prinesel sestavljeno prošnjo, v kateri je zapisal, naj bi vse upokojeence, ki so stari več kot 70 oziroma 60 let, oprostiti plačevanja samoprispevkov.

S sestavkom je prišel tudi Ivan Hegler. Ko je začel brati, so prisotni za trenutek umolknili. „Zakaj so komunalci letos povsem odpovedali? Koliko je bilo poškodb zaradi ledenih cest? Kdo bo za vse odgovar-

organizacijo boljše. V njihovi krajevni skupnosti je namreč kar 47 osnovnih organizacij ZK, kar lahko pomeni v določeni akciji ogromno moč.

Jeza 89 ljudi

Jože Ožbolt je na naše srečanje z občani prinesel zapis, ki so ga sestavili in podpisali nekateri stanovalci iz Tomšičeve, Cankarjeve in Šeškove ulice. Že sam naslov zapisa (Zakaj se ne uveljavlja samoupravljanje v bazi naše samoupravne stanovanjske skupnosti?) priča o veliki jezi 89 stanovalcev, ki so podpisali zapisnik s prošnjami in ga poslali stanovanjski skupnosti. „Boli nas“, je rekel Ožbolt, „da se odgovorni smejejo našim prizadevanjem. Ne zdi se jim vredno, da bi toliko ljudem sploh odgovorili. Na njihov dopis oziroma odgovor čakamo že več kot 10 mesecev. To pa najbrž ni prava slika samoupravljanja.“

Andrej Arko, kočevska korenina, je mimogrede omenil, da živi danes v Kočevju kvečjemu 20 družin staroselcev. Pa ga to, možaka bistrega duha, ni preveč motilo, razhudil se je predvsem zaradi športa. Spremlja ga desetletja, zdaj pa se je nenadoma znašel pred dejstvom, da pri nas dajemo prednost vrhunskim športom. Raznim super ali „naj“ ligam in pod. Arko je na strani množičnosti in ne dragih potovanj. Kočevje ima prekrasne športne objekte. „Naj bodo za vsakogar!“ je prabil možak, ki meni, da je treba povprečno športno prizadevanje in vrhunski dosežek vrednotiti vsaj približno enako. Brez prvega ni nikoli drugega.

Kdaj mesto, v katerem si doma?

Tik pred koncem srečanja so se uredništva v gosteh udeležili tudi trije mladinci: Blaž Volf, Bojan Šobar in Stane Gabrič. Povedali so, da se bo mladina v krajevni skupnosti Kočevje-mesto v kratkem na novo organizirala. Brzkone bodo lahko šele sedaj dobili mladinski klub, za katerega si je v minulih 20 letih prizadevalo več generacij. V Kočevju se namreč precej gradi in ob selitvah bodo tudi mladi prišli do svojega prostora.

Morda na koncu še misel. Vemo, pravzaprav smo slišali, da je Kočevje mesto bogu za hrbotom, da staroselcev skorajda ni več, priseljenci pa ga zapuste, ko se jim ponudi prva prilika. V Kočevju živi 13 narodov in narodnosti. Od njih je odvisno, ali bodo iz Kočevja spet naredili cvetoče mesto, bolje rečeno, mesto, v katerem se počutiš doma. Mestu dajo dušo ljudje, ki ga ljubijo, ki ga imajo za svoje. Šele potem se začne vsa „normalna“ mestna vprašanja: promet, šole, vrtci in še neskončen niz.

Vprašanje je torej, ali bo Kočevje spet postalo mesto, v katerem ljudje radi žive. Če bo, ni bojzani za razcvet.

Bojan Šobar

Stane Otoničar

Vinko Zajc

Štefan Kolenc

Matija Cetinski

Stane Gabrič

Blaž Volf

Jure Majetič

Jože Ožbolt

Alojz Hočevar

Andrej Arko

Ivan Hegler

Anton Petrovič

Franc Premrl

Izgon diletantizma?

Marjan Maznik: „Prva likovna šola v Novem mestu bo ustvarjalcem pomagala, da se bodo otresli likovne nepismenosti. Prijavljenih je veliko.“

Ob koncu marca se bo začela v Novem mestu večerna likovna šola, ki jo prireja Zveza kulturnih organizacij v sodelovanju z ljubljansko Akademijo za likovno umetnost. Šola bo trajala tri mesece, pouk bo dvakrat na teden, predvidevajo pa, da bodo za obdelavo teoretičnega in praktičnega dela potrebovali kakih 50 šolskih ur.

„Že kmalu po objavi, da se pripravljajo tako izobraževanje, se je prijaviло več kot 40 kandidatov, pretežno članov Likovne skupine Vladimira Lamuta in nadarjenih srednješolcev,“ je povedal

Marjan Maznik: „Solanje slikarjev je potrebno.“

Marjan Maznik. Po njegovem prepričanju je taka šola amaterskemu ustvarjalcu potrebna iz dveh razlogov. Najprej zato, ker mu bo omogočila, da bo po krajši poti prišel do „obrotniškega“ znanja in nekaterih temeljnih spoznanj na področju likovne umetnosti, drugič pa zato, da bo znal potegniti ločnico med resničnim ustvarjanjem in diletantizmom. „Slednjega je v vrstah amaterskih likovnikov še veliko, kaže pa se posebno v prehitrem zadovoljstvu z izdelki. Tudi v naši skupini nismo brez takih pojavov. To pa navsezadnje ni nič čudnega, saj smo vseskozi delovali samorastniško, brez mentorja.“

Novomeška likovna skupina šteje kakih 20 ustvarjalcev, med katerimi jih je aktivnih približno deset. Med aktivnimi je nekaj posamez-

nikov, ki so se uveljavili z večjim številom kvalitetnih del, sodelovali na skupinskih razstavah in republiških prireditvah, ki jih prireja slovenska likovna zveza, nekateri pa so se predstavili občinstvu s samostojnimi razstavami. Mednje štejeta v prvi vrsti Miran Hočevar in Tugo Lebič, medtem ko je postal Marjan Maznik že kar stalni udeleženec republiških likovnih prireditev – od skupinskih razstav in kolonij do extemporov na slovenski obali. Na teh popotovanjih je prišlo do mnogih znanstev, ki so omogočila vsaj bežen pogled v delo amaterskih likovnikov v drugih krajih. Beseda je dala besedo in sklep o sodelovanju je bil tu.

„Z jeseniško likovno skupino Dolik smo se dogovorili za izmenjavo skupinskih razstav. Prva taka izmenjava bo letos. Najprej se bomo mi predstavili s svojimi deli na Jesenicah, po skupinski razstavi junija v Dolenjski galeriji, mesec kasneje pa bo k nam prišel v goste Dolik. To je znana skupina, ki že dalj časa sodeluje tudi z likovnimi amaterji iz Krškega. Za Dolikom bomo navezali stike z drugimi likovnimi skupinami v Sloveniji. Priložnosti je veliko, mi pa hočemo dokazati, da nismo tako zaprti in zavrovani vase, kot se rado govorijo o nas.“

Marjan Maznik je tudi povedal, da namerava Likovna skupina Vladimira Lamuta uresničiti akcijo, o kateri je potihem razmišljala že prejšnja leta. Gre za domači ex tempore, ki naj bi ga organizirali dvakrat v tem letu, na njem pa bi poleg članov skupine ustvarjali tudi nekateri likovno najbolj nadarjeni osnovnošolci. Slikali naj bi po predpisani temi, izbor tehnike pa bi bil poljuben. Skupna razstava bi omogočila zanimivo primerjavo med ustvarjanjem in likovnim pogledom odraslih in otrok.

I. ZORAN

VSTOPNICA JE IZVIRNOST – Trebanjski Tabor likovnih samorastnikov je še bolj zgostil kritično sito za sodelovanje.

Tabor ostri merila

Trebanjci pri predsedniku SAZU, ki bo kot častni predsednik letošnjih taborskih prireditev odprl razstavo 5. salona

Iz Trebnjega so sporočili, da bo predsednik častnega odbora 12. tabora likovnih samorastnikov in 5. salona likovnih samorastnikov Jugoslavije prof. dr. Janez Milčinski, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Prof. dr. Milčinski bo odprl Salon, ki slavi letos mali jubilej, in govoril na otvoritvi v soboto, 7. julija.

S celotnim programom letošnjih taborskih prireditev, še posebej pa z vsebino tradicionalnega delovnega srečanja likovnih samorastnikov in pregledne razstave v okviru Salona, je predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti seznanila trebanjska delegacija, ki so jo sestavljali predstavniki Tabora, občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij. Prof. dr. Milčinski je delegacijo sprejel 7. marca.

Za letošnji 12. tabor, ki se bo začel predvidoma 28. junija, je umetniški svet pod predsedstvom prof. Zorana Križičnika izbral 40 kiparjev in slikarjev iz Jugoslavije in inozemstva. Prijavilo se jih je več in tudi nove ponudbe za delo v Trebnjem še vedno prihajajo.

Za sodelovanje v Salonu se je do prvih dni marca prijavilo 108 ustvarjalcev iz vseh jugoslovanskih republik in pokrajin, kar je največ do zdaj. Tudi pri tem številu prijaviteljnih še ni dokončno, saj imajo pravico razstavljanja na salonski prireditvi sleherni ustvarjalec, ki je jugoslovanski državljan.

Ta pravica je kajpak samo formalna, saj si lahko kipar ali slikar pridobi vstopnico za razstavljanje svojih del samo pod pogojem, da je dovolj kvaliteten. Predsedstvo skupščine Tabora je namreč sprejelo stališče, da ne bodo sprejeta dela, ki so samo povprečna. Zavržena bodo dela, ki ponavljajo že znane stvari – prijeme, elemente in motive in ki kot taka ne prinašajo nič novega. V Salonu tokrat tudi ne bo prostora za slike in kipe, ki so sicer za oko lepi in v stilu naive, vendar iz njih ni moč razbrati ustvarjalčevega nepo-

srednega odnosa do življenja in angažiranosti. Samo po sebi se razume, da v izbor ne bo moglo, kar ni izvorno, kar je ponaredek ali golo posnemanje, kot tudi vsa tista dela, ki ne presegajo ravni dekorativnosti ali so nastala pod vplivom tržnih (komercialnih) manir in zahtev.

S temi stališči, zahtevami in merili je Tabor že obvestil vse prijavljene kandidate. Prav gotovo je poostretil meril in zahtev edini način, da si Tabor že vnaprej zagotovi kvaliteto avtorjev in njihovih stvaritev.

I. ZORAN

IX. srečanje brez naših

Slovenski lutkarji od danes do sobote v Kranju

Danes se začneja v Kranju tridnevna zaključna prireditve IX. srečanja slovenskih lutkarjev. Na sporedu bo devetnajst lutkovnih iger, ki jih bodo uprizorila lutkovna gledališča in skupine, delujoče v solah in ZKO. Ena predstava prihaja tudi iz zamejstva, pripravila pa jo lutkovni oder slovenskih dijakov iz Celovca.

Na zaključni prireditvi bodo sodelovala vsa znana slovenska lutkovna središča od Celja in Kranja do Maribora in Ljubljane ter skupine iz manjših krajev in sol, delujočih na obrobju večjih mest. Žal med nastopajočimi ni nobene skupine ali odra iz Posavja, dolenjske regije ter kočevske in ribniške občine, akoravno so se v zadnjih letih namnožile in so vsaj nekatere med njimi naredile velik napredek.

Očitno je, da se lutkovni odri iz omenjenih regij in občin še ne morejo meriti z našimi, posebno ne s tistimi, ki imajo dolgoletno tradicijo in se jim ni potrebno šele bojevati za prostor pod soncem. Seveda pa je tudi res, da na to območje še ni prišla zavest, da se je tu in tam potrebno pokoriti pravilom igre in nenehno meriti sposobnost in kvaliteto na območjih srečanjih. S tem se dela škoda predvsem nekaterim dobrim, že uveljavljenim lutkovnim odrom.

I. Z.

PTUJSKI SLIKARJI V KOČEVSKEM SALONU

V kočevskem Likovnem salonu razstavljajo svoja dela člani in članice likovne skupine iz Ptuj: Rozina Šebetič, Irena Tušek, Veronika Rakuš, Vilma Kac, Marija Gregorc, Franc Simonič, Julij Oslonik, Rudolf Turkuš, Janez Korošec, Albin Tomše in Jože Gregorc. Slike bodo na ogled do 19. marca. Na otvoritvi 9. marca so učenke kočevske osnovne šole recitirale pesmi delavskega pesnika Franceta Lovšina, razstavo pa je odprl Stane Jajtič, predstavnik pokrovitelja Hotela Pugled. Ker v salonu zamaka, nekaj slik vsak dan snamejo in jih namestijo naslednji dan.

V KRŠKO PRIDE „GOSPA MINISTRICA“

V Delavskem domu v Krškem bo jutri gostovalo Sentaškobsko gledališče iz Ljubljane z Nušičevo „Gospo ministrico“, komedijo v štirih dejanjih. Delo je režiral I. Košir. Obiskovalcem se obeta zares imenitna zabava, saj je bil Branislav Nušič pisec, ki ni poznal dlake na jeziku, kadar je bilo treba oškrkniti čudne moralne razvade visokih družbenih krogov.

SEVNICA: ŽE DRUGA PREMIERA

Oder mladih sevnškega gasilskega društva je tudi tretjič segel po delu Igorja Torkarja. Jutri ob 19. uri bodo v dvorani gasilskega doma v Sevnici zaigrali „Balado o črnem noju“. Lani so uspešno igrali delo istega avtorja „Zlata mladina“, letos pa „Pisano žogo“. Številčnost amaterskega igralnega kolektiva omogoča več premier v eni sezoni. V „ognju“ imajo še tretjo premiero – komedijo Marjana Marinca „Ad acta.“ Na jutrišnji predstavi bodo igrali Ksenija Keršič, Metka Rebernik, Brane Balog in Rudi Filej.

Krški abonma

V Delavskem domu: sedem predstav za 250 dinarjev

Mestom, ki imajo gledališki abonma, se letos pridružuje tudi Delavski dom; obiskovalci gledaliških in glasbenih prireditev se bodo lahko vpisovali med abonente do 28. marca.

Dva dni kasneje bo prva od sedmih abonmajske prireditve, kolikor se jih bo v tej sezoni zvrstilo v Delavskem domu. Nastopil bo komorni moški pevski zbor iz Celja pod taktirko prof. Vida Marcena. Zbor deluje že trideset let, uvrščajo ga v prvi kvalitetni razred.

V okviru abonmanja bodo v Krškem gostovali še: SNG Maribor z Inkretovo dramatisacijo Jurčičevega „Desetega brata“, SLG Celje s Šehovčevimi „Kurbami“, mariborska Opera z Rossinjevimi „Seviljskim brivcem“, zagrebška Komedija z delom „O'kaj“ in Prešernovo gledališče iz Kranja s Kozakovo „Afero“.

Za abonma bo štel tudi večer amaterske dejavnosti ZKO občine Krško.

Delavski dom je predlagal, naj bi za zaposlene organizirali poseben, sindikalni abonma, za osnovnošolce mladinsko uspešnico Svetlane Makarovič „Sen zelenjavne noči“ v izvedbi Mladinskega gledališča iz Ljubljane, za otroke v vrtcih pa predstavo Lutkovnega gledališča iz Maribora. Abonentske vstopnice, veljavne za vseh sedem predstav, ponuja Delavski dom po 250 dinarjev.

Mali kulturni barometer

V PRIPRAVI „KOČEVSKI RAZGLEDI“ – Nova številka revije „Kočevski razgledi“ bo predvidoma izšla maja ob prazniku kočevske krajevne skupnosti. Revija naj bi tokrat uresničila tisti del načrta, ki govori o odprtosti, zato so uredniki sklenili povabiti k sodelovanju literarne pisce tudi od drugod.

IZREDEN ODZIV – Številka 13 je lahko tudi sreča. Prav to dokazuje izreden odziv likovnih umetnikov z vsega sveta na trinajsti mednarodni grafični bienale, ki ga bodo odprli 8. junija v ljubljanski Moderni galeriji. Že do zdaj je prispelo okoli 1.500 grafičnih listov, ki so jih poslali umetniki (nad 500) iz 46 držav. Glede na izreden odziv so prijavitelji rok podaljšali do danes. Na tej največji svetovni grafični prireditvi bodo letos prvič sodelovali tudi kitajski umetniki. Svoja dela je že poslalo po 80 japonskih in jugoslovanskih in kakih 50 ameriških grafičkov.

kultura in izobraževanje

podčrtano

Na odru novomeškega Doma kulture se že od ponedeljkovih dopoldanskih ur vrstijo lutkovne in dramske predstave ter recitali šolskih, mladinskih in odraslih skupin iz novomeške občine. Med nastopajočimi je največ mestnih in primestnih skupin, zunanje so le štiri. Spred tega gledališkega „nonstopa“, ki mu je prirediteljica Zveza kulturnih organizacij preprosto nadela ime gledališki teden, je zelo nartrpan, saj so kakšen dan tudi po tri predstave. Očitno je

Gledališki „nonstop“

šlo prirediteljem za to, da prikazuje dejavnost ta čas delujočih oziroma aktivnih skupin in kulturnih društev v enem mahu ter dosežejo tudi pri občinstvu učinek, ki naj deluje proti prepričanju neredkih posameznikov, češ da se na področju domačega gledališkega amaterizma že predolgo premalo dogaja.

Do danes, ko se gledališki teden pravzaprav že izteka, je bilo že devet predstav, drevisnja – gostovanje topliške skupine z Molièrovo komedijo „George Dandin“ – bo deseta. Ob „vročem“ zastoru so se zvrstili lutkarji slatniške in bršljinke osnovne šole ter lutkovna skupina KD Dušana Jereba, mladinski gledališki skupini KD Dušan Jereb in OŠ Milke Šobar – Nataše, KD Zarja iz Soteske, gledališka skupina iz Doma Majde Silc, recitatorki iz gimnazije in gledališčniki iz Skočjana.

Posebej velja podčrtati delež, ki so ga v novomeški gledališki teden prinesli mladi, pa naj gre za lutkarje ali igralce. Medtem ko so se lutkarji že prej uveljavili v javnosti, stopajo mladi igralci pred občinstvo pravzaprav prvič. Razveseljivo je zlasti to, da je osnovna mladinska gledališka skupina pri KD Dušan Jereb, saj se bo lahko iz nje, če bo vztrajala, razvilo dobro naraščajniško jedro za „napajanje“ skupine odraslih. Nemara ni prezahtevno, če zapišemo, da bi pravi gledališki naraščajniki lahko uspešno zapolnili praznino, ki je nastala po prenehanju že uveljavljenega Odra mladih.

I. Z.

Mali jubilej velikega zbora

Pevski zbor Viktorja Parme iz Krškega bo ob 5-letnici ustanovitve nastopil na celovečernem koncertu – Obiskovalci doma si bodo lahko ogledali razstavo o zboru

V petek, 23. marca, se bo svojemu krškemu občinstvu predstavil Mešani pevski zbor Viktorja Parme. Njegov celovečerni koncert v veliki dvorani Delavskega doma se bo začel ob 19.30. Spored obsega izbor pesmi, ki jih je zbor pripravil prav za to priložnost.

Krški zbor slavi namreč majhen jubilej: petletnico ustanovitve in neprekinjenega delovanja. O svojem delu vodi kroniko, in če bi pogledali vanjo, bi lahko zvedeli marsikaj zanimivega o njegovi rasti in nastopih.

Zbor je prvič nastopil kmalu po ustanovitvi, saj je bilo tudi njegovemu dirigentu Adolfu Moškoni veliko do tega, da pokaže javnosti, kaj znajo ljudje, ki so svoj prosti čas dali v službo zborovskega petja. Kvaliteta se je od nastopa do nasto-

pa izboljševala, obširen pa je tudi zemljevid zborove dosedanje pevske turnee. Krčani so nedavno uspešno nastopili na veliki medrepubliški pevski reviji v Črnomlju, kjer so se predstavili tudi kot eden najštevilnejših zborov na Slovenskem.

Vsa dosedanja pot zbora bo na dan njegovega krškega koncerta prikazana na priložnostni razstavi v Delavskem domu.

Izpovedoval je resnico

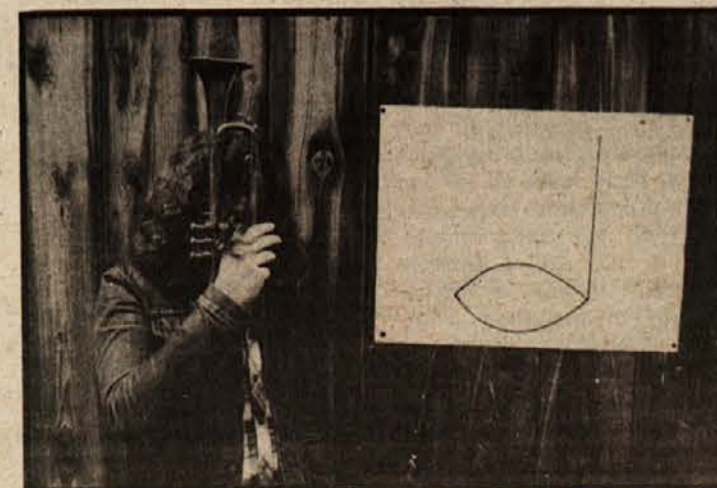
Matevža Haceta, očeta „Komisarjevih zapiskov“, pisatelja šestnajstih leposlovnih knjig, komisarja partizanskih enot, predvojnega komuniste in kmeta ni več. Pred kratkim je umrl, star devetinšestdeset let. K večnemu

Matevž Haca počitku je legel v svojem rojstnem kraju, Starem trgu pri Ložu, kjer je tudi živel zadnja leta. Njegova šegava natura se je

umirila, njegova klena resnicoljubna notranjska beseda utihnila. Za njim je ostalo pisateljsko delo: šestnajst knjig. Poleg „Komisarjevih zapiskov“ še „Partizanske slike“, „Gozdne steze“, „Naši obrazi“, „Ljudje na prelomnici“, „Zadnji obisk“, „Korenine se trgajo“ in druge. V osmih je obdelal partizansko življenje.

Pred leti, ko je dobil Kajuhovo nagrado, je dejal: „Včasih se me lgti žalost in si pravim: Matevž, le zakaj krcaš po papirju? Raje molči kot drugi. Res je, nekateri lahko, jaz tega ne morem. Pred mnogimi leti sem začel pisati, ker sem hotel v knjigo zabeležiti resnično partizansko življenje. Vedel sem, da samo resnična doživetja lahko prepričajo ljudi.“

FOTOGRAF RAZSTAVLJA – V mladinskem domu v Dolenjskih Toplicah bodo jutri ob 17. uri odprli prvo samostojno razstavo fotografij Bojana Radoviča, člana skupine PHOS iz Novega mesta. Na otvoritvi bosta vsak s svojim programom nastopila glasbeni trio Ragov log in Uroš Kaplan. Fotografsko razstavo organizira mladinski klub iz Dolenjskih Toplic. – Sliko, ki jo objavljamo, je avtor Radovič imenoval „Mož s trobento“.

ZADNI KONCERT

V ponedeljek, 19. marca, bo v Črnomlju zadnji koncert belokranjskega glasbenega abonmaja v tej sezoni. Na njem bodo nastopili gojenci Zavoda za glasbeno in baletno izobraževanje iz Ljubljane – najboljši z republiškega tekmovanja glasbenih sol, ki bo ob koncu tedna v Mariboru in na katerem bodo sodelovali tudi učenci Glasbene šole Marjana Kozine iz Novega mesta.

Gospodinjam se obetajo boljši časi

Mikrovalovna pečica HITACHI pomeni revolucijo v pripravi hrane

Vsakokrat, ko v Maximarketu nabiram novice za Emonin kotiček, srečujem veliko znanih obrazov. To pa verjetno tudi pomeni, da pridno prebirate to našo rubriko, ki je namenjena nasvetom in novicam o novostih s trgovskih polic Maximarketa in drugih tozdov Emona Merkurja. Edino, kar pogršam, so vaše želje, o čem naj bi vas še obveščal. Ali vaš molk pomeni, da ste z Emoninim kotičkom zadovoljni?

Z današnjimi novicami bom pričel v etazi D v drugem nadstropju Trgovske hiše Maximarket, kjer je moja pozornost pritegnila mikrovalovna pečica HITACHI. Namenjena je zelo hitri pripravi jodi, kar odpira novo dobo v pripravi jedi v gospodinjstvih.

Tistim, ki ste se odločili, da boste polepšali svoje stanovanje z novimi tapetami, priporočam nakup papirnatih in plastificiranih tapet. Proizvajalci trdijo, da so tapete, ki so jih dali na tržišče, kvalitetnejše. Popestrili pa so tudi izbiro vzorcev. V Maximarketu imajo na zalogi tudi različne fototape domačih in tujih proizvajalcev.

Na oddelku stekla sem opazil nove izdelke iz dimno sivega, plavega in rjavega barvastega stekla. Pohvale vredno je, da si kupec lahko izbere različne izdelke v istem barvnem tonu, kar pripomore k skladnosti, pa naj bodo to kozarci, vrči, vaze, svečniki ali pepelniki. Tovrstne izdelke lahko kupite samo v Maximarketu. Hkrati je to prvič pri nas, da je kupcu dana takšna vrsta izbire.

vseeno ne bo odveč, če zase „žrtvujete“ nekaj časa in si ogledate še druge prodajne pulse moške konfekcije, saj je za Maximarket znano, da ima vedno skoraj vse na zalogi pod eno streho. Če pa ste odšli na nakupe, ko je sijalo sonce, med nakupi pa se je ulila prava pomladna ploha, si lahko kupite tudi dežnik.

Pri ponudbi ženske mode je trenutno opaziti prehodno konfekcijo bolj za muhasto vreme. Plašči najmodernejših krojev iz različnih materialov bodo zadovoljili še tako izbirčno mladenko. Tiste, ki rade nosijo kostime, pa bodo med toliko lepimi modeli težko izbrale zase najlepšega.

Kakšne posebne zaloge poletnih oblačil trenutno še ni videti. Posamezni modeli pa so že opazni. Torej kljub slabemu vremenu poletna kolekcija počasi prihaja na trgovske police.

Tudi letos žamet ni zapustil prodajnih prostorov; vseh barv in modelov jih lahko kupijo dekleta in fantje.

Doraščajoča mladina obeh spolov se lahko v Maximarketu obleče športno in za posebne prilike.

Na otroškem oddelku je velika izbira volnenih kompletov za dojenčke, kombinizonov in vseh vrst trpežnih hlač, primernih za igro in otrokov prosti čas.

V času, ko se prebujajo pomlad in okrasijo drevesje z nežnimi cvetovi, je tudi čas, ko pričnemo lepšati stanovanje. V ta namen je v Maximarketu velika izbira dekorativnih in ostalih zaves različnih proizvajalcev.

V etazi B v pritličju je na foto oddelku velika izbira vseh vrst fotografskih pripomočkov, od baterij za fotoaparate, črnobelih in barvnih filmov, fotoaparatom, kino kameram pa tja do povečevalnikov za amatersko izdelavo filmov. Sploh pa je etaza B založena z izdelki za različne nakupe.

Moja naslednja „opazovalna postaja“ je bila v prvem nadstropju ali etazi C trgovske hiše Maximarket, ki je, kot že veste, v celoti namenjena prodaji metrskega blaga, konfekcije in obutve. Posebno pozornost kupcev privlači pomladno-poletna Tekstilindusova kolekcija metrskega blaga. Bogata paleta modnih vzorcev od pikastih do nežno rožnatih bo zadovoljila še tako izbirčen okus.

Etaza C: pestra izbira metrskega blaga Tekstilindus

Kupci, ki so kolikor toliko po JUS-u ne bodo razočarani na oddelku konfekcije (Novice za malo bolj polne pa sem prihranil za enega izmed naslednjih Emoninih kotičkov.) Moškimi priporočam nakup praktičnih kompletov (hlače in srajca) iz mešanice polyestera in bombaža v različnih barvah, ki so nadvse ugodni za poletje. Za sedanje muhasto vreme pa ne bo odveč nakup plašča iz balonske svile v različnih barvah. Pomladno-poletnih moških oblek v športnem kroju in za posebne priložnosti tudi ne manjka. Čeprav smo moški znani, da hitro izgubimo živce, če moramo letati po trgovini, pa

V kletnih prostorih ali etazi A imajo veliko izbiro ženskih in moških Pony koles od 20" do 24" col, dirkalna tekmovalna kolesa 24" col s petimi prestavami in 28" col s desetimi prestavami. Rogova CROSS kolesa s petimi prestavami, amortizerji in športnim sedežem pa so kot nalašč za rekreacijo.

Tomosov program motornih koles dopolnjujejo še češki motroji ČZ 350 ccm za 14.080 din. K tej ceni je potrebno prišteti še davek. Po stari ceni so na zalogi Tomosovi izvenkrmni motorji od 3 do 18 KM.

Na avtomobilskem oddelku je zaloga rezervnih delov za Zastava vozila 750, 101, nato

za NSU 1200 in VW Golf ter različni električni potrošni material za različne tipe vozil.

Če še nimate varnostnih pasov v avtomobilu, je prilika, da jih kupite v Maximarketu. Na zalogi so Y SECU avtomatski pasovi po 376,50 din ter navadni Y pasovi SECU in domači po 50,20 din.

Novost pri nas je tudi rdeča varnostna svetilka, ki jo lahko uporabljate v kombinaciji z varnostnim trikotnikom in jo priključite na akumulator. Če pa snamete rdeči poklopec, je svetilka uporabna za vse vrste pravil. Svetilka z 12-metrskim kablom stane 351,20 din, z 8-metrskim pa 301,20 din.

Na avtooddelku prodajajo tudi koristne koritaste talne nepremočljive obloge za razne vrste vozil. Čuvajo vgrajene talne obloge in se lahko čistijo. Še posebej so priporočljive v zimskih in deževnih dneh.

K varnosti v prometu sodijo tudi naslonjala za glavo. V Maximarketu lahko kupite originalna za vozila Renault 4 Special, Zastava 101, 125 P in Golf. Montaža je enostavna saj so sedeži že prilagojeni in pripravljeni.

Veliko novic je še, toda prihranil sem jih za prihodnji Emonin kotiček. Če boste hoteli vse to, kar sem vam že danes naštel, vse „v živo videti“, bo za 1 nakupovalni dan kar dovolj.

Do prihodnjic pa lepo pozdravljeni!

VAŠ JANEZ DOLENJSKI

VOZNIKI!

POSKRIBITE ZA SVOJO VARNOST IN ZA VARNOST VAŠEGA VOZILA!

Če se vam pokvari avto in z njim obstanete na cesti, so

VARNOSTNE UTRIPALKE

najzanesljivejše opozorilo za ostale udeležence v prometu.

Varnostne utripalke vam bo strokovno vgradil

Lojze Pavlič AVTOELEKTRIKA

VEL. BUČNA VAS 39 Novo mesto.

Delavnica je odprta vsak dan od 15. ure in v soboto od 8. ure dalje.

»Dolenjski list« v vsako družino

GOSTILNA IN PRENOČIŠČA - BADOVINAC NIKO Metlika tel.: 77-255

ZADNJA PLANICA? Najboljši jugoslovanski skakalec Bogdan Norčič je sklenil, da bo skakalni beli cirkus zapustil po olimpijadi v Lake Placidu, ki bo prihodnje leto. Na 5. svetovno prvenstvo, ki se bo začelo danes ob 9.30, se je dobro pripravil in upa, da se bo uvrstil med najboljše na svetu.

V Planici 185 metrov?

Na 5. svetovnem prvenstvu v smučarskih poletih se obetajo rekordni dosežki - Pokrovitelj Josip Broz-Tito

16. marec 1936. Planica pred 43 leti. Na zaletišče je prišel Sepp Bradl, mladenič, ki je bil že lep čas med najboljšimi smučarskimi skakalci. Njegov zgodovinski podvig, prvi skok nad 100 m, je poročevalec Jutra zabeležil tako: „Zdaj smo radovedni na Bradla. V rdečem puloverju švigne kakor podlasica po strmini, s počepi povečava brzino, kakor kroglja iz topa švigne z mosta, da smo skoraj v strahu, divno zaplava nad strmino v krasnem predklonu in mogočno krili z rokami. Zdi se, da skoka ne bo konec, naposled obstane in gladko izvozi. Vsi slutimo, vemo ali vidimo, da je okrog 100 ali celo več metrov. Res nam merilci pokažejo 100 m in zvočnik nam potrdi, da je celo 101 m. Val razburjenja in presenečenja na sodniškem stolpu, orkan navdušenja med gledalci. Avstrijci se objemajo in poljubljajo od navdušenja. Imamo nov najdaljši skok na svetu. Planiška skakalnica je upravičila svoj sloves, da je prva in najboljša na svetu. Bradla spodaj napadejo fotografii, okrog 50 ali še več se jih drena okrog njega in tudi filmski operaterji imajo mnogo dela.“

Oberstdorfu je nastopilo kaj malo znanih imen. Tudi svetovni rekorder Innauer je manjkal in prav pred vsako tekmo so organizatorji sporočili, da bi Innauer sicer nastopil, pa mu to preprečujejo poškodbe. Ob tem so se njegovi tekmeči nasmihali, zakaj obveščeni so bili, da pospešeno vadi za - Planico.

Poleg njega se bodo po planiškem zaletišču zagotovo spustili Ostwald, Duschek in Hille, ki je z odličnimi skoki presenetil v Oberstdorfu; med favoriti so še Danneberg, Poljak Fijas, Finec Kokkonen, ki je že dokazal, da je letos v odlični formi, pa odlični Ylianttila, vse boljša Američana Sundgaard in Mc Neill, skakali bodo še odlični Zahodni Nemci z Leitnerjem, Sovjeta Savin in Borovitin, Čeha Skoda in Samek pa sta pred tedni dokazala, da prav lahko poskrbita za lepo presenečenje, prav tako Švicar Sumi. Od jugoslovanskih tekmovalcev se tekmeči najbolj boje Bogdana Norčiča, ki je v Planici kot prvi letel več kot 180 m in pri doskoku le bežno podrsal z roko.

Za veliki letalski cirkus je vse nared. Začel se bo danes ob 9.30, v petek, 16. marca dopoldan, bo prvi tekmovalni dan, v soboto drugi in nedeljo tretji. Organizacijski komite, ki ga vodi Niko Belopavlovič, je svoje ogromno delo, pri katerem je sodelovalo okoli 400 ljudi, že skoraj opravil. Obiskovalci, ki si bodo ogledali polete, bodo zadovoljni odšli, zakaj Meka letalniške

ga športa je samo ena. Je precej več kot skakalna velikanka in kot svetovno prvenstvo. To so štiri svetovna prvenstva (Planica, Oberstdorf, Kulm in Vikersund) že dokazala. In tudi zato bo pokroviteljstvo, tako kot na 1. svetovnem prvenstvu, nad to veliko mednarodno prireditvijo prevzel predsednik Tito. Ob otvoritvi nove velikanke 1969 je dejal: „Nova planiška velikanka mi je zelo všeč. Predvsem me veseli, da se je delo dveh jugoslovanskih inženirjev, konstruktorjev Lada in Janeza Goriska, v praksi tako odlično obneslo. Ta res privlačna disciplina se bo v prihodnje še bolj razvijala; pričnan sem, da bodo obudovanjanja vredni skakalci dosegli še večje daljave, še daljše polete...“ In Planica '79 je najlepša priložnost, da potrdi predsednikove besede.

J. PEZELJ

Le po začrtani poti

Prejšnji teden je bilo v Novem mestu dvodnevno republiško posvetovanje, ki sta ga sklicali telesnokulturna skupnost in zveza telesnokulturnih organizacij Slovenije na temo „Analiza samopravnega sporazuma o nadaljnjem razvoju telesnokulturne dejavnosti v Sloveniji“. Posvet je imel namen odgovoriti na vprašanje, kje je sedanji trenutek telesne kulture v naši republici in kakšni premiki so bili doseženi po letu 1973, ko je Socialistična zveza sprejela znane telesnokulturne dokumente in ko so v praksi pričeli uveljavljati portoroške sklepe.

Uvodni referat je imel predsednik IO TKS Rajko Šugman, ki je govoril o napredku telesne kulture, hkrati pa tudi o številnih težavah, ki se pojavljajo na različnih vrhunski šport – rekreacija, selekcioniranje –

selekcije in na področjih financiranja, izgradnje objektov, tekmovalnih sistemov itd.

Posvetovanje je pokazalo, da je na področju telesne kulture še veliko stvari nedorečenih. Uresničevanje portoroških sklepov je živo zazrevalo v dosedanja praksa. Zelo težko se je prilagoditi novemu duhu, da več telesnokulturnih delavcev in tudi športnikov meni, da je bila z uvedbo nove prakse narejena „medvedja“ usluga našemu športu. Vprašanje je, če smo res že sposobni sprejeti vse tisto, kar ponuja dobrega teorija. Prav gotovo dolgo ne bo moč delati po starem, seveda pa ne more biti spet res, da je vse zanič, kar je veljalo še včeraj.

SLAVKO DOKL

Žužemberk dobil boj ob mreži

Zagnano delo žužemberških odbojarskih delavcev se obrestuje – Presenetljiva zmaga nad Izolo – Minulo soboto zmagale samo še igralke iz Kočevja

Za prvovrstno presenečenje v minulem kolu odbojarskih lig so nedvomno poskrbeli Žužemberčani, ki so celo v gosteh tesno, a zaslužno premagali Izolo. Novomeška Krka v II. zvezni ligi še naprej izgublja, prav tako Trebanjci, zmagale pa so Kočevke, medtem ko so Novomeščani v boju z vodilnim Kamnikom imeli moči le za en osvojen set.

RADNA – KRKA
3:0 (13, 3, 12)

Novomeške odbojkarice so minulo soboto doživle že deseti poraz, ki je dokazal, da so Dolenjke daleč najslabše moštvo v II. zvezni ligi. V desetih srečanjih so namreč igralke, ki so bile na lanskem prvenstvu v zlati sredini, osvojile le tri nize.

Krka: Bon, Zevnik, Brajer, Vidljani, Galesa, Suša, Hegediš in Krnc.

IZOLA – ŽUŽEMBERK
2:3 (-11, 6, 14, -8, -7)

Zadnje soboto so mladi Žužemberčani dokazali, da se je vestno delo Petra Štara in drugih žužemberških odbojarskih zagnancev začelo bogato obrestovati. Le malo kdo je namreč pričakoval, da lahko Suhokrajinci premagajo ekipo, ki je ta čas druga najboljša v slovenski ligi. V izredno zanimivem boju so mladi gostje boljše ob mreži in so zaslužno zmagali.

Žužemberk: Kosmina, Brulec, Škrbe, Plut, Kalan, Muhič, Fric, Grm, Crnač.

ŽELEZAR – TREBNJE
3:0 (12, 9, 11)

Moštvo Trebnjega je izgubilo tudi dvajseto srečanje. Resda so se pomerili z močno Železarjevo vrsto, vendar bi lahko minulo soboto, ob malo bolj srčni igri, osvojili vsaj niz. Zdi se, da so Trebanjci spriči samih porazov preveč malodušni.

LJUBNO – KOČEVJE
0:3 (-12, -4, -10)

Mlada vrsta iz Kočevja je bila v soboto popluden precej boljšan nasprotnik, tako da zmaga ni bila v nobenem trenutku vprašljiva. Doma-

Leskovški kros

Atletski sektor Maraton, ki deluje pod okriljem leskovškega TVD Partizan, je pripravila 11. marca spomladanski kros, na katerega so organizatorji povabili učence vseh okoliških šol. Zal se teka zdravniki niso udeležili tekači iz osnovnih šol z Rake, iz Kostanjevice, Senovega, Brestanice in Krškega, iz domače šole pa je teklo le šest pionirjev.

Rezultati: ml. pionirke (1000 m): Švab (Leskovec); pionirji: Zorko (Podbočje); st. pionirji: Kotole (Leskovec); pionirke: Zakrajšek (Podbočje); ml. mladinci (2000 m): Pišek (Podbočje); mladinci: Kunčič (Podbočje); st. mladinci (3500 m): Jezbec, Petrič, Teodorčič (vsi AS Maraton); člani: 10.000 m: Jazbec, Rihtar, L. Šrbar (vsi AS Maraton).

Na dobro pripravljenem krosu je nastopilo 26 tekmovalcev in tekmovalk, organizatorji pa so razočarani nad udeležbo vabljivih. Prav nihče namreč ni opravičil odsotnosti.

Pod obroči še vedno izenačeno

Boj za prvaka v super košarkarski ligi še ni odločen – Novomeščani težko premagali zadnjevrščenega Rudarja – Dobra igra Metličanov – Lepa zmaga Kočevcev

V 10. kolu slovenske košarkarske lige sta ekipi iz Novega mesta in Metlike dosegli polovičen uspeh. Novomeščani so doma premagali Trboveljčane, igralci „Beti“ pa so v Ajdovščini tesno izgubili. Izkazali so se tudi Kočevci, ki so v Cerknici dosegli drugo zmago v zahodni slovenski ligi. Novomeščani so v super ligi četrti, Metličani osmi in Kočevci v zahodni ligi šesti.

NOVO MESTO – RUDAR
97:85 (47:44)

Novomeško vrsto že od začetka tekmovalja pestijo poškodbe in ni bilo tekme, da bi igrala z najboljšo dvanajsterico. Tudi minulo soboto je bilo tako, saj nista nastopila Slavko Kovačević in Cerkovnik. Začetek tekme je sicer obetel zanesljivo zmago domačih, zakaj zaradi njihove dobre obrambe gostje kar tri minute niso dosegli zadetka. Vendar domači košarkarji niso nadaljevali z dobro igro in so precej časa vodili tudi gostje.

Novo mesto: P. Seničar 8, Župevec 9, Munih 29, Ivančič 16, Besednjak 9, Beg 2, Cvitkovič 4, S. Seničar 12, Plantan 8.

FRUCTAL – BETI
94:91 (50:40)

Metličani bi lahko v Ajdovščini tudi zmagali. Medtem ko so v prvem

polčasu igrali precej slabo, so v nadaljevanju z dobro obrambo in organiziranim napadom presenetili domače, vendar jim je za zmago zmanjkalo časa pa tudi moči. Pri gostih so vsi dobro igrali.

Beti Medek 32, Grbec 10, Einsidler 14, Švinger 15, Sahmič 14 in Kremesec 6.

Poraz na startu

Zadnje nedeljo se je začel spomladanski del letošnjega slovenskega nogometnega prvenstva. Za minulo kolo je bilo značilno, da so vsi gostje (izjema je bilo Primorje) izgubili. Enajsterica Dolenjske je igrala v Ljubljani. Rezultat: Slovan – Dolenjska 3:0 (0:0).

Pred okoli 100 gledalci so gostje presenetili, saj so se dobro upirali nevarnim napadom precej bolj izkušenih domačinov, ki so želeli za vsako ceno priti do zadetka. V drugem delu dokaj zanimive prvenstvene tekme so Slovanovi igralci ponovno začeli na svojo moč, a jih žoga ni ubogala. Prvi zadetek je padel šele v 66. minuti. Ko je že kazalo, da se bo srečanje končalo s tesno zmago in so se gostje oddahnili, so prejeli v dveh minutah (85. in 86. minuta) še dva gola.

Po dvanajstih tekmah je Dolenjska s 7 točkami na zadnjem mestu. Kranj, ki je pred novomeško vrsto, ima samo točko več. V naslednjem kolu igrajo Novomeščani doma s Kamnikom.

Dolenjska: Jerman, Žnidarič, Perhaj, Vertuš, Pavlin, Venta, Janežič, Mrak, Lešnik, Bradač, Kršič in Krivec.

LESKOVEC: ZASKRBLJUJOČE NERAZUMEVANJE

Člani atletske sekcije Maraton pri leskovškem TVD Partizan želijo v letošnjem letu pripraviti čimveč prireditve. Na občnem zboru Partizana so predlagali, da bi organizirali tudi mednarodno prvenstvo v krosu. Zato, ker je tek enostavna in koristna atletska disciplina in ker bi radi popestrili mednarodno leto otroka. Vse je začudil Tone Bizjak, ki je dejal, da krosa ni potrebno organizirati, češ da je eden že v načrtu pri SSD. Prav gotovo je takšno nerazumevanje zaskrbljujoče.

Uspehi, a tudi pomanjkljivosti

Na problemski konferenci o problematiki telesne kulture v novomeški občini pregledali in ocenili minulo delo ter postavili nove smernice – Prednost množičnosti

Občinska konferenca SZDL Novo mesto je pripravila 9. marca problemsko konferenco o problematiki telesne kulture v novomeški občini, katere se je udeležilo okoli 50 delegatov in delegatk.

V več kot štiri ure dolgi konferenci so prisotni ugotovili, da so v novomeški občini na področju telesne kulture dosegli precej lepih uspehov, predvsem v razmahu panog, precejšen napredek je opaziti tudi pri dvigu množičnosti, vendar vsekakor razvoj telesne kulture ni potekal

TREBNJE: NASTOPA STRELCEV

11. marca je trebanjska občinska strelška zveza pripravila občinsko prvenstvo z zračno puško za „Zlato puščico“. Ze drugič je prvak postal Franc Cugelj (532 krogov), nastopil pa je 46 strelcev, in sicer 32 iz Trebnjega in 14 z Doba.

4. marca pa so strelci počastili dan žena. Prireditve so se ponovno udeležili samo Trebanjci in strelci z Doba, medtem ko iz Mokronoga ponovno ni bilo nobenega. Prav gotovo jim to ne more biti v ponos in ne vodi k hitrejšemu razvoju strelškega športa.

NAMIZNI TENIS: NOV PORAZ

V ženski republiški ligi so vrste odigrale 8. kolo, v katerem so mlade Novomeščanke doživele nov poraz. Rezultati: LJ. KAJUH – SLOVAN – DOLENJSKA 6:0 (Bračun – Jeglič 2:0, Bitenc – Zajc 2:0, Stanič – Glavan 2:0, Stanič – Bitenc – Jeglič – Glavan 2:0, Bitenc – Jeglič 2:0 in Stanič – Zajc 2:1). Po štirinajstih odigranih srečanjih je Dolenjska na zadnjem mestu, 24. marca pa bo odigrala dve tekmii, in sicer z Obalo in Gorjškimi.

ČRNOMELJ: TEKME V VELESALOMU

Črnomaljski Smučarski klub Bela krajina je pripravil konec prejšnjega tedna občinsko prvenstvo v veleslalomu. Nastopilo je 45 tekmovalcev, ki so šli zaradi močne odjuge samo enkrat na progno. Organizacija je bila zelo dobra, prvo mesto pa so osvojili: Vidmar (v konkurenci do 15 let), Dormiš (do 25 let), Kemperle (do 35 let), imel je tudi najboljši čas, Gladek (do 40) in Pavlin (do 40 let).

RIBIČU ZLATA PUŠČICA

Občinska strelška zveza Novo mesto je konec minulega tedna pripravila tradicionalno tekmovalno v streljanju z zračno puško za zlato puščico. V športni dvorani so se zbrali najboljši strelci iz novomeške občine, puščico pa je osvojil Ribič. Vrstni red: 1. Ribič 552 krogov, 2. Fink 547, 3. Metka Bučar 538 (vsi Pionir), 4. Rahne (Krka) 533, 5. Sonja Medle (Pionir) 527 itd.

DVA STRELSKA REKORDA

Dan žena so počastili tudi novomeški strelci. Občinska zveza je pripravila tekmovalno v streljanju z zračno puško, na katerem so postavili dva nova občinska rekorda: med posameznikami ga je postavila Bučarjeva, med ekipami pa Pionirjeva vrsta.

Ženske ekipno: 1. Krka 492 krogov, 2. Pionir II 482, 3. Lojze Dragan 411 itd; posamežno: 1. Bučar 183, 2. Šega (obe Pionir) 173, 3. Petančič (Krka) 167. Moški ekipno: 1. Pionir 721, 2. Krka 681, 3. Lojze Dragan 625; posamežno: 1. Ribič (Pionir) 184, 2. Rahne (Krka) 182, 3. Fink (Pionir) 181.

Šport

PARTIZAN (P) – BELA KRAJINA
2:5 (2:2)

Črnomaljski nogometaši so letos nastopili v tekmah za Jugo kup na področju karlovske nogometne lige. V zadnji tekmi so nastopili v Plaskem in brez težav pred 200 gledalci premagali tamkajšnjega Partizana. Zadetke so dosegli Nedič 3, Weiss in Čurk 1.

LESKOVČANI NA YASSA MARATONU

Prizadevni člani leskovške atletske sekcije Maraton se bodo tudi letos udeležili Yassa maratona v Varaždinu. Na 1. teku so razočarali, zato so se toliko bolj pripravili na drugega. Izkazati bi se morali predvsem Jazbec, Rihtar, Teodorovič, Božič in pionir Kozole.

NOVOMEŠČANKI V DRŽAVNI REPREZENTANCI

Mladi novomeški telovadki Matejka Kavšek in Nataša Kočevar sta pred dnevi na mladinskem gimnastičnem dvoboju med Bolgarijo in Jugoslavijo – bil je v Sofiji – oblekli dres z državnim grbom. Čeprav je bila mlada jugoslovanska vrsta (telovadke do 14 let) v dvoboju poražena za devet točk, so se med posameznikami naše telovadke dobro izkazale: Kavškova je bila šesta, Kočevarjeva pa osma.

Prihaja nova generacija

V soboto je bilo v Karlovcu IX. gimnastično tekmovalje za „Pokal 8. marca“, ki ga vsako leto organizirajo gimnastični delavci iz Hrvaške. V konkurenciji pionirk in mladink je nastopilo blizu 70 telovadk. Medtem ko so se pionirke kosale na posameznih orodjih, so se mladinke pomerile v četverboju.

Mlade novomeške telovadke so bile spet med najboljšimi. Med pionirkami sta opozorili Katja Pucelj, ki je osvojila „zlato“ na parterju, in Urška Papež, ki si je

prisluzila „bron“ na bradlji. Pri mladinkah je bila Jasna Dokl prva, Nataša Kočevar tretja in Matejka Kavšek peta.

Rezultati – pionirke: parter – 1. Pucelj 9.50, 15–17. Papež 8.85; greda – 4. Pucelj 8.90, 9.90, 9. – 13. Pavček 8.75, 25. Papež 8.30; preskok – 1.11 Pucelj 8.20, 13. Papež 8.10; bradlja – 1. 3. 1. 5. Papež 9.00, 12. Pucelj 8.60 itd. Mladinke (22 tekmovalk): 1. Dokl 37.40, 3. Kočevar 36.50, 5. Kavšek 35.60 itd.

Plavanje zastonj

V ribniški občini so prvi v Jugoslaviji začeli akcijo za brezplačno uporabo telesnokulturnih objektov, se pravi tudi novega plavalnega bazena, športne dvorane in drugih igrišč. Menijo, da bodo tako uresničili ustavno določila: da so vsem delovnim ljudem in občanom dani vsi objekti v uporabo pod enakimi pogoji. Vzdrževanje teh objektov bi torej financirala telesnokulturna skupnost, ki je to predlagala, načelno pa so na tako financiranje pristale še izobraževalna in kulturna skupnost, medtem ko so zdravstveno zaprosili za nadzor in pokroviteljstvo nad plavalnim bazenom.

V Ribnici menijo, da bi bili s takim načinom financiranja telesnokulturni objekti boljše izkoriščeni. Zdj namreč nima vsak občan dovolj denarja, da bi plačeval ekonomsko vstopnino, ki bi bila zelo draga prav za plavalni bazen. S takim načinom plačila vzdrževanja pa bodo nekateri stroške celo zmanjšali (na primer za blagajničarke), občutno nižji pa bodo stroški na uporabnika objektov, ker bodo vsi občani, predvsem pa mladina, bolj množično obiskovali te objekte.

J. PRIMC

Vemo, da rekordne gospodarske dosežke, še bolj pa rekorde na področju športne dejavnosti statistika skrbno beleži. Za republiške, jugoslovanske, evropske in svetovne rekorde človek razmeroma lahko izve, zatakne pa se, ko gre za rekorderje drugačne vrste, čeravno ti niso nič manj zanimivi. Slavna Guinnessova knjiga rekordov, katere prevod v slovenščino smo dobili pred kratkim, s svojo iz leta v leto večjo naklado najlepše dokazuje, da ljudi zelo zanimajo rekordi vseh vrst. In ko človek prebira vrstice o najraznovrstnejših rekordih in rekorderjih, se mu stoži; vse je namreč tuje in daleč od domačih tal.

Zato smo se v uredništvu odločili, da bomo uvedli na redni sredinski strani Dolenjskega lista novo rubriko: DOLENJSKI „NAJ“. V nji bomo poskušali opisati naše domače rekorderje: drevesa, rastline, stavbe, ulice, ljudi, dogodke, delovne organizacije, ustanove, društva, živali, skratka vse, kar zasluži takšen ali drugačen „naj“.

Brez vaše pomoči, dragi bralci, ne bo šlo. Morda boste ugotovili, da objavljeni rekorder ne zasluži tega naziva, ker ga zasluži kdo drug, za katerega veste. Opozorite nas, pišite nam, obveščajte nas! Naš novinar bo rad sledil vašim napotkom. Pišite nam na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Ulica talcev 2, 68000 Novo mesto, na kuverto pa pripišite DOLENJSKI NAJ. Napotek, ki ga bomo upoštevali, bomo primerno nagradili.

In še tole: naziva rubrike DOLENJSKI NAJ ne gre jemati preveč dobesedno, saj rekorderji ne bodo samo z območja geografsko pojmovane Dolenjske, pač pa z območja, ki ga pokriva naš tednik.

Prvi dolenski rekorder bo prišel na vrsto v prihodnji številki. Zelen je in dolg pa vse dneve je v šoli. Kaj mislite, kaj je to?

Dolenjski list pred 20 leti

Traktorja ruvala breze

V TOREK, 3. marca, so postali dragatuški stelniki pravo bojno polje. Dva sedemtonska traktorja sta se pričela zaletavati v breze, jih ruvala iz zemlje ter nato puščala za seboj. Buldozerja sta pri tem delu lepo napredovala. Nekdanji stelniki bodo kmalu postali rodovitno polje, namesto brez, rese in praproti pa bo na njih zavalovalo težko žitno klasje. Stelniki so dajali le malo dohodka, 7000 dinarjev na hektar, po kultiviranju pa bo dohodek destokrat večji. Na področju KZ Dragatuš bodo kultivirali 50 hektarov stelnikov.

PRAKSA NAM ZNOVA kaže, da imajo občine sila tenek posluš, če v kateremkoli podjetju le malo zaškrpije tudi najmanjši vijak. Takoj so tu, ugotavljajo in sprašujejo, svetujejo in pomagajo. Tu vidijo predvsem dinar v vsej njegovi dosegljivi bližini. Zares, za najmanjše, morda celo gospodarsko malo pomembno podjetje je na občinah nemalokrat več zanimanja in resnične skrbi za probleme kot za obsežne sila odgovorne in pomembne naloge v kmetijstvu.

SUHOKRANJČANE JE zdravljenje zob v Novem mestu le preveč stalo, zato ni čudno, če so si želeli zobozdravnika v Žužemberk. Zdaj si morajo le še urediti prostor v zdravstvenem domu in ga opremiti z najpotrebnejšim; potem bo zobozdravnik nekajkrat na teden prihajal v Žužemberk. Občina je že stopila v stik z okrajnim zavodom za socialno zavarovanje, ki bo prispeval del sredstev za opremo.

V BELI KRAJINI se bo znani turistični postojanki na Mirni gori pridružila še ena: kopalnice s campingom ob Kolpi na Vinici. Mejna reka Kolpa je dandanes v turističnem pogledu še prav malo poznana. Številni partizanski borci in potniki, ki so prešli ta predel naše ožje domovine, pa vedo, da nudi Kolpa s svojima deloma skalnatima bregovima, posutima s sadnim drevjem ter s številnimi obrežnimi mlini in zagami, izredno prikupno in pestro sliko. Znano je, da je ta reka ena najtoplejših voda.

(IZ DOLENJSKEGA LISTA
12. marca 1959)

PO SVETU OKOLI

KDO BO PRVI? — Čudaški Anglež Kremer je ponovno razpisal visoko denarno nagrado za tistega, ki bo prvi preletel Rokavski preliv v letalu na nožni pogon. Kandidatov za nagrado in lovovrike je okoli 350, prihajajo pa iz 20 dežel. Vsi so atleti, saj nešportnik taki nalogi ne bi bil kos. strokovnjaki menijo, da bo mogoče polet uresničiti, vendar pa menijo, da bo večina tekmovalcev pristala še pred angleško obalo — v morju, seveda, kar pa za osvojitve nagrade ne pride v poštev.

PUSTNA BILANCA — Najbolj ponorijo v pustnih dneh Brazilci, natančneje prebivalci mesta Ria de Janeiro. Letošnji karneval, ki je trajal nekaj dni, je terjal 170 mrtvih, 16.000 ranjenih, poleg tega pa so registrirali še 790 zločinskih dejanj, 18 umorov in 57 oboroženih napadov. Policaji so gotove smrti rešili 139 veseljakov.

DEVICA JE RODILA — Sovjetski astronom G. Kimeridze je odkril v ozvezdju Device super novo. Zvezdno rojstvo se je sicer dogodilo že pred najmanj 60 milijoni let (toliko časa je svetloba potovala do nas), vendar je zadeva za Zemljane vseeno aktualna.

MRK — Na severnoameriški celini so letos imeli priložnost opazovati popolni sončni mrk. Ne bi bili, kar so, ko bi se eden od njih, neki Rick Malsed, ne domislil, da se da tudi mrk spraviti v denar: začel je prodajati konzerve s pravo temo sončevega mrka. Navodilo na konzervi pravi, da je treba konzervo od časa do časa malo pretresti, da se tema ne bi nabrala samo na enem kraju. Po konserviranem mrku so najbrž segli predvsem tisti z izvirnim mrkom pameti.

OKOLI SVETA — Ernest O'Gaffney iz Kalifornije je na motornem kolesu obšel svet. Pot je začel in končal v New Yorku. Glede na to, da marsikdo tisočkrat krajšo pot konča z nesrečo, se je Američan vozil nadvse varno. Dobil je le nekaj ozeblin, ko je prečkal Himalajo. V Indiji se je kosal z avtobusom, kdo bo koga, dvoboj pa je končal z nekaj dnevi bolniškega staleža.

Kolera prihaja izpod neba

Ali potniška letala nehotе spuščajo bombe kolere?

V zadnjih letih so se strokovnjaki za preučevanje nalezljivih boleznih znašli pred čudno uganko. Zabeležili so primere kolere v tistih predelih Evrope, kjer je ta bolezen že davno povsem izginila. Posamezna obolenja za to boleznijo so zabeležili na Čehoslovaškem, v severni Franciji in na Portugalskem. Med njimi je največ začudenja zbudil primer 65-letne francoske kmetice, ki ni nikoli v življenju zapustila svoje rodne vasi, pa je kljub temu zbolela za kolero. Kako se je mogla okužiti? V stik z okuženimi ljudmi ni prišla, kot niso prišli tudi drugi bolniki.

V britanski reviji Journal of Hygiene piše dr. Charles Rondle, da so se posamična obolenja za kolero pojavila zaradi letalskega prometa. Velika potniška letala namreč med letom v velikih višinah spuščajo uporabljeno vodo iz stranišč kar v zrak. Dr. Rondle meni, da je velika verjetnost, da pridejo morebitne bolezenske klice iz teh odpadnih vod kdaj pa kdaj tudi na zemeljsko površje.

Ko je raziskave nadaljeval, je ugotovil, da se posamični primeri kolere pojavljajo približno na črti, ki velja za najpogostejšo pot iz Kalkute do severnih dežel zahodne Evrope in Britanskega otočja. Kalkuta je poznano endemično žarišče kolere.

Možna povezava obolenj za kolero z letalskim prometom je hitro razburila znanstveni in neznastveni svet. Strokovnjaki so menili, da bakterija vibrio cholerae ne bi mogla preživeti mraza na višini 10 km, kjer letijo velika potniška letala na dolgih poletih, vendar je Rondle s poskusom dokazal, da bakterije, prenašalke kolere, preživijo trenutno zamrznitev. Še več, po odtajanju sijajno uspevajo.

Zaenkrat res ni vzroka za preplah; tako razlaga kot pogostost boleznih sta bolj teoretičnega kot praktičnega značaja. Vendar pa je treba skrbno premisliti tudi to, kaj počno letalske posadke visoko nad nami.

Sol uničuje plodno zemljo v dolini San Joaquin.

Tekočina rasti in smrti

Voda je v kalifornijski dolini ustvarila zeleni raj, zdaj pa grozi, da ga bo tudi uničila — Nalaga se sol

Med gorskima verigama Sierra Nevada in Diablo v Kaliforniji leži dolina San Joaquin, ki velja za pravi poljedelski paradiz. Na plodni zemlji uspeva tako grozdjekot krompir, na nji pridobivajo tako bombaž kot odlično seno. Leta 1977 so poljedelci tega območja ustvarili za 4,76 milijarde dolarjev dohodka. Zanimivo je, da bi poljedelskega čudeža ne bilo, če ne bi pridno namakali zemlje, saj pade v celem letu komaj 23 centimetrov dežja. Namakanje je prineslo deželi veliko blaginjo, zdaj pa grozi, da jo bo tudi uničilo; pojavila se je namreč velika sovražnica — sol.

Sol je v vsaki vodi za namakanje. V normalnih razmerah rastline posrkajo vlogo, sol pa raztopljena pronikne v globlje plasti, kjer se vrača v podzemne vode. Pod dolino San Joaquin pa leži plast nepropustne ilovice. Slana voda ne more pronicati v globino, zato se nabira, izhlapeva, slanost pa se ji povečuje. Na kakih 161.880 hektarih plodne zemlje je gladina podzemne slanice segla že poltretji meter pod površje. V zadnjih dveh letih se je pridelek poslabšal, poljedelcem pa je slanica vsako leto odvzela 32 milijonov dolarjev dohodka. Če se bo zbiranje slane vode nadaljevalo, bo rajska dolina kmalu postala neobljudena puščava.

Nekateri farmarji so poskušali saditi drevesa, vendar so se po nekaj letih, ko so korenine prišle do slanice, posušila. Edina rešitev je boljša drenaža. Prav to pa je trn v peti tako farmarjem kot čuvarjem okolja. Farmarje boli glava zaradi predragega odvodnjavanja slane vode, čuvarje okolja pa skrbi, da bi z drenažno vodo, ki naj bi jo napeljali v morje, ne prišlo v

obalne vode preveč pesticidov in ostankov umetnih gnojil, kar bi lahko povzročilo manjšo ekološko katastrofo.

Dolina še zeleni. Toda kako dolgo?

Beraški kralj je bogataš

Milijoni dolarjev grede skozi roke beračev Egipta

Berači so sestavni del živopisnega Kaira; turist ne more mimo stegnenih rok, pa sem tja vrže nekaj drobiža vanje za srečo ali za izviren posnetek s popotovanja. Iz drobiža pa raste kupček, iz kupčka kup, iz kupa milijoni dolarjev, ki se vsako leto neoddavčeni zgrnejo v žepe kakih 25 tisoč poklicnih beračev. Vendar ne samo njihove. Levji delež si vzame močna beraška organizacija z vrhovnim šefom na čelu. Kralj beračev je neznana osebnost, ni pa neznano, da je med najboljšimi Kairčani.

Egiptovska policija se že nekaj let bori proti beraškemu kraljestvu, a brez uspeha. Vsak mesec denejo pod ključ okoli 300 beračev, da bi odkrili glavne voditelje nezakonitega kraljestva. Tudi to ne pomaga. V samo srce beraškega kraljestva ne hodijo, ker se v starodavnem delu mesta, nekdanji nekropoli, skriva četrtr milijona brezdomcev, kriminalcev in drhali, ki s policijo sploh ne sodeluje.

Policija si v splošni nemoči lahko šteje v dobro vsaj to, da je nagnala strah v kosti „izdelovalcem“ beračev. To so bili samozvani zdravniki, ki so s kirurškimi posegi pohabliali prostovoljne kandidate za beračenje.

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Roke bi kar v kri pomakal

(Minoli petek) obsojen je bil na smrt na vešalih cigan Simon Held iz Pliberka na Koroškem, kateri je v družbi nekega cigana in dvajsetletne ciganke 9. januarja iz sejma na Krki vračajočega se kmetovalca Martina Novljana na cesti mej Krko ubil in oropal. Cigan Held in njegovi tovariši so najprvo vračujočim se sejmajem s puško grozili. Ko so ljudje z žandarji žugali, rekel je mlajši cigan, da si bo roke v žandarsko kri omočil; nato sta oba čez Novljana pala in kozavi cigan ga je z ojstrino sekire po glavi udaril. Drugi sejmariji, ki so to videli, so zbežali. Novljan je mej tem omočen ob cesti dalje se opotekal. Cigana sta se zopet nanj spravila, ter ga dotolkla. Held mu je s kuhinjskim nožem tako zverinsko vratne žile prerezal, da je nož drugi kraj vratu vun pogledal.

(Zabavni večer) priredila je družba prijateljev dramatike in petja 11. marca v prostori Jakac-ove restavracije v korist pogo-

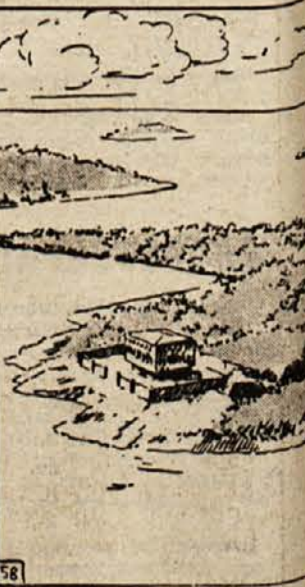
relcem na Dol. Kamenji. Z lepo sestavljenim in fino prednašanim prologom otvorila se je zabava. Veseloigra Strup igrala se je izvrstno, in če je kaj oporekati, je premali prostor, da ni moč igralcem se poljubno kretati. Točke petja so bile kratko rečeno krasne.

(V vojni) luki tulonski na Francoskem zgodila se je grozna nesreča. Užgalo se je skladišče smodnika nedaleč od mesta Tulona. Bližnja vas je do tal porušena vsled silnega potresa. Vojaška straža je izginila brez sledu. Pogreša se nad šest mož. Pogreb njih najdenih ostankov telesnih je bil silno veličasten. Sumi se, da je užgala skladišče zlobna roka.

(Vožnji red) na dolenski železnici se počeni 15. marca spremeni ter čas vožnje skrajša; zato priobčimo danes mej naznanili novi vožnji red.

(IZ DOLENJSKIH NOVIC
15. marca 1899)

ST

58

Naslednji dan je vihral tako da so lahko nadaljevali dosegli Tisočere otoke. Vse kopno. Otok, na katerem je velik. Na vzhodnem koncu zraščena polotok. V bližini utrdba, okoli nje pa je bil grmovjem raztresenih nekaj vanjskih koč.

Kesitev prejšnje krizanke

K	O	T	L	I	Č	E	K
O	B	R	N	J	Č	N	I
S	N	E	G	K	E	K	S
M	A	S	L	O	I	L	I
M	A	S	K	A	R	A	D
U	T	A	N	I	N	A	-
K	A	O	L	I	N	D	O
O	R	L	A	N	J	E	N
K	O	T	K	E	N	T	T
O	T	A	V	A	K	A	N
N	A	R	T	A	N	O	R

Če imaš luč modrosti, pusti drugim, da si ob nji prižgejo sveče!

M. FULLER

Vsak neizobraženi človek je karikatura samega sebe

W. SCHLEGEL

Branje je za duha to, kar je telovadba za telo.

STEELE

berite dl	v vsako hišo dl	sestavljena beljakovina	mesto v b-kotorski	vrsta pričetke	berite dl	josip stritar	maribor op. pevka	poltrdi koloidi	letovišče pri kovanu
dl	naša pošta				pristas jone				
	del imena				utemeljitelj arsakidov				
poveček									
prekucuh						pod			
kilovolt-amp						poljedelec			
								dl	berite dl
								figura	naprava
									v vsako hišo dl
žveplo	del avt. podvozja	Cimsov avto gorovje v bolgariji			vojk iz kiplinove knjige džungli				žen. glas
pravoslav. duhovnik			m. ime			ulica tisk. črka			
			konec življenja			stran neba			
prihod v goste					redci kriz jugoslav. domaća živa		klica trenutek		
geol. doba			čuvaj					kanica pol-otoka	
			igor ozim					jakopič	
veda ki preiskuje jezik in književn. asitceve									v vsako hišo dl
strokovnj. za danto-logijo							zaklj. sah. igre		berite dl

Vesolje je zagledal drugače

Stoletnica rojstva največjega fizika 20. stoletja - Kot otrok ni kazal velike bistrosti Zakrivil je prostor in čas - Borec za mir, pa tudi eden od očetov atomske bombe

Včerajšnji dan je preteklo natanko sto let, odkar se je v nemškem mestu Ulmu rodil Albert Einstein, človek, ki je s svojimi genialnimi zamislimi in dognanji do temeljev razmajal tedanjo fizikalno podobo sveta. Danes ni šolarja, ki bi mu to ime zvenelo tuje. Čeprav v razvoju znanosti velja kaj malo spodbujevalno načelo, da nova spoznanja zanikujejo stara dognanja, se s teoretičnimi dosežki Alberta Einsteina to ne dogaja; moderna znanost iz leta v leto daje njegovim idejam več moči in trdnosti, sam Einstein pa stopa v vrsto največjih veleumov človeštva.

Ko se je pred sto leti židovskega roditelja rodil sin, ki sta ga krstila za Alberta, ni nič kazalo, da bo mali kričoč obogatil duhovno dediščino človeštva. Starši so celo podvomili o razvijajočih se umskih sposobnostih malega Alberta, saj ta do tretjega leta sploh ni spregovoril. Prav tako Albert ni bil vzoren dijak v šolah. V izrazoslovju današnjih šolarjev bi veljal kar za cvekarja. Vendar je že tudi v teh letih pokazal samostojnost, vztrajnost in radovednost. Veliko kasneje je izdal, da ga je kot petletnega dečka najbolj vznemirjal kompas. Vztrajno vračanje igle v smer sever - jug ga je dražilo kot skrivnost, kateri je hotel priti do dna. „Moje znanstveno delo spodbuja neustavljiva želja razumeti skrivnosti narave,“ je proti koncu življenja izjavil veliki fizik.

Kakor niso otroška leta v ničemer razkrivala genialnosti malega Alberta, niso po njegovi smrti

našli nič nenavadnega tudi v možganih velikega misleca. Nenavadna je zgolj zgodba o njih. Že za časa življenja je Einstein določil, naj njegove možgane uporabijo za znanstvene raziskave. Patolog bolnišnice v Princetonu Thomas Harvey je po smrti možgane odstranil iz trupla. Dele možganskega tkiva je poslal raznim raziskovalcem, del možgan pa je ostal v bolnišnici. Možgani, ki so rodili relativnostno teorijo, so bili ves čas shranjeni v kozarcu za vlaganje, položeno v kartonasto škatlo z napisom „Jabolčnik Costa“.

Solanje je Einstein dokončal v Švici, na visoki tehniški šoli. Med študijem se je seznanil z mlado Srbinjo Milevo Marić ter se z njo poročil. V zakonu sta se jima rodila dva sinova. Nekaj časa je živel kot privatni učitelj, nato pa se je zaposlil kot uslužbenec bernskega patentnega urada. V tem času so nastajala prva pomembna dela. Mladi Einstein je imel dovolj

časa za premišljanje, imel pa je tudi o čem premišljati. Celi dve stoletji so veljali zakoni, ki jih je odkril Isaac Newton. Zakoni so ustrezali za razumno razlago gibanja planetov in dogajanja na Zemlji, odpovedali pa so, ko naj bi razložili zapleteno uganko, ki se ji pravi svetloba. Einstein je ugriznil v to jabolko.

Leta 1905 je objavil razpravo „O elektrodinamiki gibajočih se teles“, v nji pa postavil nekaj tez, ki so kasneje postale znane kot posebna relativnostna teorija. Čas in prostor kot absolutni določili newtonske fizikalne podobe sveta sta se zamajala. Z miselnimi eksperimenti in razmeroma preprostimi matematičnimi operacijami je dokazoval, da nista ne čas ne prostor absolutna, ampak sta odvisna od relativnega gibanja opazovalca. Edino hitrost svetlobe je absolutna. Šestindvajsetletni fizik je objavil še nekaj razprav in v vsaki postavil nove teoretične ugotovitve, ki so osupljale fizike tistega časa. Nedvomno je najslavnejši izrek, da sta masa in energija enakovredna in izmenljiva, kar je s preprosto algebrastično operacijo izrazil v obzoru $E = m \cdot c^2$. To je bil gigantski intelektualni korak naprej v znanosti. Za tem dognanjem pa je že tudi tičalo bodoče najstrašnejše orožje v zgodovini človeštva - atomska bomba, saj je

Einstein odkril, da celo majcen delček materije vsebuje strahotno energijo več ton TNT.

Einstein je postal slaven. Začela se je njegova strma pot do univerzitetnega profesorja, Nobelovega nagajenca (denarno nagrado so po ločitvi dobili Mileva in njegova dva sinova) emigranta in najpopularnejšega znanstvenika na svetu. Z njim se je osebnost znanstvenika pomaknila iz teme v luč javnega zanimanja.

Vendar se ga velika slava v človeškem bistvu ni dotaknila. Ostal je zagrižen borec za mir, kot je bil že v času pred prvo svetovno vojno, ko ni hotel podpisati skupne izjave nemških znanstvenikov, v kateri so se strinjali z vstopom Nemčije v vojno, pa tudi med zadnjo vojno ter po nji, ko se je boril proti uporabi atomskega orožja.

Svojo relativnostno teorijo je dodelal in jo kot splošno relativnostno teorijo objavil že leta 1916. O nji še danes znanstveniki govorijo kot o pravem miselnem čudežu. Nobelov nagajenec fizik Richard Feynman pravi, da nikakor ne more uvideti, kako si jo je Einstein sploh mogel izmisliti. Teorija govori o zakrivljenem štrdimenzionalnem prostoru - času, ki se krivi zaradi gravitacije.

Ob koncu življenja je teorijo relativnosti premislil do konca in jo podal v dokončni obliki kot unificirano teorijo polja.

Seveda je to le del iz silno bogate dediščine Einsteinove misli. Moderna znanost je veliko njegovih zamisli že potrdila. Trditelj, da je gravitacija valovanje, pa je dobila znanstveno potrditev prav v tem času, ko se slavi stoletnica Einsteinovega rojstva.

Jarja gospoda

Janko Kersnik

10

Umevno je, da se je skrivaj mnogo šepetalo, ugibalo in zabavljalo; kadar pa je sprožil kdo napitnico, oblizano in nalšpano z visokozvenečimi frazami o iskrenem čestitanju in prijateljstvu, je vpilo vse križem „Živela!“ in „Mnogaja leta!“

Očeta Krače ni bilo doma, odpeljal se je k poroki, ki bi se izvršila drugi dan; Minče pa je po očetovem in zeninovem naročilu točil vino zastonj, kolikor ga je hotela gospodka soba, hlapcem in vaškim fantom pa je postavil polno vedro na dvorišče.

VII

Pozno je bilo, ko sta se vračala Pavel in Valentin domov. Za njima so iz odprtega okna Kračeve krčme hrumeli neubrani glasovi divjega zborja, ki je mučil nocoj že tretjič „Zagorske zvonove“, tam iz nasprotne dobrave, kjer so odšli po stranskih stezah grobeljski fantje v sosednjo vas, pa je odmevalo njih ukanje.

Pavel in Valentin ves dan nista bila skupaj in zvečer v krčmi se tudi nista mogla zgovoriti o današnjem dogodku, tako važnem za grobeljsko družbo; vedno je bil kakov sosed vmes z vprašanji in opomnami.

Sedaj sta bila sama.

„Kaj praviš ti?“ vpraša prvi Valentin.

„Radoveden sem, kaj ti meni!“ se izogne Pavel.

„Bedastoča - največja bedastoča! Le ne vem, kam se je zagledal! V tiste črne oči, v ta tanki život? Vrag ga vzemi, ako bi ne dobil ženske s temi svojstvi in poleg tega vsega drugega, česar je treba takemu možu. O denarju ne govorim - on je, kar se tiče potrebščin, skromen mož in se bo vedno ravnal po razmerju, kakršno zmore, ampak ženske izobrazbe je treba! Kaj bo s to neumno punco, ki se je naučila pisati in čitati za silo, ki se šteje nekaj števil, kadar jih je treba napisati s kredo na vrata, ki ti zna prinesiti dobro spenjeno pivo, češ da je vselej sveže, kadar se ji natakanejše posreči, ki pa pozna vsaj v mislih vse tiste javne in skrivne grehe teh krčm-skih beznic, po katerih se moramo klatiti, ako hočemo govoriti drug z drugim - kaj bo s tako ženo?“

„Kdo bi trdil, da taka žena ne more osrečiti moža, kakršen je Vrbanoj?“

Pavel je dejal to nekam lahkomišelnost, samo da je nasprotnoval prijatelju, ki se je bil nenavadno razgrel.

„Ti tega sam ne verjameš - sicer bi -“

„No, kaj bi sicer?“ hiti Pavel.

„Sicer bi jo bil ti prej vzel nego Vrbanoj!“ konča razburjeni Valentin.

Njegov tovariš se posiljeno nasmehne - na ta argument mu ni bilo najti hitrega in odločnega odgovora. Obstaneta na mostu, ki se tu vzpenja nad potokom, šumečim v globokem jarku pod njim. Lunini žarki se odsvitajo iz belih pen, ki se goste doli med razjedenim kamenjem.

„Da sem odkritosrčen, dragi moj,“ zine zdajci Pavel, „moram reči, da bi mi bila ta deklita všeč; zakaj tudi ne? Toda - kar tako - za ljubezen! Za ženo bi je ne maral!“

„No vendar!“ deje notar malone zadovoljno. „In zato pritrđiš tudi ti, da je ukrenil Vrbanoj nekaj prav neumnega, nekaj, kar je odločilno zanj in za vso njegovo prihodnost! In kakor sodim, ne bo to korak k sreči njegovi!“

„Zakaj bi ne bil?“

„Pomisl, Vrbanoj ne bo vedno sodnik tu pri nas in njega Ančka tudi ne bo vedno taka lepa vitka deklita, katero poljubiti mora biti posebna slast. Golobje življenje med štiri stenami prestane - morda že takoj! Andrej brez dvojbe še avanzira; svetovalec bo, morda pride še više; v večjih mestih bo služboval in tam mu bo treba ožje družabne dotike s kolegi, vrstniki in njih družinami: kako bodo gledali to neveselo točajko, ki do tedaj že izgubi vse, kar ima sedaj lepega in prikupnega: mladost in črne oči, šegavost in vitko rast, ki pa se ne bo znala obračati na desno ali levo in ne bo vedela odgovora, kadar bodo skrite puščice letele nanjo v družbi, ki je ne bo šela za enakopravno po izobrazbi, bodisi splošni, bodisi samo družabni.“

„Napačno sodiš, dragi moj!“ zine Pavel nekam živo. „Koliko jih poznaš tudi ti takih žena, ki kar naravost na laž postavljajo tvoje modrovanje! Mlada žena je zmožna vsake izobrazbe; taka bo, kakršno si vzgojiš!“

„Ako me ljubi! Ako me tako ljubi, kakor sanjamo mi časih o ženski ljubezni, in če ji je poleg ljubezni, ki mora biti čista, brez vsakega egoizma, vcepjena v srce k'v tistega ponosa -“

„No - kakšnega?“ se zasmee Pavel naglas, ko Valentin nekoliko prestane, ne da bi končal stavka. „Menda si pri koncu s svojim modrovanjem?“ pristavi ironično.

„Imenuj ta ponos, kakor ga hočeš, samozavest, vzgojo, nrvnost -“

„Čakaj, pomorem ti!“ deje Pavel smehoma. „Imenujem ga kal tistega pravega ženstva, ki ga iščemo tako zamen!“

„Prav praviš!“ pritegne Valentin resno. Našel ni izrazla pojmu, ki je pa vendar še obema, dasi sta ga imenovala, plaval nekam temno pred očmi.

Bila sta že pred notarjevimi stanovanjem.

„Ne jezi se! Boš videl, kako imenitna gospa bo še ta Ančka! Škoda - sedaj je ne smemo več objemati!“ deje adjunkt cinično.

„Ti bi jo sedaj morda še rajši nego prej!“ pravi Valentin nekoliko nezadovoljno. „In to menda navzlic svoji izborni teoriji o vzgoji žena po njih soprogih!“

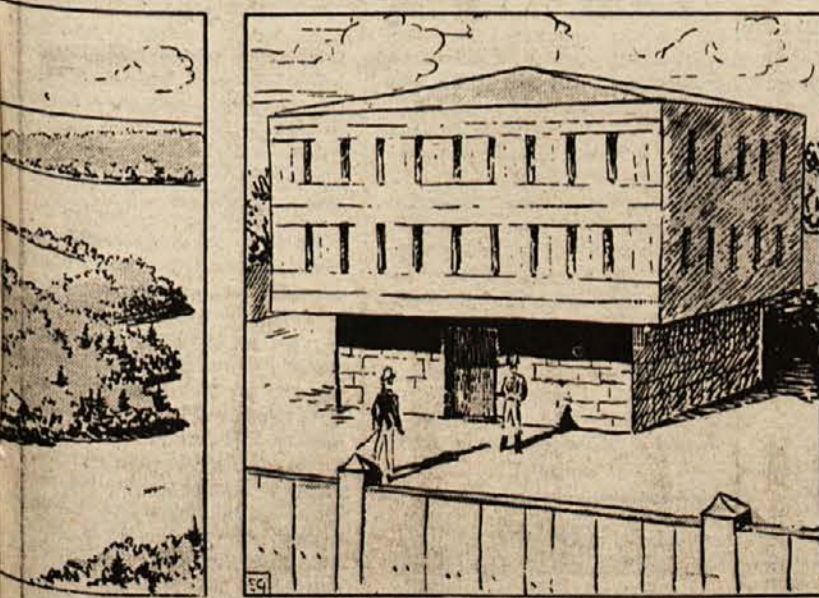
„Spat pojdi, spat, Tinče, in tiho hodi po stopnicah - petelin bo skoro pel!“ pravi adjunkt smehoma in krene proti svojemu stanovanju.

VIII

Imeniten dan se je bližal Grobljanom.

Več mesecev je že propovedoval župnik ob raznih prilikah z lece, da bo letos prav sto let, odkar je bila ustanovljena domača fara, in da je treba kar najslavesneje praznovati ta spomin. Njega besede niso padale na kamenita tla, zakaj kmetsko in trško prebivalstvo, ki se navadno ni štelo med našo gospodo, je bilo takoj silno vneto za posebno proslavo te stoletnice.

EZOSLEDEC

počasi popustila, ali pot in kmalu se je mudilo na se je izkricali, ni bil se je iztegoval v se stala nekakšna med drevjem in preprostih stano-

Utrdba je bila dokaj veliko poslopje v dve nadstropji, ki sta štrleli precej daleč čez temelje, in je bila vsa naježena s strelnimi linami. V sili bi lahko našlo v njej streho več ducatov ljudi. V pritličju je bila le shramba, v nadstropje pa se je lahko prišlo samo po dvizni lestvi in skozi zaklopna vrata, tako da je bila posadka v boju resnično na varnem.

Vrhu tega je bil otoček tako skrit med stoterimi podobnimi, da bi le izdajstvo lahko privedlo do iznenadnega napada. Prihod ladjice je zbudil veliko veselje, saj je bila dosedanja posadka že hudo naveličana samote. Vojaki so se takoj vkrcali in Jasper, ki bi bil rad še oslal, je tudi moral takoj spet na barko. Častniku, ki je odhajal, so naročili, naj pazi nanj.

DOLENJSKI LIST **YUGOTOURS**

vas vabita v BARCELONO

Upamo, da v prejšnji številki našega časnika niste spregledali Yugotoursovega in našega vabila v Barcelono.

Ker je za ta izlet veliko zanimanja, vam moramo povedati, da si bomo ogledali znamenitosti Barcelone in njene okolice. Pohitite s prijavi, kajti število potnikov je omejeno glede na sedeže v letalu.

Obljubili smo vam, da vam bomo tokrat razkrili, kakšno presenečenje vas čaka, če boste eden izmed potnikov v letalu za Barcelono.

Torej, če se boste odločili, da boste z Yugotoursom in nami potovali v Barcelono, bomo z žrebanjem v letalu enemu izmed potnikov za Barcelono dodali BREZPLAČEN IZLET v LONDON. Nagrado bo prispeval Yugotours.

Pohitite s prijavi. Barcelona vas čaka. Srečnega nagradjenca pa čaka tudi London.

Prijave in informacije:
GLOBTOUR
 Novo mesto, C. kom. Staneta 19, tel. 25-125
INEX Novo mesto, Novi trg 4, tel. 23-773
IZLETNIK Krško, C. krških žrtev 7, tel. 71-142
KOMPAS Novo mesto, Novi trg 8, tel. 21-333
MLADINSKA TURISTIČNA POSLOVALNICA, Novo mesto, Novi trg 4, tel. 22-555

PRIJAVNICA

Ime in priimek
 naslov
 se nepreklicno prijavljam za izlet v BARCELONO.

  emona globtour p.o. ljubljana
 turistična agencija-travel agency
 61000 ljubljana, wolfova 1/III, slovenija, jugoslavija
 telefon: (061) 24-841 do 846
 f. p. 57
 telegram: Globtour
 telefax: YU Globtu 31-146

GLOBTOUR VAS VABI ZA 1. Maj:

DUNAJ-BRATISLAVA-BUDIMPEŠTA, (avtobus), 4 dni, 2.690 din
 HOLANDIJA - DEŽELA TULIPANOV, (avtobus), 6 dni, 5.690 din
 ZLATA PRAGA, (avtobus), 4 dni, 2.390 din
 LAGO DI GARDA, (avtobus), 4 dni
 SMUČANJE V KAPRUNU, (avtobus), 6 dni, 3.850 din

5-DNEVNI PAKETI OB MORJU:

POREČ, hotel Lotos, 695 din
 NOVIGRAD, hotel Emona, 535 din
 ŠPADIČI, bungalovi, 655 din

SINDIKALNI IZLETI:

MADŽARSKA (Biatno jezero), 2 dni, 1.300 din
 SAN MARINO - RIMINI, 2 dni, 1.490 din
 SAN MARINO-RIMINI-VERONA-BOLOGNA, 3 dni, 1.980 din
 BEOGRAD-BAR (letalo, vlak), 3 dni, s prenočiščem v Budvi 2.960 din
 s prenočiščem v Titogradu 2.700 din
 3-DNEVNO POTOVANJE NA TJENTIŠTE, 1.620 din
 2-DNEVNO POTOVANJE PLITVICE-SENJ-RIJEKA, 900 din
 2-DNEVNI IZLET V SLOVENSKO PRIMORJE, 770 din
 OHRID (letalo), 3 dni, 2.800 din
 DJERDAP (letalo, gliser), 3 dni, 3.350 din
 3 DNI PO SLOVENIJI (Dolina Soče do morja), 1.100 din

Informacije in prijave:
 Globtour, Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 19, tel. (068) 25-125

 interexport LJUBLJANA
INEX POTOVALNA AGENCIJA
 TRAVEL AGENCY

SINDIKALNI IZLETI

BEOGRAD-DJERDAP, (letalo), 2 dni, 2.050 din
 BEOGRAD-BAR-LOVČEN-DUBROVNIK, 3 dni, 2.500 din
 JASENOVAC-KOZARA-JAJCE, 2 dni, 840 din
 JASENOVAC-KOZARA, 1 dan, 500 din
 DUNAJ, 2 dni, 1.250 din
 DUNAJ-BRATISLAVA, 2 dni, 1.100 din
 DUNAJ-BRATISLAVA-BUDIMPEŠTA, 3 dni, 1.800 din
 DUNAJ-BRATISLAVA-BUDIMPEŠTA, 4 dni, 2.350 din
 BLATNO JEZERO, 2 dni, 1.050 din
 BUDIMPEŠTA, 2 dni, 1.300 din
 SAN MARINO, 2 dni, 1.100 din
 BENETKE-BOLOGNA-SAN MARINO, 3 dni, 1.850 din
 BENETKE, 1 dan, 500 din
 LAGO DI GARDA, 2 dni, 1.100 din
 OHRID, 2. in 3 dni, veriga letov, od 2.350 din dalje
 PRAGA, 3 dni, 1.800 din
 PRAGA, 4 dni, 2.150 din

NA VAŠO ŽELJO VAM IZDELAMO POSEBNE PROGRAME.
 PRIPOROČAMO VAM KRATKE LETALSKE IZLETE V PARIZ, LONDON, GRČIJO, ŠPANIJO, TUNIZIJO, ISTANBUL, NA SICILIJO, KRETO IN CIPER. POSEBNO UGODNO ZA KOLEKTIVE!

Informacije in prijave:
 INEX, Novo mesto, Novi trg 4, tel. (068) 23-773

Globtour od besed k dejanjem

Komaj en mesec je minilo, odkar smo na uradni otvoritvi Globtourove novomeške poslovne slišali spodbudne besede, da se bodo potrudili poživiti dolenski turizem.

Takih in podobnih obljub je bilo v preteklosti nešteto s strani različnih „obljubodajalcev“ in le malokdo je zato verjel, da bo Globtour obljube uresničil.

Zato je toliko bolj razveseljiva vest, ki bo zaprla usta nejevernim Tomažem. Globtour je s pomočjo Turističnega društva Novo mesto izdelal program vsakodnevnih izletov po Dolenjski za stacionarne goste v zdraviliščih Šmarješke in Dolenjske Toplice ter na Otočcu. Ta program bo ostal enak skozi vso sezono. Zasnovan pa je tako, da bodo gostje lahko spoznali značilnosti celotne Dolenjske.

Kot zanimivost naj navedemo še to, da bo avtobus pobiral izletnike v vseh treh turističnih središčih, glede na smer izleta, in jih bo vračal tudi nazaj v njihov hotel.

S tem načinom približevanja dolenske turistične ponudbe bo nareden velik korak naprej v razvoju dolenskega turizma.

Gostje iz inozemstva pa se bodo spoznali tudi z našo družbeno stvarnostjo, kar je interes širšega družbenopolitičnega pomena.

J. SAJE

Pomembno je zaupanje

Nezadržen napredek gospodarskega razvoja Dolenjske, vse večje želje po potovanjih, organiziranih letnih oddihih, potrebe po drugih turističnih uslugah in približevanje turistične ponudbe občanom, so pred dobrim letom dni omogočili potovalni agenciji Inex iz Ljubljane, da je odprla svoje poslovne prostore tudi v Novem mestu.

V življenju eno leto ne pomeni mnogo. Motili pa bi se, če bi mislili, da Inex v tem času ni zaoral ledino. Solidno pripravljenimi programi, zmernimi cenami in odnosom do strank si je Inex ustvaril zaupanje uporabnikov turističnih uslug.

Osnovna prvina Inexovih programov, bodisi za sindikalne izlete, potovanja ali letne oddihe, je prilaganje željam občanov, pa naj bodo ti programi za turistične usluže v Jugoslaviji ali pa v tujini.

Široka ponudba sindikalnih izletov in drugih programov, ki jih Inex redno objavlja v našem časniku, dokazuje razsežnost njegove dejavnosti.

Za prevoz potnikov se Inex poslužuje avtobusov SAP iz Brezic, vlakov, ladij in letal Inex Adria Avio-promet iz Ljubljane.

Vse pozornosti vredni pa so tudi aranžmaji letnih oddihov v domovini vzdolž jadranske obale in v tujini v Španiji, Grčiji, Maroku in v najcenejši mediteranski turistični deželi - Tuniziji.

EP DL

OPEKARNA ZALOG © NOVO MESTO p. o.

pripravlja v sodelovanju s „TERMIKO“ Ljubljana prodajni program izolacijskih materialov

 TERMIKA
 ljubljana, kamniška 25

GRADITELJI

Zelite graditi sodobno, prihraniti pri energiji?
 Uporabite sodobne izolacijske materiale.
 Izberite - TERVOL.

Za toplotno, zvočno in protipožarno izolacijo vam priporočamo sodoben, preizkušen material - kameno volno - TERVOL.

LASTNOSTI

Odlična toplotna izolacija nosilnih in nenosilnih sten, podov in streh.
 Odlična zvočna izolacija sten in podnih konstrukcij.
 Odlična toplotna in zvočna izolacija instalacijskih cevi.

TERVOL

Ne gori in zadržuje ogenj!
 Ne trohni!
 Odporen proti vlagi!
 Enostavna uporaba!

NE POZABITE:

Prihranek energije - TERVOL
 Toplotna izolacija - TERVOL
 Zvočna izolacija - TERVOL

Informacije lahko dobite po telefonu (068) 22-291 in 21-403 v trgovini z gradbenim materialom OPEKARNE ZALOG NOVO MESTO p.o.,

**„KOVINAR“ KOČEVJE
 REŠKA c. 23
 KOČEVJE**

Izvršilni odbor delavskega sveta

RAZPISUJE

prosta dela in delovne naloge
MONTERJA OGREVALNIH NAPRAV za obrat Ribnica.

Pogoji:

a) poklicna šola - VKV monter ogrevalnih naprav,
 b) 4 leta delovnih izkušenj.

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene ponudbe sprejema splošna služba podjetja 15 dni po objavi razpisa.

VABILO

Krajevna organizacija Združenja borcev NOV Trebnje vabi vse svoje člane na redno letno skupščino, ki bo v nedeljo, 25. marca 1979, ob 8. uri v sejni sobi Skupščine občine Trebnje.

Odbor ZB NOV Trebnje

RAZPISNA KOMISIJA ZA IMENOVANJE INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA - DIREKTORJA TOZD IKON KOSTANJEVICA NA KRKI

Pri objavi pogojev (Dolenjski list z dne 1. 3. 1979) veljata naslednja pogoja: pod 1. visoka ali višja strokovna izobrazba Stanovanje po dogovoru.

**AMZS LJUBLJANA
 TITOVA 138**

Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela oziroma naloge

AVTOMEHANIKA

za delo v Tehnično-turistični bazi Otočec

Pogoji: končana poklicna šola avtomehanske stroke in vozniško dovoljenje B, C, E kategorije. Kandidati naj pošljejo pismene prijave v 15 dneh po objavi na naslov: AMZS TTB, Otočec.

**»Dolenjski list«
 v vsako družino**

**TOVARNA CELULOZE IN PAPIRJA
 „DJURO SALAJ“, KRŠKO -
 DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB**

objavlja naslednja dela oz. naloge v finančni službi delovne organizacije:

1. FINANČNO-KNJIGOVODSKA DELA V. STOPNJE

POGOJI:

- ekonomska srednja šola, lahko tudi nedokončana, če kandidat za delo ob rednem delu obiskuje vsaj 3. letnik ekonomske srednje šole;
 - nekaj let ustreznih delovnih izkušenj pri takih ali podobnih delih.

Pismene prijave sprejema kadrovska služba delovne organizacije 15 dni po objavi. Kandidati bodo o izidu izbire pismeno obveščeni najpozneje v 30 dneh po izteku roka za sprejemanje prijav.

TECTYL CENTER

Vozniki!

ZAŠČITITE SVOJE VOZILO PRED KOROZIJO, ZUNANJI IN NOTRANJI PREMAZ Z

„VALVOLINE TECTYLOM“

VAM OPRAVI

PETER PERDEC

AVTOMEHANIKA
 POD TRŠKO GORO 90,
 TELEFON 068-22-372

4 - letna GARANCIJA

TECTYL CENTER

**cestno
podjetje
novo
mesto**

TOZD „MEHANIZACIJA“, BUČNA VAS

objavlja prosta dela in naloge

OBRATOVNEGA KNJIGOVODJE

POGOJI:

- ekonomska srednja šola
- 3 leta delovnih izkušenj

Prosta dela in naloge se združujejo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Pismene ponudbe z dokazili o izobrazbi naj kandidati pošljejo v 15 dneh na naslov TOZD. O izbiri bodo kandidati obveščeni najkasneje v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

Komisija za delovna razmerja pri Trebanjskem gradbenem podjetju „TREGRAD“, Trebnje

objavlja prosta dela in naloge:

1. 10 KV GRADBENIH DELAVCEV
2. 5 KV TESARJEV
3. 3 KV VODOVODNIH INSTALATERJEV
4. 1 INKASANTA ZA POBIRANJE VODARINE
5. 20 NK GRADBENIH DELAVCEV

POGOJI:

- pod 1: KV zidar
- pod 2: KV tesar
- pod 3: KV vodovodni instalater
- pod 4: osnovna šola in 2 leti delovnih izkušenj pri opravljanju enakih ali podobnih del in nalog
- pod 5: NK delavec

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev pošljite na naslov: „TREGRAD“ – Komisija za delovna razmerja, Trebnje, Goliev trg št. 9. Objava velja do zasedbe navedenih del in nalog.

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA – PODRUŽNICA NOVO MESTO

objavlja za sprejem na delo:

- 1) ENEGA DELAVCA ZA OPRAVLJANJE NALOG STROJNEGA KNJIŽENJA S TRIMESEČNO POSKUSNO DOBO ENEGA PRIPRAVNIKA S SREDNJO IZOBRAZBO
- 2) ENEGA DELAVCA ZA OPRAVLJANJE NALOG NEPOSREDNO VODENJE BIFEJA TER PRIPRAVO IN RAZDELJEVANJE HRANE, S TRIMESEČNO POSKUSNO DOBO
- 3) ENEGA DELAVCA ZA OPRAVLJANJE NALOG ČIŠČENJA POSLOVNIH PROSTOROV IN OPREME, S TRIMESEČNO POSKUSNO DOBO.

Pogoji za sprejem so:

- Pod 1a: končana ESS ali gimnazija in eno leto ustreznih delovnih izkušenj;
- Pod 1b: končana ESS ali gimnazija;
- Pod 2: KV delavec gostinske stroke in šest mesecev delovnih izkušenj;
- Pod 3: osemletka in 1 mesec ustreznih delovnih izkušenj.

Za vse navedene naloge se zahteva moralno-politična neoporečnost. Prošnjo za sprejem na delo z življenjepišom pošljite na naslov: Služba družbenega knjigovodstva, podružnica Novo mesto. Objava velja 15 dni po objavi v Dolenjskem listu. O izidu bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po zaključeni objavi.

KIT KMETIJSKA ZADRUGA RIBNICA, RIBNICA, ŠEŠKOVA 15

objavlja

Javno licitacijo

za oddajo v najem poslovnega prostora na Gori – Petricni Lokal v velikosti 54,50 m² sestavljajo: prodajni del, pisarna, skladišče in sanitarije.

Primeren je za opravljanje prodaje trgovskega blaga. Lokal si lahko ogledate vsak dan na navedenem naslovu. Začetna cena je 20.00 din za 1 m². Pravico do udeležbe na licitaciji imajo vse pravne in fizične osebe. Licitacija bo dne 22. 3. 1979 ob 8. uri v Ribnici, Šeškova 15.

SAMOUPRAVNI ORGANI ZDRAVSTVENEGA CENTRA NOVO MESTO IN DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB

RAZPISUJEJO OPRAVILA IN NALOGE:

1. VODJE FINANČNO–RAČUNOVODSKE SLUŽBE
2. POMOČNIKA VODJE FINANČNO–RAČUNOVODSKE SLUŽBE
3. VODJE PRAVNE SLUŽBE
4. SAMOSTOJNEGA SVETOVALCA ANALITIKA V STROKOVNI MEDICINSKI SLUŽBI
5. PLANERJA ANALITIKA I V EAP SLUŽBI
6. PROGRAMERJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- Pod 1. in 2.: visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj
- Pod 3.: visoka izobrazba pravne smeri s 5-letnimi delovnimi izkušnjami in opravljen pravosodni izpit
- Pod 4.: visoka ali višja izobrazba zdravstvene, ekonomske ali upravne smeri in 5 let delovnih izkušenj
- Pod 5.: visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj
- Pod 6.: višja izobrazba ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj

Za naloge in opravila s posebnimi pooblastili pod 1. in 3. mora biti kandidat moralno-politično neoporečen, s poslušom za uresničevanje samoupravne socialistične družbe, imeti mora organizacijske in poslovne sposobnosti za uspešno vodenje.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na: Zdravstveni center Novo mesto, DSSS, Trdinova 2, kadrovska služba.

Kandidati bodo o izidu razpisa obveščeni v 30 dneh.

Industrija otroške konfekcije „JUTRANJKA“, n. sol. o. Sevnica

TEMELJNE ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA „BABY“ SEVNICA, „RADNA“ SEVNICA, „ORLICA“ BREŽICE IN DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB SEVNICA

razpisujejo

v skladu s samoupravnim sporazumom o strokovnem usposabljanju, izobraževanju in štipendiranju ter sklepom kadrovskih komisij za šolsko leto 1979/80

ŠTIPENDIJE

1. TOZD „BABY“ SEVNICA
12 štipendij na poklicni oblačilni šoli Sevnica, I. letnik, za poklic konfektor
2. TOZD „RADNA“ SEVNICA
20 štipendij na poklicni oblačilni šoli Sevnica, I. letnik, za poklic konfektor
3. TOZD „ORLICA“ BREŽICE
25 štipendij na poklicni oblačilni šoli Sevnica, I. letnik, za poklic konfektor 2 štipendiji na srednji tekstilni šoli Kranj, za poklic konfekcijski tehnik
4. DSSS SEVNICA
1 štipendija na srednji ekonomski šoli, za poklic ekonomski tehnik
1 štipendija na 2-letni administrativni šoli, za poklic administrator

Pričetek štipendiranja bo 1. 9. 1979 in bo trajal do konca šolanja po statutu šole. Obveznost štipendista po končanem šolanju je, da ostane v delovni organizaciji najmanj toliko časa, kolikor je prejel štipendijo. Prednost imajo kandidati iz območja posamezne TOZD in DSSS. Štipendija se izplačuje do 10. v mesecu za vsak tekoči mesec.

Kandidati morajo predložiti:

- vlogo za štipendijo
- obrazec DSZ (obr. 1,65)
- potrdilo o premoženjskem stanju in povprečnem osebnem dohodku staršev zadnje 3 mesece
- izpisek iz rojstne matične knjige
- zdravniško spričevalo
- polletno šolsko spričevalo za 8. razred (spričevalo o dokončani osemletki je potrebno dostaviti do 20. 6. 1979)

Rok prijave je 15 dni po objavi.

Prijave sprejema sektor za kadrovske in splošne posle pri Industriji otroške konfekcije „JUTRANJKA“ Sevnica, Radna 3, 68290 Sevnica.

POZIV

k prigrisitvi nedovoljenih gradenj

Občinska skupščina Novo mesto, oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve poziva vse občane, ki so lastniki objektov, zgrajenih brez lokacijskega oziroma gradbenega dovoljenja (črne gradnje), da prigrisijo take objekte najkasneje do 6. 4. 1979.

Za prigrisitev so na razpolago potrebne tiskovine v sprejemni pisarni uprave Občinske skupščine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2, soba št. 16 in na vseh krajevnih uradih.

V skladu z Odlokom o merilih za razvrstitev objektov, zgrajenih brez dovoljenja v občini Novo mesto (Skupščinski Dolenjski list št. 29/78), bo upravni organ prigrisane objekte razvrstil v predvidene skupine. S tem bo za nekatere objekte podana možnost naknadne pridobitve lokacijskega in gradbenega dovoljenja oziroma priključitve na komunalne naprave.

Pripominjamo, da je potrebno prigrisiti tudi razne lesene provizorije (garaže).

Opozorjamo, da so z že navedenim odlokom predvidene kazni od 1.000 do 5.000 din za prekršek, ki ga stori, kdor brez dovoljenja zgrajenega objekta ne prigrisi ali pa ne prigrisi v predpisanem roku.

Oddelek za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve

SAP VIATOR

SOZD SAP VIATOR DO MEDKRAJEVNI POTNIŠKI PROMET SAP LJUBLJANA TOZD „BREBUS“ BREŽICE

Izvršilni odbor TOZD „BREBUS“ avtobusni promet Brežice

OBJAVLJA prosta dela in naloge

– 2 VOZNIKOV AVTOBUSA s stanovanjem v Brežicah ali bližnji okolici

Pogoj: končana šola za poklicne voznike in opravljen vozniki izpit E in D kategorije

Kandidati naj pošljejo pismene prijave v kadrovsko-socialni oddelek DO Medkrajevni potniški promet SAP LJUBLJANA, Središka ulica 4.

Rok prijave je 15 dni po objavi. Poskusno delo traja 60 dni. Kandidati bodo o izbiri pismeno obveščeni.

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA DELOVNE ORGANIZACIJE MERCATOR–PRESKRBA, TRGOVSKO PODJETJE NA DEBELO IN DROBNO S P.O., KRŠKO

razpisuje za dobo 4 let dela in naloge

VODJA KOMERCIALNEGA ODDELKA

Poleg splošnih, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- višja šolska izobrazba
- 4 leta delovnih izkušenj v komercialni trgovski delovni organizaciji,
- moralno-politična neoporečnost

Poizkusna doba traja tri mesece.

Objavlja prosta dela in naloge:

1. PRODAJALCA II (MOŠKI) TEHNIČNE STROKE V PRODAJALNI ŠT. 2 ZELEZNINA KRŠKO;
2. TRESH PRODAJALCEV ŽIVILSKE ALI MEŠANE STROKE V SAMOPOSTREŽNIH PRODAJALNAH TIPA MARKET KRŠKO;
3. PRODAJALCA ZA PRODAJO KOZMETIKE V PRODAJALNI ŠT. 27 KOZMETIKA KRŠKO;
4. PRODAJALCA II (MOŠKI) ŽIVILSKE ALI MEŠANE STROKE V PRODAJALNI ŠT. 36 NE KRŠKO.

POGOJI: kvalificiran prodajalec v stroki, ki je navedena pri posamezni prodajalni od zaporedne številke 1. – 4. Poizkusno delo za vse prodajalce 30 delovnih dni.

5. PRODAJALCA II (MOŠKI) ZA PRODAJO POHIŠTVA V PRODAJALNI ŠT. 4 SALON POHIŠTVA, KRŠKO.

POGOJI: kvalificiran prodajalec ali kvalificiran mizar. Poizkusno delo 30 delovnih dni.

Kandidati naj pošljejo prijave s potrebnimi dokazili na gornji naslov v 15 dneh po objavi. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po izteku prijavnega roka.

PETROL,
TOZD GOSTINSTVO
ČATEŽ,
PE MOTEL ČATEŽ

objavlja prosta dela in naloge:

NATAKAR I

Pogoji:
kvalificiran natakari s pasivnim znanjem dveh tujih jezikov.
Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom in dvomesečnim poskusnim delom.

Kandidati naj vložijo prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev najkasneje do vključno 27. marca 1979 v upravi Motela Čatež.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni najkasneje do 6. aprila 1979.

**DO TRANSPORT KRŠKO
KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA**

Objavlja prosta dela oziroma naloge:

1. KLJUČAVNIČARJA
2. ČISTILKE

Pogoji za sprejem:

Pod 1: končana poklicna šola za poklic ključavničarja vsaj z dveletnimi delovnimi izkušnjami. Prednost imajo kandidati, ki imajo delovne izkušnje pri vzdrževanju avtomobilov in odslužen vojaški rok.

Pod 2: zaželena je končana osnovna šola in nekaj delovnih izkušenj.

Kandidata bosta sklenila delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Za dela in naloge pod 1. točko je predvideno 3-mesečno poskusno delo.

Ponudbe z opisom dosedanjega dela, življenjepisom in dokazi o izobrazbi sprejema kadrovske splošni sektor DO Transport Krško 15 dni po objavi.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po zaključku objave.

**KMETIJSKI ŠOLSKE CENTER GRM
NOVO MESTO**

razpisuje licitacijo naslednjih osnovnih sredstev:

1. Trosilec umetnega gnoja VICON
2. Samonakladalna prikolica SENATOR 22
3. Škropilnica METALNA TF 400
4. Pršilnik Mini Mayers
5. Obračalnik-zgrabljajnik STRELA
6. Kosilnica za parke
7. Sejalnica univerzal Ferguson
8. Plug, enobrazdni
9. Koruznjak
10. Pisalni stroji.

Licitacija bo v ponedeljek, 19. marca 1979, ob 10. uri pri gospodarskih objektih pod Trško goro.

**ODBOR ZA MEDSEBOJNA RAZMERJA
ŠOLSKEGA CENTRA ZA GOSTINSTVO
NOVO MESTO**

razpisuje
prosta dela in naloge

**POMOŽNEGA SKLADIŠČNEGA DELAVCA
ALI
POMOŽNEGA GOSTINSKEGA DELAVCA**

Osebnih dohodek po samoupravnem sporazumu o osebnih dohodkih centra.

Pismene prijave z navedbo izobrazbe in event. dosedanjih zaposlitev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Šolski center za gostinstvo, Novo mesto, Društveni trg 1.

**ŠOLSKI CENTER DSSS
SEVNICA**

objavlja
prosta dela oziroma naloge računovodskega delavca za opravljanje del

- MATERIALNEGA KNJIGOVODJE IN
- OSEBNIH DOHODKOV

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- srednja izobrazba in 2 leti delovnih izkušenj v finančno-materialni stroki;
- nepopolna srednja izobrazba in 5 let delovnih izkušenj v finančno-materialni stroki.

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas. Prijavo z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Šolski center DSSS, Sevnica, Trg svobode 42. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po končanem sprejemanju prijav.

ŽG-ŽTP LJUBLJANA
PROMETNA SEKCIJA NOVO MESTO,
KOLODVORSKA 1
68001 NOVO MESTO

objavlja
javno licitacijo

ki bo v soboto, dne 24. 3. 1979, ob 9.00 v prostorih blagovnega skladišča železniške postaje Novo mesto, Kolodvorska 1, za prodajo rabljenega tovornega avtomobila TAM 5000, leto izdelave 1971, generalno popravljen 1977.

Izključna cena 50.000.- din.

Pravico do licitacije imajo vse pravne in fizične osebe, ki pred licitacijo plačajo 10 % varščino.

Ogled avtomobila je možen na dan licitacije od 7.00 do 9.00 na mestu licitacije.

ŽG-ŽTP Ljubljana n.sol.o. Ljubljana
Prometna sekcija Novo mesto, TOZD o.sol.o.
Novo mesto, Kolodvorska 1

**KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA PRI
MERCATOR-VELEPRESKRBA**

N.SUB.O.LJUBLJANA
TOZD STANDARD
N.SUB.O.

NOVO MESTO

Objavlja prosta dela in naloge

**1. KV ŠOFER C KATEGORIJE ZA ENGRO -
SKLADIŠČE NOVO MESTO**

Pogoj za sprejem: kvalifikacija C kategorije

Nastop dela takoj ali po dogovoru.

Pismene vloge pošljite v 15 dneh po objavi splošni službi TOZD Standard Novo mesto, Glavni trg 3.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po objavi.

TECTYL CENTER

Vozniki!

ZAŠČITITE SVOJE
VOZILO PRED KORO-
ZIJO, ZUNANJI IN
NOTRANJI PREMAZ Z

„VALVOLINE TECTYLOM“

VAM OPRAVI

PETER PERDEC

AVTOMEHANIČAR
POD TRŠKO GORO 90,
TELEFON 068-22-372
GARANCIJA
ZA OPRAVLJENO
DELO

TECTYL CENTER

**OSNOVNE ŠOLE
NOVO MESTO**
Delovna skupnost
skupnih služb

razpisuje dela
in naloge

**VODJE
KNJIGOVODSTVA**

Pogoj za zasedbo delovnega mesta: vsaj srednja šola ekonomske smeri in najmanj tri leta delovnih izkušenj v knjigovodstvenih poslih

Dela in naloge se razpisujejo za nedoločen čas. Prijave na razpis pošljite v 15 dneh po objavi.

**PLANINSKO DRUŠTVO BOHOR
SENOVO**

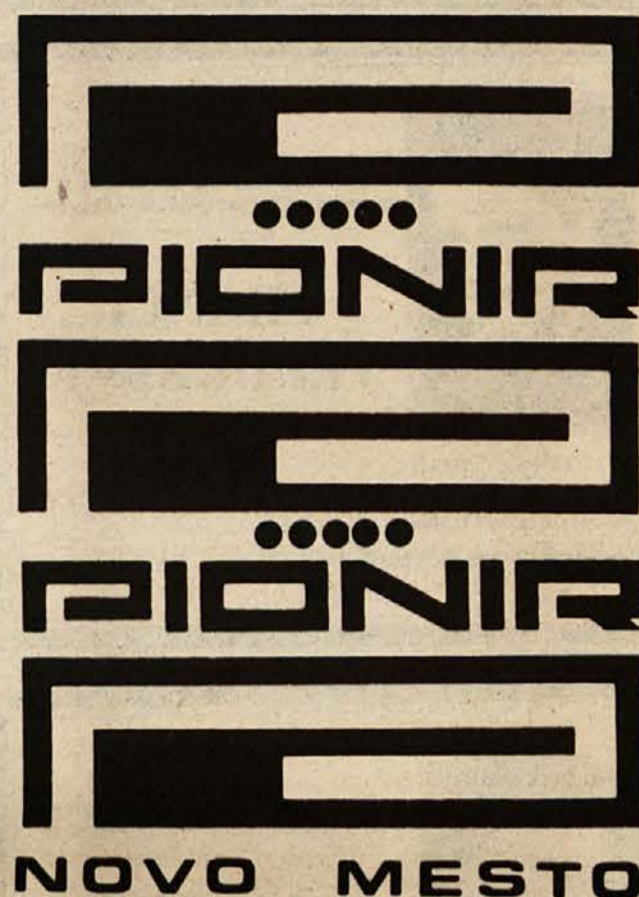
razpisuje prosta dela in naloge

**OSKRBNIKA
planinske kočice na Bohorju.**

(Koča je na višini 925 m. Ima 50 ležišč, planincem in gostom nudi hrano in pijačo. Dostop je možen z avtomobilom; stanovanje je v koči.)

Interesenti morajo biti večji kuhanja. Zaželen je zakonski par.

Prijave bomo sprejemali 15 dni po objavi razpisa. O izbiri oskrbnika bodo obveščeni vsi prijavljeni kandidati v 15 dneh po izteku razpisnega roka.

**INDUSTRIJA
GRADBENEGA MATERIALA
GRADNJA
ZALEC**

**PROBLEME DANAŠNJEGA ČASA
ONESNAŽEVANJE OKOLJA
ENERGETSKO KRIZO
VARČEVANJE**

REŠUJEJO

- Schiedel-YU - OBLOŽNI ELEMENTI
- Schiedel-YU - DIMNIKI
- Schiedel-YU - ZRAČNIKI
- Schiedel-YU - ODPRTI KAMINI
- MONTAŽNE TRIPREKATNE GREZNICE

NAŠ PROIZVODNI PROGRAM

SCHIEDEL-YU - DIMNIK je triplasten dimnik. Porabi do 40 odstotkov manj goriva, ne onesnažuje ozračja. Ker je okrogel, bolje vleče in je enostaven za čiščenje. Njegov šamotni vložek je odporen proti kislinam, varen pred zasajevanjem in toplotno obstojen.

SCHIEDEL DIMNIK je montažni dimnik, zato cenen pri postavitvi.

SCHIEDEL-YU - ZRAČNIKI v elementu z dimnikom ali posebej skrbijo za vedno čist zrak v bivalnih prostorih.

SCHIEDEL-YU - toplotno-izolacijski obložni elementi za zaključni del dimnika nad streho s predfabriciranimi klinker oblogami.

SCHIEDEL-YU - ODPRTI KAMINI so novost na našem tržišču. Z njimi si olepšate stanovanje in omogočite prijetno in estetsko gretje.

MONTAŽNE TRIPREKATNE GREZNICE so prav tako novost na našem tržišču. Poenostavijo in pocenijo gradnjo, ustrezajo sanitarnim predpisom in JUS normam glede števila oseb v gospodinjstvu.

PROIZVAJAMO, PRODAJAMO IN MONTIRAMO

Industrija gradbenega materiala GRADNJA Zalec, Aškerčeva 4, telefon št. (063) 710-740, 710-741, 710-719, 710-773.

Enota: Proizvodnja in prodaja gradbenih materialov Latkova vas pri Preboldu, tel. (063) 722-027, 722-078, 722-089, 722-151, 722-144.

NAŠE PROIZVODE LAHKO KUPITE V VSEH PRODAJALNAH GRADBENEGA MATERIALA.

Kako se je šala dveh uslužbenk sprevrgla v grenko resnico — Spominska knjiga gostilne Les — Po krohotanju pripor za Jožeta Bršca iz Brežic — Razosoden natak

Pri IGM „Sava“ v Krškem imajo sodobno kopirnico. Ob koncu sušnega januarja je dvema uslužbenkama šnilo v glavo, da bi na enem od kopirkov „natisnili“ bankovec za 1.000 dinarjev. Tako prekopiran bankovec je bil na prvi pogled kar dober. Uslužbenki sta naredili več kopij in jih za zabavo razdelili sodelavcem in sodelavkam.

2. februarja je bila skupina prijateljic in prijateljev — med njimi so nekateri zaposleni pri IGM „Sava“ — na zabavi v gostilni Les na Čatežu. Jedli so in pili. Ko je bila družba že nekoliko v rožicah, se je začela pisovati v spominsko knjigo Lesove gostilne. Med podpisovanjem je najbolj razigrani gost v knjigo za šalo vtaknil enega od prekopiranih bankovcev. Bankovec je našel gostilničar

in ga z gosti, ki so stali ob točilni mizi, ogledoval. „Posrečeni“ potegavščini so se vsi smejali. Med gosti pa je bil tudi 26-letni Jože Bršec iz Brežic, ki je bankovec spravil v žep, rekoč, da bo morebiti prišel prav v kakšni temni gostilni. Ob teh besedah so se spet vsi zabavali in smejali.

Jože Bršec se je 13. februarja zvečer odpravil na popivanje po brežiških in krških gostiščih. Okoli 1. ure je prišel v motel na Čatežu in prisedel k znancem. Naročil je vino in radensko, zapitek pa plačal z bankovcem, ki si ga je prisvojil v Lesovi gostilni.

Natakarku se je bankovec zdel čudne barve in je Bršca vprašal, če ni bil morda v pralnem stroju. Ob štetju izkupi-

ka, ko si je natakark denar bolj natančno ogledal, pa je ugotovil, da gre prav gotovo za ponaredbu. In tako so tisočak iz kopirnice IGM „Sava“ Krško dobili brežiški miličniki, preiskovalni sodnik pa je za Jožeta Bršca odredil pripor.

Strokovnjaki so v trenutku ugotovili, kako je bil denar ponarejen, novomeški kriminalisti pa so začeli iskati „tiskarno“. In tako so prišli do „Sava“ in obeh uslužbenk. Šala se je sprevrgla v grenko resnico.

Clen 168 Kazenskega zakona SFRJ namreč pravi med drugim: „Kdor napravi kriv denar z namenom, da bi ga spravil v obtok kot pravega, ali kdor predružači pravi denar z namenom, da bi ga spravil v obtok, ali kdor tak ponarejen denar spravi v obtok, se kaznuje z zapornim najmanj enega leta.“

AVTOBUS ORAL — 8. marca zjutraj je italijanski alfa romeo pred Trebnjem na polni črti prehitel tovornjak, pridrvel v škarje in se zaletel v zadnje levo kolo avtobusa Croatiatransa, ki je vozil na progi Zagreb-Koper. Voznik avtobusa Ruda Krušovar se je skušal trčenju izogniti in je zapeljal na bankino. Nalet italijanskega avtomobila in spolzko zemljišče sta povzročila, da je avtobus preskočil okoli en meter globok jarek, zaoral po travniku in se ustavil nekaj metrov pred nasipom nadvoza. Potnike je obvarovala hujšega prisebnost voznika Rude Krušovarja. (Foto: J. Saje)

dežurni poročajo

MLADOLETNIKOVO DELO? — V sredo, 7. marca, je bilo vlomljeno v hišo Cveta Trameta na Pristivici pri Šmarjeških Toplicah. Doma ni bilo nikogar, nepridiprav je razbil okensko steklo in zlezal noter. Odpiral je omare in predale, vzel pa zavojček cigaret, plašino pištolo in za 150 din drobiža. Zdi se, da je bil na delu mladoletnik.

UČINKOVITA SOSEDA — Dan poprej je bil tat na delu tudi v hiši Franca Jesiha v Dol. Orlah pri Studencu. Dolgoprstnež se je pritihoval v hišo skozi priprto okno, odšel pa je brez plena, ker ga je pregnala energična sosedka. Sumijo, da si je tujo lastnino požel mladoletnik.

OB TORBICO — Krčanka Tatjana Španovič je bila v torek, 6. marca, gostja disko kluba v Čateških Toplicah. Tat ji je zmaknil torbico z dokumenti, hranilno knjižico in 200 din gotovine.

POMLAD SE BLIŽA — Pred dnevi je nekdo odpeljal Avgustu Pavšiču v Vel. Malenah izpred garaže motorno kolo znamke „Tomas“. Spomladansko prevozno sredstvo je zelene barve in vredno 7.000 din.

TUDI ZELENA BARVA — Ob kolo z motorjem zelene barve je bil minuli petek tudi Alojz Jaketič s Trške gore, ki je vozilce pustil pred gostilno Kos v Ločni.

Konja sta se splašila

Ludvik Luzar med zavi-ranjem padel pod voz, obleka se je zataknila za vijak

V nedeljo dopoldne je Ludvik Luzar iz Gor. Dol pri Škocjancu vozil vprego po krajevni cesti od Telč proti Dolam. Med vožnjo po klancu navzdol je zaviral z nožno zavoro. Pri tem mu je spodrsnilo, padel je pod voz, obleka se je zataknila v vijak zavore.

Konja sta se splašila in Luzarja vlekla pod vozom dobrih 100 metrov daleč, nato pa zapeljala na rob ceste, kjer se je voz nagnil. Luzar je obležal na robu ceste, konja pa sta voz peljala še nekaj metrov naprej, dokler se ni v ovinku prekucnil in dokončno ustavil.

Hudo ranjenega Ludvika Luzarja so odpeljali v novo-meško bolnišnico.

V „HOTEL“ NA JEREBOVI 1

V nedeljo zvečer so šentjernejski miličniki pridržali na hladnem Martina Butkoviča iz Pišec, ki je hudo pijan prišel v gostišče Tomšič v Dobruški vasi. Ker mu niso hoteli postreči, je razgrajal in grozil s pretopom. Prenočil je na Jerebovi 1 v Novem mestu.

POBEGNIL PO NESREČI

V soboto dopoldne je Franc Seljak iz Vranja vozil osebni avto od Sevnice proti Šmarju. Pred križiščem Prešernove in Kvedrove ulice je začel prehitovati Vladislava Vidmarja iz Čanja, ki se je peljal na motornem kolesu. Med prehitovanjem je Seljak motorista oplazil in ga zbil na tla. Seljak je po nesreči odpeljal naprej, izsledilo so ga kasneje. Miličniki so ugotovili, da nima vozniškega dovoljenja. Vidmar je bil laže ranjen.

Fiat 125 v betonski zid

Pri priči mrtva I. Hočevar in D. Frank — Kosi prtljage, obutve, pločevine razsejani v stometrskem krogu

V sredo, 7. marca ob 12.50, se je zgodila na cesti Ljubljana-Zagreb v Spodnji Dragi prometna nesreča, v kateri sta umrla 18-letni Igor Hočevar iz Ljubljane in 21-letni Darko Frank z Malega Vrha pri Grosupljem. Hudo ranjena sta bila 18-letni Jože Jakšič in 27-letni Franc Krizman, oba iz Ljubljane.

Prizorišče nesreče je nudilo grozljivo podobo. Avto fiat 125, ki ne velja ravno za krhkega, se je spremenil v brezoblično gmoto pločevine. Avtomobilski deli, prtljage, obutve in sedeži so ležali raztreseni na razdalji najmanj 100 metrov.

Kdo je vozil avto, ni bilo mogoče takoj ugotoviti, saj je eno truplo obležalo na cesti, drugo pa pod betonskim zidom nadvoza, kjer je prišlo do trčenja. Tragedija se je zgodila med vožnjo od Ljubljane proti Ivančini gorici. V Spodnji Dragi je fiat 125 v blagem levem ovinku zaradi neprimerne hitrosti zapeljal z desnimi kolesi na travnato bankino, vozil po njej okoli 50 metrov, nato

pa silovito tresčil v betonsko ograjo nadvoza. Avto je dobesedno razkosalo, razbitine, ki so se še držale skupaj, so letele še okoli 20 metrov po zraku in obstale na travnem pobočju nad staro cesto.

Po izjavi enega od hudo ranjenih sopotnikov naj bi vozil avto Igor Hočevar. Miličniki so kraj nesreče takoj zavarovali, promet je bil začasno preusmerjen na staro cesto.

ZIVAHNA KANDIJA — K sodniku za prekrške bo moral tudi 19-letni Smail Alilović iz Novega mesta, ki je v hotelu Kandija razgrajal in žalil goste ter strežno osebje.

NEKOČ AVTO — Razbitine fiata 125, ki so po trčenju v ograjo nadvoza v Spodnji Dragi obstale na pobočju nad staro cesto (Foto: PM Ljubljana)

PO DOLENJSKI DEŽELI

• V nedeljo se je rokometne tekme v novomeški športni dvorani udeležil tudi tat. Rokometarju F. S., ki je obleko in uro odložil v garderobi, je „izhlape-la“ ura, med brati vredna 3.000 din. Večina uprav športnih dvoran po domovini in tujini goji ustaljen običaj, da v njihovih garderobah ne kradejo. V novomeški pa imajo očitno, in ne prvič, v reži drugačno prakso.

• Pred dnevi je bilo vlomljeno v Petrolovo bencinsko črpal-ko v Trnju pri Brežicah. Vlomilec je razbil steklo in skozi odprtino zlezal v prodajalno. Prilasti si je nekaj drobiža. Zgodba nikoli ne bi zašla v časopis, če ne bi nepridiprav enemu od prodajalcev zmaknil etuija s 30 značkami. Na ta način pa je več vredna objave, škoda je namreč „neprecenljiva“.

• Med petkom in ponedeljkom je nekdo vlomil v sevniški osnovni hram učnosti. Zanimivo je, da ni v vsej šoli našel niti enega samcatega predmeta, ki bi se mu ga bilo zdelo vredno odnesti. Morebiti pa je samo obujal spomine na učene dni.

MAVEC ZARADI JEKLENE VRVI

V petek med popoldansko izmeno se je v rudniku Senovo poškodoval pri delu 22-letni Branko Belinc iz Stranj. Fant je pripel jekleno vrv na prazne vagončke, ni pa se dovolj umaknil, ko so vagončke potegnili. Vrv se je napela in udarila Belinca v levo nogo nad gležnjem. Mavec so Belincu nadeli v brežiški bolnišnici.

KRONIKA NESREČ

NEOSVETLJENA VPREGA — V ponedeljek, 5. marca, zjutraj je Marjan Kovačič iz Leskovca vozil osebni avto od Rateža proti Novemu mestu. V Malem Slatniku je v ovinku dohitel in prehitel nek avto. Ko je zapeljal spet v desno, je nenadoma opazil pred seboj neosvetljen vprežni voz. Ker je nasproti prihajal avtobus, je Kovačič zapeljal čez cesto v jarek ter trčil v telefonski drog. Sopotnico Marijo Vovko iz Leskovca so odpeljali v novomeško bolnišnico. Škode je za 20.000 din.

V KOLESARJA — V sredo, 7. marca, je Milan Šikovec iz Brežic

vozil osebni avto po lokalni cesti od Bizeljskega proti Pišecam. V Brezovici je zapeljal v levo, ko je nasproti na kolesu z motorjem pripeljal Anton Dermikovec iz Vitne vasi pri Bizeljskem. Avto je zadel v kolo, kolesar je padel ter se laže ranil.

ZENICA PO SREDI CESTE — Metličan Jože Ovniček je v nedeljo dopoldne vozil osebni avto od Metlike proti Novemu mestu. Pri Trnovcu, ko je zapeljal v nepregledni ovinek, je opazil, da mu prihaja nasproti po sredini ceste 74-letna Mara Popovič iz Pilatovcev. Ovniček je hitro zavil v desno, na to stran pa je stopila tudi Popovičeva. Da bi preprečil nesrečo, je nato avtomobilist zelo ostro zavil v levo, žal pa se je na to stran umaknila tudi Zenica. Avto jo je zbil na tla. Hujše ranjeno Popovičevso so odpeljali v novo-meško bolnišnico.

NEPRIMERNA HITROST — V nedeljo popoldne je Jožef Judnič iz Kota pri Semiču peljal z osebnim avtomobilom od Črmošnjic proti Črnomlju. Ko je po klancu navzdol pripeljal v Kot, je avto zaradi neprimerne hitrosti zaneslo čez desni rob ceste v skale. Judnič je bil laže ranjen, odpeljali so ga v novomeško bolnišnico. Škode je za 12.000 din.

NAPADEL NATAKARICO

V nedeljo popoldne so krški miličniki pridržali do iztreznitve Slobodana Veljoviča iz Krškega. Popival je v Jesenski gostilni in ko mu niso več hoteli postreči s tekočino, je žalil natakarko ter jo celo fizično napadel.

V bran neznege spola sta stopila dva gosta, napadel je tudi njiju. Ukrotili so ga šele miličniki. O srečanju s sodnikom za prekrške je Veljović morebiti razmišljal na hladnem.

KLOFUTA NA CESTI

Dan pred dnevom žensk so novomeški miličniki pridržali do iztreznitve 20-letnega Marijana Smiljanica iz Novega mesta. Fant je popival po novomeških lokalnih in se že v rožicah zatekel v gostišče „Na trgu“. Tam je silil v neko deklo, ki je zbežala. Smiljanč je jo na Cesti komandanta Staneta dohitel in ji prisolil klofuto. Vročekrvneža bo miril sodnik za prekrške.

vsakomur očitno, saj sta vsa sажasta.

Ženske pa so trmaste. Dama, ki ji ni uspelo spraviti v promet same sebe in delčka družinske zapuščine, je nastopila kratko in jasno. Zakaj roka v tujem žepu? Zakaj delitev tujega denarja? Imam vaju, falota! Če ne, gremo takoj na policijo!

Drvarjema in rudarjema obnem so začele po sajastih licih teči debele solze, kvišku sta zvila utrujena para ročic in gospe zatrdila, da storita zanjo vse, kar si požel.

POPOPRANE RESNICE

Ne reci ženski dvakrat „ne“

In zaželela si je umor po naročilu. Takole nekako je velela dama z neprodanim kočkom dragocene družinske zapuščine: „Ujela sem vaju pri tatvini. Jaz pa ima strašnega sovražnika, ki mu želim smrt. Priskrbela vama bom orožje, vidva pa ga ubijta. Če ne, vaju bom prijavi-la policiji!“

Fanta sta seveda prisegla na vse doslej znane oblike morilstva in sploh spravljanja na oni svet, ko pa se je njima neprijetna žensčina odstranila, sta jadrno odhitela na

najbližjo postajo milice in tam zasopla izjavila, da jima je neka ženska naročila nič manj kot umor. Onadva pa kot poštena občana morebiti pričakujeta, da jima bodo morda to nekoč šteli dobro pri odpisu „zaostalih davščin“.

Z nekaterimi narodi je križ. Belcem se zdijo kot jajce jajcu podobni vsi Kitajci, naša dva Roma pa sta menila, da so vse, kolikor toliko za umor navdahnjene „civilne“ ženske, plavalase. Policijska preiskava je bila zaradi tega precej obširna, saj prodajajo vodikov prekis v vsaki drogeriji. Če bi šli kriminalisti čisto po sledi izjav in opisa obeh nesojenih morilcev, bi morali med drugim pretipati obisti celo ženski, ki bo kmalu stara mama, plavalasa pa je, resnici na ljubo, že od petnajstega leta naprej. Po videzu sodeč torej že 60 let.

Ta trdna sled je torej vodila v prazno. Možje postave pa se seveda ne zanašajo samo na izjave nesojenih rudarjev in klenih drvarjev, nekako so zvedeli, da se je v pošteno žeparsko obrt po nepotrebnem vmešala gospodična, ki ji je nekdo dvakrat rekel „ne“.

Ko so trojko soočili, je bil najprej en sam velik molk. Nato pa sta fanta, ki sta si roke ožulila s tujo denarnico, veselo planila pravici v objem in rekla, da je gospodična ravno ista, prava itd. Tako rekoč grozna, ker si je upala naročiti umor „civilna“. Oni, da se streljajo samo med seboj. In to samo takrat, ko je vmes kakšna večja stvar. Konj ali kaj podobnega. Zaradi ženske ali človeka da je škoda municije.

Dama jima je zabrusila, da ju je zalotila pri žeparstvu. Spet sta otepala z žuljavimi rokami. Drva, premog, lačni otroci, ki imajo cele dneve pljučnico. No, na koncu sta se vendarle strinjala s „civilno“ resnico, da je žeparstvo še vedno boljše kot opravke z nagovarjanjem k umoru.

Kot da bi vedela za kitajski pregovor, ki pravi: „Kadar ti ženska govori, se sinej in je ne poslušaj.“

MARJAN BAUER

Nobenih posebnosti, pač pa...

Vinko Bambič, predsednik občinske borčevske organizacije: največ težav na področju zdravstva

V novomeški občini živi nekaj čez 3130 borcev, katerih poprečna starost je 65 let. Zato je razumljivo, da vse češče potrebujejo zdravniško pomoč in da je zato zanje zdravstvo ena najbolj pomembnih in občutljivih točk vsakdanjega življenja. Kakšen je v splošnem položaj borcev od stanovanjskih do socialnih in zdravstvenih razmer, je opisal Vinko Bambič, predsednik občinske organizacije ZZB NOV v Novem mestu:

Vinko Bambič: „Pozorni moramo biti tudi na pojav osamljenosti med ostarelimi in bolehnimi borci.“

„Delo naše organizacije na občinski ravni poteka preko komisij, ki so bile lani vse delavne, medtem pa na terenu borci še danes kljub bolehnosti in ne več mladim letom živo sodelujejo v družbenopolitičnem življenju. Urejeno je enotno prejemanje družbenih pomoči za borce v vsej Sloveniji, pohvalimo pa se tudi lahko, da razmeroma dobro in hitro rešujemo stanovanjsko problematiko borcev.“

— Kako se kaže aktivnost borcev v okolju, kjer živijo in delajo?

„Od skupnega števila jih dela v SLO 675 članov, 506 v krajevnih skupnostih, 169 članov pa je aktivnih v organizacijah združenega dela. V raznih občinskih organih in komisijah je vključenih še 15 članov ZZB. Predvsem sloni na borcih organizacija SLO in družbene samozasčite. Tako imamo na območju občine kar 25 borcev predsednikov odborov za ljudsko obrambo v krajevnih skupnostih, 18 je načelnikov

Narodne zaščite itd. Ocenjujemo, da je 40 odst. članstva še zelo aktivnega in tudi dokaj obremenjenega s funkcijami, medtem ko ostalih 60 odst. članov predstavljajo v glavnem ženske in bolehnosti ter ostareli borci, od katerih ne moremo pričakovati drugega kot podporo pri političnih akcijah.“

— Omenili ste, da dobro rešujete stanovanjsko problematiko borcev; mar to pomeni, da kritičnih primerov sploh nimate več?

„Res je, da v zelo slabih stanovanjih borci ne živijo več, pač pa je precej interesentov za preselitev v večja stanovanja, v prtiličja in pa za dodelitev posojil, s katerimi si na podeželju modernizirajo hiše, urejajo kopalnice itd. Lani sta dve borčevski družini dobili družbeno stanovanje, 103 članom pa je bil odobren stanovanjski kredit. Računamo, da bodo v letu 1979 zadovoljeni vsi prosilci kreditov. Moram reči, da ima stanovanjska skupnost lep posluh za naše težave.“

— Kakšna je problematika zdravstva?

„Na tem področju je bil v zadnjih letih dosežen velik napredek, saj smo dobili dispanzer za boree. Je pa preobremenjen z delom in nekateri tudi napačno pojmujejo njegovo vlogo. Ustanovljen je bil z namenom, da bi v njem borce sistematično zdravstveno pregledovali in urejali njih klimatsko zdravljenje, zdaj pa se dogaja, da prevzema za borce celotno zdravstveno službo. V nekaterih ambulantah zdravniki oz. sestre borcev odklanjajo in jih usmerjajo v borčevski dispanzer. Borci pogrešajo tudi svojo zobozdravstveno ambulanto in pa boljše organizacijo dela pri sprejemu pacientov v specialističnih ambulantah. Menimo, da bi lahko tudi pri specialistikah odredili uro na dan ali dan v tednu za boree, pa bi bilo za vse manj čakanja.“

R. BAČER

PRI KANALIZACIJI KASNIMO

V preteklem letu je bil plan vodovodnih investicij na območju novomeške občine celo za 20 odst. presežen, medtem ko gradnja kanalizacijskih naprav ni potekala tako hitro, kot je bilo predvideno. Zaostajanje za 40 odst. pri planu gre v glavnem na račun nerešenih lokacijskih postopkov.

MEŠČANI SE POŽVIŽGAJO...

Medtem ko v večini krajevnih organizacij SZDL na podeželju ugotavljajo kar dobro udeležbo na nedavnih zborih krajanov, kjer so obravnavali delovni program in volili nova vodstva, pa so v mestu na več krajih taki zbori le formalnost. Nezainteresiranost ljudi je očitna poseben v blokovskih naseljih, kjer so posamezniki od družbe dobili stanovanja, ni se jim potrebno zanimati ne za ceste ne za kanalizacijo in druge življenjsko važne zadeve, da o političnih akcijah ne govorimo. Prav zato ljudje iz blokov tudi ne hodijo na sestanke. Soseska Mestne njive ima na primer 1500 prebivalcev, enega od dveh zborov krajanov pa se je udeležilo 26 ljudi. Podobno je tudi na Ragovski, na Drski in drugod...

PRAZNIK LABODOVIH DELAVK — Največji dolenski ženski kolektiv tovarne Labod je 10. marca slavil v Domu JLA svoj praznik, kjer so delavkam podelili jubilejne nagrade. V dveurnem programu so se delavkam predstavili New swing kvartet, humorista Nela Eržišnik in Tone Fornezzi—Tof ter pionirja pokroviteljske šole iz Stopič. Posebnega priznanja je bila deležna Angelca Primc iz Gotne vasi (na sliki), ki je tovarni zvesta že trideset let. (Foto: J. Pavlin)

Živinoreja ima malo pristašev

Kmetje iz orehovškega in šentjernejskega območja ne želijo preko zadruga razvijati le živinorejo, ampak tudi vinogradništvo, povrtninarstvo in sadjarstvo

Krajevni konferenci SZDL iz Šentjerneja in Orehovice sta 6. marca zvečer sklicali problemsko konferenco o položaju kmetijstva. V navzočnosti predstavnikov občinskega družbenopolitičnega življenja in novomeške zadruga so skušali najti ustrezne rešitve.

Verjetno je bil strah pred negotovostjo pobudnik tega sestanka, ker se je razvedelo, da v zadrugi razpravljajo o ukinitvi obrata v Orehovicah, ki z živinorejsko proizvodnjo ni donosen. Domačini, ki so bili še pred vojno znani živinorejci daleč naokrog, se dandanes s to vejo kmetijstva tudi vse manj bavijo.

Kmetovalci na šentjernejskem področju se na veliko opremljajo z mehanizacijo, vendar ni izkoriščena, zato tudi proizvodnja pri posamezniku ne more prinašati zaslužka. Za obdelovanje 3-hektarske kmetije, kolikor je poprečna, se drag traktor gotovo ne izplača. Imajo pa že blizu 500 traktorjev. V Stari vasi na primer ima vsaka hiša traktor, vendar ni nobenega čistega kmeta, ampak so vsi v službah. Navezano na zemljo in kmetovanje pa je med ljudmi kljub službi še tolikšna, da bi se radi lotili donosnega posla, posebno ker vidijo, da so bližnji potrošniški centri Novo mesto, Šentjernej in Straža slabo oskrbovani z zelenjavo, če je ne uvažamo od drugod.

„Pri srcu te zaboli, ko vidiš v orehovskih trgovini Emona kisló zelje, vse naokrog pa ga po njivah ostaja...“ so povedali domačini. Zanimanja za gojenje povrtnin bi bilo med ljudmi veliko, če bi zadruga organizirala odkup. Prav tako se ljudje zanimajo za obnovo vinogradev, ki pa ni organizirana. Na konferenci je bil dodobra osvetljen zdajšnji položaj novomeške zadruga s tozdom v Šentjerneju. Vrsta že znanih starih težav in še novih zaradi

PROJEKTI NA RAZPOLAGO

Več let občani kritizirajo čakanje avtobusov na prostem, posebno v mrazu in dežju, kar je še zlasti neprijetno za otroke, ki čakajo šolske avtobuse. Posamezne vasi in krajevne skupnosti so se glede tega pritoževale, niso pa ubrali prave poti, da bi do pokritega čakališča prišli. Ze pred dvema letoma sta bila pri občinskem komunalnem skladu na voljo dva projekta, za večjo in manjšo čakalno uro, pa je nikjer niso postavili, čeravno so bile pisмено obveščene vse krajevne skupnosti. Težave se začno takrat, ko je potrebno dobiti pisмено dovoljenje za postavitev takega objekta ob cesti. Predpisi o varnosti prometa so zelo strogi in zahtevajo gradnjo postajališča zunaj glavne ceste. Ta strošek pa je za posamezne vasi prehud, zato bi se kazalo dogovarjati s komunalno skupnostjo in prevoznimi podjetji.

mešalnice močnih krmil v Bršljunu narekuje v zadrugi skrajno gospodarno obnašanje. Predstavnik zadruga so nekajkrat poudarili, da napredka v kmetijstvu in v oskrbi prebivalstva ne bo, dokler ne bo trdno zažvela samoupravna skupnost za pospeševanje kmetijstva. Zal pa nekateri odklanjajo podpis na akt, ki bi dal tej skupnosti možnost praktičnega dela. Nujno je tudi v zadrugi pridobiti strokovnjake, kajti z zdajšnjim številom kadra niso kos zahtevnim nalogom.

Trdnih zaključkov konferenca ni dala, razen že znanih usmeritev, da bo zadruga s hidromelioracijo pridobila okrog Mokrega polja 195 hektarov površin, na katerih bi organizirali donosno farmsko proizvodnjo koruze. Potrebna pa je zložba parcel in v ta namen privolitve vsaj 60 odst. prizadetih lastnikov zemljišč. Podrobnejši usmeritveni program za šentjernejsko orehovsko področje bodo v zadrugi še izdelali. Verjetno pa bo k boljši organiziranosti s strani domačinov pripomogla tudi sekcija za kmetijstvo, ki jo bodo ustanovili pri SZDL. Prav tako bi kazalo potegniti na plan že pred desetimi leti izdelane programe za obnovo vinogradov na Vajndolu in okrog Tolstega vrha. To bo možno, ko se bo Hmeljnik ločil od Uniona in priključil novomeški zadrugi.

R. BAČER

Za vse otroke enoizmenski pouk

V novi petletki 4 osnovne šole in 7 temeljitih dozidav pa še 4 objekti za usmerjeno izobraževanje — Tak je predlog novega občinskega programa, odvisnega od samoprisp evka

Program izgradnje šolskega prostora v obdobju 1979—1985 je bil te dni v razpravi med delegati vseh treh občinskih zborov. Če se bodo občani odločili za nov samoprisp evek, ko bo sedanji potekel, potem bo za vse otroke enoizmenski pouk v sodobno urejenih šolah in veliko več možnosti za poklicno izobraževanje.

Znano je, da v prejšnjem občinskem programu za izgradnjo šol več objektov ni bilo prizidanih, čeravno so bili v načrtu, ker so podražitve to preprečile. Medtem se je ponekod pokazalo, da prizidki sploh ne bi

več zadoščali, temveč da so potrebne novogradnje. Razen tega v nekaterih novih mestnih soseskah, kjer je čedalje več ljudi in otrok, nastaja potreba po novi šoli, ki je pred leti tudi še ni bilo.

V novem občinskem programu, ki bi ga začeli urediti letos, končan pa bi bil leta 1985, so predvidene nove šolske stavbe z vsem pripadajočim šolskim udobjem, upoštevaje celodnevni pouk: v mestnem naselju Drska, kjer je že 3.500 ljudi. Šoli za 860 učencev bi se pridružila zdajšnja Osnovna šola Milka Šobar Nataša v Šmihelu, ki je prostorsko utasnjena in širitev glede na predvideni železniški tir IMV ni možna. V Šmihelu bi ostali nižji oddelki za 250 otrok, na Drski pa višji razredi.

Novogradnja je predvidena še na Otočcu, v Vavti vasi in Žužemberku (v prejšnjem programu planirani samo prizidki), medtem ko bi bila temeljite prezidave in dozidave deležna šola v Stopičah. Prizidave pa so v programu predvidene še pri šolah v Bršljunu, na Grmu, v Mirni peči, Šmarjeti in Škocjanu.

Za potrebe usmerjenega izobraževanja je v načrtu gradnja novega centra za izobraževanje tehniških, pedagoških in zdravstvenih poklicev na srednji, deloma pa tudi na višji in visoki stopnji. Prizidati nameravajo ekonomsko-administrativno šolo, zgraditi novo (že več let planirano) poslopje za kmetijski šolski center pod Trško goro in urediti po preselitvi zdravstvenega doma stavbo za potrebe glasbene šole.

V osnovnih šolah bi tako pridobili 23600 m2 površine in za šolanje na srednji, višji in visoki stopnji preko 18.000 m2 prostora, kar pa bi veljalo (po zdajšnjih cenah, vendar z upoštevanjem poprečno podražitvijo) 682 milijonov dinarjev. Kot je navedeno v obširnem gradivu, je program možno uresničiti, osnova za pridobivanje raznih sredstev od sofinancerjev in kreditov pa je samoprisp evek krajanov.

Predlagajo, naj bi ob izteku zdajšnjega samoprisp evka v občini Novo mesto samoprisp evek v enaki višini plačevali še naprej za novi program. Ševeda pa se bodo občani o tem odločili na referendumu, še prej pa bo potrebna temeljita politična akcija, da bodo vsi s programom res seznanjeni. S samoprisp evkom bi v naslednjih petih letih zbrali okrog 123 milijonov dinarjev.

R. B.

MOST V MENIŠKI VASI BO

Kot ugotavljajo pri Komunalni skupnosti Novo mesto, so vsi leseni mostovi čez Krko dotrajani in potrebni večjih popravil. Najslabši pa je vsekakor most v Meniški vasi, ki pa je dobil svoje mesto v letošnjem finančnem planu. Zanj je predvidenih 1.700.000 dinarjev.

ODŠKODNINE PO NOVM

V ponedeljek, 19. marca, zaseda v Novem mestu Kmetijska zemljiška skupnost. Delegati bodo obravnavali poslovno poročilo za preteklo leto in sprejeli delovni program za 1979.

Novomeška kronika

KAR OSEM NOVIH — Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile naslednje Novomeščanke: Darinka Luštek iz Ul. Majde Šilc 19 — Jernejo; Željka Hanžič iz Mestnih njiv, blok 2 — Davora; Alenka Pučko iz Ragovske 6 a — Marjano; Mara Krajačić iz Partizanske 21 — Nenada; Kristina Ban iz Zagrebske 15 — Janko; Vida Urbančić iz Volčičeve 7 — dečka; Slavka Došlič iz Kettejevega drevoreda 41 — Gorana in Frančiška Mavretič iz Segove 8 — Saša.

POMLAD TRKA NA VRATA — V ponedeljek je na novomeški tržnici kar zadišalo po bližnji pomladi. Bilo je na pretek regrata, motovilca, pa tudi solate več ne primanjkuje. Jajca so kmetice prodajale po 2,70 do 3 dinarje, smetano v škodelicah po 20 din, sirčke po 2 din kos in šopke spomladanskega cvetja po 5 dinarjev. Na stalnih stojnicah, ki so bile običajno dobro založene z vsakovrstnim sadjem in zelenjavo, pa se cene od prejšnjega tedna niso spremenile.

PREVEČ „SESTANKITISA“ — Da morajo samoupravljavci v vsem združenem delu sodelovati pri odločitvah, se zdi ljudem povsem samoumevno, vendar godrnjajo, če na primer zaradi sestankov v zdravstvenem domu ne dela ambulanta ali če je pri okenca za stranke na uradih

Odlična proslava, lepa razstava

Počastili dan žena

Preživeli smo še en 8. marec. Sicer je bil splošen vtis, da je bila priporočena skromnost upoštevana, vendar pa so nekateri kljub vsemu organizirali praznovanje po svoje, ne oziraje se na politična stališča, sindikate in vse, ki so trobili drugače.

Centralno organizirana proslava v Domu JLA ni imela preveč gledalcev, pač pa so bili gostinski lokali že nekaj dni prej in kasneje nabito polni od dopoldanskih do kasnih večernih ur. Večina večjih kolektivov je 8. marec dostojno počastila, ker jim tudi razmere v blagajnah ne dopuščajo razkošja, v manjših delovnih organizacijah pa so se obnašali po svoje.

Za primer bi morda kazalo staviti novomeški Novoteks, kjer so že dva dni pred praznikom organizirali slavlje. Po normalnem delovnem dopoldnevu so se 6. marca ob 13. uri ustavili stroji v tkalnici, zaposleni pa so se zbrali pred zaslonno urejenim odrom. Z lepim in nedolgočasnim govorom so se spomnili revolucionarnega pomena praznika, potem pa so v kulturnem programu nastopili člani Slovenskega okteta iz Ljubljane z igralko Alenko Svetelovo ter ciciban domače varstvene ustanove in recitatorji iz kolektiva.

Po prisrčnem kulturnem dogodku so v sejni sobi tovarne odprli še razstavo del moških in ženskih članov kolektiva. Novoteksova mladina je razstavo organizirala, pokazali pa so več kot 100 izdelkov 33 avtorjev. Obiskovalci razstave so se čudili lepim ročnim delom, med katerimi so bili gobelini, pletenine in vezanine. Zanimive so bile tudi zbirke: tako zbirka tkalskih čolničkov, znamk, značk, fotografij itd.

Nekateri so pred javnostjo prvič razgrnili skrita nagnjenja do umetnosti. Razstavljenih je bilo nekaj akvarelov, olj in rezbarij, lepe so bile suhe ikebane, zanimive pa lovske trofeje Novoteksovih lovcev.

R. BAČER

listek „sem na sestanku“. Če bi vsi tako delali, potem bi šofer avtobusa ustvil sredi vožnje in mu potnik ne bi bilo mar... Mogoče pa ponekod ne vedo, da samoupravljanje v popoldanskem času ni prepovedano.

NAJVEČ V BRŠLJINU — Enota za urejanje stavbnih zemljišč pri Samoupravni komunalni skupnosti Novo mesto je v preteklem letu oddala 56 stavbnih zemljišč za zasebno stanovanjsko gradnjo. Kar 21 lokacij je bilo oddanih na območju Bršljina, 4 na Drski in 2 na Cikavi, vse ostale pa so zunaj mesta. Kot kaže, bo največ novih hiš v Šentjerneju, kjer je bilo oddanih 14 lokacij.

Ena gospa je rekla, da bi morali ženske pravočasno opozoriti, kaj jih te dni čaka. Mnogi možje bodo imeli ob večernih urah važne sestanke. Pri „cvickariji“...

„Živimo s krajem in ljudmi“

Dom JLA v Brežicah privablja s svojimi dejavnostmi širok krog prebivalstva

Dom JLA v Brežicah na stečaj odpira vrata občanom z vsemi svojimi dejavnostmi. Nikoli ne odreče gostoljubja društvom, kadar se ta v stiski za razstavni prostor, za srečanja, za gledališke ali pevske vaje obrnejo nanj. Uveljavlja se kot žarišče družbenopolitične, izobraževalne, kulturne, zabavne in športno rekreativne aktivnosti.

Na vprašanje, koliko starešin, družinskih članov in drugih občanov se odziva peštrim oblikam, ki jim jih nudi Dom, je njegov načelnik Duško Maraš odgovoril:

— Samo lani smo na primer pritegnili v krog naših prireditev 32000 udeležencev. Organizirali smo gledališka gostovanja, obisk dramskih in opernih predstav v Zagrebu pa literarne večere, filmske predstave, glasbene prireditve, likovne, fotografске in knjižne razstave, proslave, obiske v delovnih kolektivih, predavanja, tečaje, družabna srečanja itd. Mislim, da smo lahko ponudili vsakomur nekaj tistega, kar si želi, kar ga zanima, kar zbližuje ljudi. Med našimi člani je razen starešin tudi 150 tukajšnjih občanov, vendar to ne pomeni, da je Dom za druge zaprt. Odlično sodelujemo tudi z domovi JLA v Novem mestu, Ribnici in Postojni. Zelo smo zadovoljni s stiki s sevniško in krško občino, zlasti z Delavskim domom. V Brežicah pa imamo zelo dobre odnose s Posavskim muzejem, le z Zavodom za kulturo nikakor ne moremo vzpostaviti pristnih sti-

kov. Škoda, saj bi ob vsestranskem sodelovanju lahko samo še več nudili prebivalstvu. Nad vse smo ponosni na muzej, na njegovo ureditev in njegove aktivnosti, s katerimi izredno privlačno ponazarja zgodovinski razvoj tukajšnjih krajev. Njihovo sedanjo podobo dopolnjujemo vojakom, starešinam in svojem z obiski v večjih delovnih

kolektivih (v Celulozi v Krškem, v „Lisci“ v Sevnici, v „Krki“, IMV in Novoteksu v Novem mestu itd.).

— Imate tudi bogat izobraževalni program. Kaj vse vsebuje?

— Letos je celotna dejavnost posvečena partijskemu jubileju. To pomeni, da se bodo vrstila številna predavanja s to tematiko. Obliko predavanj gojimo že vsa leta in pri tem stremimo za kvaliteto. Tukaj predavajo ugledne osebnosti iz jugoslovanskega družbenopolitičnega življenja, kar povečuje zanimanje poslušalcev. Poseben izobraževalni program imamo za žene starešin. Na ta način pomagamo ženam pri vzvljanju v novo okolje, pri zaposlovanju in spoznavanju krajev in ljudi.

JOŽICA TEPPEY

PRED REFERENDUMOM

O investicijskih programih četrtega referenduma razpravljajo vse družbenopolitične organizacije. Ta teden jih ocenjuje predsedstvo občinskega sindikalnega sveta, v ponedeljek, 19. marca, pa bo tekla o njih beseda na seji občinske konference SZDL v Brežicah. Konferenca bo tokrat sprejela tudi predlog o podelitvi priznanj Osvobodilne fronte slovenskega naroda v 1979. letu.

„Petje lepša življenje“

Pet let zbora iz „Orlice“

Delovni dnevi ji že enajsto leto minevajo za šivalnim strojem. Olga Kolan je zaposlena v Jutranjkinem tozdu „Orlica“ v Brežicah, kjer vodi tudi pevski zbor. V njem poje 27 delavk iz kolektiva. Za petje jih je navdušila pred petimi leti. V soboto, 10. marca, so pevke slavile obletnico: z jubilejnim koncertom so nastopile v domu JLA v Brežicah. Ob tej priložnosti so se jim pridružili tudi pevci moškega pevskega zbora iz Brežic pod vodstvom Franca Baškoviča.

Olga Kolanova poje, odkar pomni. Starši so ji zgodaj pomrli. Živela je pri teti v Sromljah. Osem let je bila stara, ko se je ta poročila z organistom. On jo je takoj „vzel v šolo“ in jo naučil tudi orglati. Pri hiši so vedno peli in si tako krajšali vsakdanje delo. V vinogradih se je začela razlagati pesem zgodaj spomladi. Peli so količi, rezači in jeseni spet trgači.

„Med trgatvijo smo toliko prepevali, da še zobati nismo utegnili,“ je pripovedovala šivilja Olga. „Pela sem v šolskem zboru, med vojno in po vojni pa učila pevce za nastope na partizanskih mitingih, vodila folklorno skupino, mladinski zbor.“

Ko sva se z možem preselila v Brežice, sva oba pela v Zboru bratov Milavcev, jaz sama pa pozneje v ženskem zboru pri Glasbeni šoli.

Leto dni sem se vozila tudi v Sromlje, kjer sem vodila moški zbor. In zdaj pojemo tudi v Jutranjki. Nastopamo na proslavah, na srečanjih s tekstilnimi delavkami iz Klanjca, na revijah. Letos bomo petič pele na posavski pevski reviji in petič nastopile na Pevskem taboru v Šentvidu. Gostovale bomo tudi v Pšecah in morda še kje.

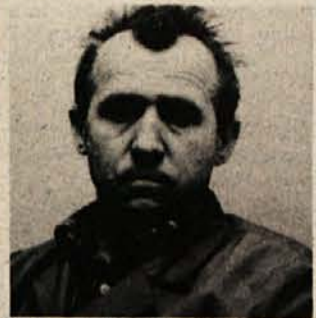
Petju bi se Olga Kolanova težko odpovedala. To je del njenega življenja, zato s tako zavzetostjo zbira okoli sebe sodelavke, ki jim je prav ona vcepila ljubezen do ljudske pesmi, da jim bogati življenje in prerojenja enoličnost vsakdanjika.

JOŽICA TEPPEY

Z lastno glavo

Dvoje izboljšav v Celulozi — Domače rešitve

V krški Tovarni celuloze in papirja so pred leti usposobili enega od štirih papirnih strojev iz angleške tovarne, ki je morala v stečaj prav zaradi teh strojev. V Krškem so se ga kajpak korenito lotili in odletel daje izvrstne rezultate. Ze to bi bila lahko najboljša prispodoba za razveseljiva iskanja pri tehničnih in drugih izboljšavah. Pred nedavnim so podelili spet dvoje nagrad za tehnične izboljšave. Prejela sta ju vodja vzdrževanja nizkonapetostnih naprav Mirko Arh in Andrej Vrhovšek. Arh je pripravil projekt naprave za signalizacijo morebitnega uhajanja klora, Vrhovšek pa je usposobil napravo za doziranje kaolina pri papirnem stroju 3.

Mirko Arh: z domačo signalno napravo varneje pri skladišču klora.

„Da je treba zagotoviti nekakšno napravo, ki naj sproži alarm, če bi bilo kaj narobe v skladišču klora, so že dlje časa opozarjali delavci,“ pravi Arh o opozorilih delavcev. Za zaščito pred klorom imajo v veljavni sicer posebne ukrepe, predvidena izpopolnitev z alarmno napravo pa je dobrodošla odobru za ljudsko obrambo in samozaščito. V izdelavo projekta je bilo vloženih okrog 25 tisočakov. Navkljub iskanjem na trgu je Arh prepričan, da česa podobnega ni mogoče kupiti. Ko bo naprava nared, bo v primeru, da bi bilo s klorom kaj narobe, opozarjala s svetlobnim in zvočnim signalom na treh mestih, kjer tega opozorila ne bodo mogli spregledati. Arhovi projekt je komisija v Celulozi nagradila s 4.200 dinarji, Vrhovškovo izboljšavo pa s 4.500 dinarji.

A. ŽELEZNIK

Odločitev bo v nedeljo

Iz ene krajevne skupnosti štiri — Odločanje bliže ljudem

Krajevna skupnost Leskovec je te dni pred odločitvijo, ali naj ostane še tako velika, kot je, ali pa naj jo razdelijo na štiri nove. Stara KS ima okoli 4.300 prebivalcev v 28 naseljih in obsega po površini nekaj več kot 16 odstotkov celotne občine.

Na številnih sestankih po vaseh so bile več kot očitne želje po ustanovitvi novih, manjših krajevnih skupnosti. O tem se bodo na „prizadelem“ območju odločali z referendumom to nedeljo. Na glasovanje bodo zatorej dali predlog o ustanovitvi: krajevne skupnosti Krško polje s sedežem na Drnovem (Brega, Drnovo, Mrtvice in Vihre, z 950 prebivalci); krajevne skupnosti Senuš (Brezje, Brezovska gora, Drenovec, Dedi vrh, Straža in Senuš, s 380 prebivalci); krajevne skupnosti Veliki Podlog (Gorica, Grzeča vas, Jelše, Mali Podlog, Pristava in Veliki Podlog, z 860 prebivalci); krajevne skupnosti Leskovec (Leskovec, Ljubelj, Loke, Ivan dol, Kobile, Gorenja vas, Velika vas, Volovnik, Veniš, Selce, Nemška gora in Zadovinec, z okoli 2.100 prebivalci).

Z glasovanjem na tak predlog se bodo v naštetih naseljih odločali predvsem za prednosti, ki naj bi jih prinesle manjše krajevne skupnosti, za kakršnimi težimo ta čas v vsej naši republici, ko govorimo o približevanju samouprave občanom. V njih bi namreč lahko bolj temeljito razpravljali o lastnih problemih in jih tudi reševali hitreje, delegati, komisije in organi krajevne skupnosti se bodo sestajali v svojem kraju in krajane laže seznanjali z vsem, kar jim bo potrebno za odločanje. Reše-

vanje številnih zadev bo torej preneseno bliže k ljudem, v nove svete krajevne skupnosti. Tudi poraba denarja bo v manjših družbenih celicah lahko bolj pretehtana in gospodarnejša.

BOLJŠA PONUDBA TRGOVINE

Na račun trgovine je v krški občini veliko pripomb, zlasti še ker preskrba z nekaterimi vsakdanjimi potrebščinami, predvsem z živili, ni taka, kot si ljudje želijo. Tem glasovom je zato trgovina že prislutila in obljubila specializacijo in kvalitetnejšo ponudbo nasploh.

ZBIRANJE ZA KOMUNALNE OBJEKTE

Do zdaj so v krški občini zbirali po 1.100 dinarjev na zaposlenega za vzdrževanje in obnavljanje komunalnih objektov v krajevni skupnosti. Tak način zbiranja je imel tudi slabe strani zaradi neenačmernega dotoka denarja. Marsikdaj so s samoupravnim sporazumom dogovorjene zneske nakazovali šele v zadnji četrtini leta ali celo pozneje, v krajevni skupnosti pa jih tedaj niso mogli več izkoristiti.

Prav zaradi tega so uveljavili spremeno obliko zbiranja, za katero se je s podpisom izrekla večina delavcev (81,4 odst.). Za tiste, ki spremembe niso podpisali, je skupščina sprejela odlok. Po novem bodo torej v vseh delovnih kolektivih nakazovali do konca srednjeročnega obdobja 1976–1980 za potrebe občanov v krajevni skupnosti po 1 odst. od osnove planiranih bruto osebnih dohodkov.

SPOMENIK PADLIM, TALCEM IN IZGNANECM

Krajevna skupnost Raka in družbenopolitične organizacije v kraju si prizadevajo, da bi bila letošnja osrednja proslava ob dnevu borca 4. julija na Raki. Pri osnovni šoli nameravajo postaviti spomenik padlim borcem, talcem in izgnancem, delo pa bo izvedel mojster Edvard Čelja. Čelja so bili na Raki med prvimi s predlogom, da po tovarišu Kardelju poimenujejo svojo šolo.

DO ZDRAVNIKA TUDI POPOLDNE

Delegati krajevne skupnosti Raka so na zadnji seji predlagali nekatere spremembe za delo zdravstva v kraju. Zorna ambulanta dela, denimo, dvakrat na teden samo do 12. ure. Ljudje želijo, da bi bilo mogoče k zobozdravniku tudi popoldne. Medtem ko predlagajo, naj bi bila zorna ambulanta dostopna popoldne dvakrat na teden, naj bi splošna ambulanta delala popoldne vsak dan. Čelja krajanov je, da bi dobili, kot je bilo tudi obljubljeno, vsaj kakšen dan v tednu otroško ambulanto.

Kar se dogovorijo, tudi izvedejo

Raka: usklajeno delo v krajevni skupnosti rodi uspehe — Načrti za letos

V naglem razvoju krške občine kar tekmujejo v boju za napredek tudi posamezne krajevne skupnosti. Uspeh številnih akcij je najtesneje povezan s skladnim delom vseh v krajevni skupnosti: od družbenopolitičnih organizacij do organov krajevni skupnosti in delegacij.

Ob zadnjih volitvah v krajevni skupnosti je bil za predsednika sveta krajevne skupnosti Raka izvoljen Tone Gabrič. Kljub zaposlitvi v Novem mestu je vrsto let najtesneje povezan z utripom svojega kraja. „Pravzaprav ni nobene težave izpeljati kakršnokoli akcije v krajevni skupnosti,“ poudarja Gabrič v primerjavi s težavami pred leti. Srednjeročni načrt razvoja krajevne skupnosti je za minulo obdobje uresničen. Velika pridobitev za vsako krajevno skupnost je nova osnovna šola.

V tem letu jih čaka še nemalo dela na cestah. „Asfaltirati je treba cesto Zabukovje — Raka, nadalje Zaloga — Rimš in Ravno — Gmajna. Voda v raškem vodovodu se posebno ob nalihivih neprijetno skali. V tem letu moramo pripraviti vsaj načrte

za preureditev vodovoda. Telefonsko omrežje naj bi razpeljali na vse štiri strani neba po okoliških krajih; za priključek se že sedaj zanima 80 gospodarjev.

Kaj novega bo domala na slehernem koraku: v razgovorih smo za gradnjo Petrolove ben-

cinske črpalke, do konca prihodnjega leta naj bi bil zgrajen stanovanjski blok. Gasilci se nameravajo lotiti preureditve svojega doma. Svoj prostor so pred nedavnim dobili upokojenci; v njem so se lotili še nekaterih nujnih del. Novi kino pomeni uresničitev dolgoletne želje in je plod prizadevanj novega prosvetnega društva in pomoči občinske kulturne skupnosti, našteva predsednik Gabrič.

A. ŽELEZNIK

KRŠKE NOVICE

KAJ V MARCU? — Resni del svojega programa bo krški Delavski dom pričel jutri zvečer z gostovanjem ljubljanskega Šentjakaškega gledališča in Nušičeve komedije Gospa ministrica. Teden kasneje bo celovečerni koncert mešanega pevskega zbora „Viktor Parma“ ob 5. obletnici delovanja, 30. marca pa bo imel v veliki dvorani slavnostni nastop še Komorni moški zbor iz Celja ob svoji 30-letnici.

DO SEZONE — Še 200 — Toliko novih ležišč napovedujejo usposobitvi do 1. julija v počitniški bazi SIS za odih in rekreacijo pri Nerezinah na Lošinj. To bo 50 novih apartmajev, med katerimi jih bo nekaj več kot polovica za člane skupnosti iz krške občine, druga pa za tiste, ki so se vanjo vključili od drugod.

UGODNI PODATKI — Po razpisih za prosta mesta, ki jih za uk različnih poklicev ponuja združeno delo, in po podatkih za razpisane štipendije na srednjih šolah lahko ugotovimo, da bodo učenci, ki bodo v občini tokrat zaključili zadnji razred v osemletkah, z družbeno pomočjo za nadaljevanje šolanja in poklicnega usposabljanja zadovoljni. Za 375 učencev osmih razredov so razpisali 272 prostih mest v gospodarstvu in obrti ter 52 kadrovske srednješolske štipendije.

ZAKLJUČEK S TESTI — Minuli petek popoldne so v Krškem preizkusili znanje več kot 70 udeležencev enotedenskega seminarja o varstvu rastlin, namenjenega prodajalcem sredstev za uničevanje rastlinskih bolezni in škodljivcev. Za kandidate iz vseh treh posavskih občin ga je pripravil krški medobčinski inšpektorat, predavali pa so priznani slovenski strokovnjaki. Na seminarju so se dogovorili, da bi bilo potrebno vsako leto pripraviti enake, vendar krajše sestanke, kjer bi se seznanili z novostmi na tem področju.

Tone Gabrič: „Za napredek krajevne skupnosti si prizadevajo vsi. Pohvalna je aktivnost družbenopolitičnih organizacij in tudi mladih.“

POSKUŠNJA ZA OCENO — S sobotnega ocenjevanja vin, ki jih vinogradniki razstavljajo na Čatežu. Razstava sodi v okvir petega praznika posavskih vin. Jutri ob 16. uri bodo v Čateških toplicah podelili razstavljalcem priznanja in diplome in s tem zaključili tridnevno prireditev. (Foto: Jožica Teppey)

NOVO V BREŽICAH

REDKE LASTOVKE — Prijetno presenečenje s prireditvijo na predvečer slovenskega kulturnega praznika se to soboto na otvoritvi razstave likovnih del, žal, ni ponovilo. Kljub enakemu številu vabil je prišlo na koncert in razstavo malo obiskovalcev in prve vrste v Stolpni dvorani so razkrivale neprijetno praznino. Pa vendar so bila tokrat v galeriji razstavljena dela, ki so jih likovniki širom po Sloveniji na pobudo brežiške kulturne skupnosti podarili Brežicam za prijetnejše bivanje v novem domu upokojencev, v dijaškem domu in v občinski matični knjižnici. Vsaj predstavniki teh ustanov bi bili lahko bolje zastopani.

SPET POMANJKANJE KAVE — Konec minulega tedna so kupci v špecerijskih trgovinah v Brežicah zaman spraševali po kavi. Tistih nekaj kilogramov, ki so jo prve dni že dobili od celjskega Merxa, je takoj sproti pošlo. Sicer pa so v poslovalnici Dom povedali, da je niti toliko ne bi dobili, če se šef ne bi bil sam odpejal v Celje.

CEPLJENJE 150 DINARJEV — Včeraj ob 8 v Brežicah cepili pse proti steklini. Cepljenje je obvezno, čeravno bi marsikdo svojega čuvaja raje obdržal doma, kot plačal ta prispevek. Letos je ukrepanje zaradi nevarnosti pred steklino še zlasti strogo. Necepljene pse bo pristojna služba

polovila in pokončala, zato se njihovi gospodarji še vedno lahko premislijo in povprašajo, kdaj bo cepljenje za zamudnike.

VRSTE ZA CVETJE — Cvetičarji se za 8. marec založijo z dvojno ali trojno zalogo rezanega cvetja in lončnic, tako se je zakoreninila navada, da ni praznovanja brez cvetja. Trgovina cvetatov „cvete“, pa ne samo v tvečičarnah, ampak v vseh drugih trgovinah, kjer kupci dobesedno praznijo police. Na sliki: kiosk na avtobusni postaji v Brežicah. (Foto: J. T.)

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNIK

PRISRČNO VZDUŠJE – Krajevna konferenca SZDL Zabukovje in mladinska organizacija te vasi, Trnovca in Podvrha sta v nedeljo pripravili prisrčen spored ženam, starim nad 70 let, in borcem kar v Pajkovi gostilni. Podobna prireditev za ostale je bila v soboto. 48 žena, starih nad 75 let, s šestimi ali več otroki so priložnostno obdarili. (Foto: Železnik)

Bolje seznanjeni s poslovanjem

Akcija „Zaključni računi“: neposrednejše razprave po sindikalnih skupinah

Tako imenovane akcije „Zaključni računi“, kjer naj bi se delavci temeljiteje kot doslej seznanili s poglobljenimi značilnostmi poslovanja v minulem letu, so se sindikati v sevniški občini lotili z vso prizadevnostjo. Temeljitejšo oceno naj bi izrekli na bližnji skupni seji občinskega sindikalnega sveta in zbora združenega dela občinske skupščine.

Opravljene razprave v združenem delu je predhodno ocenje-

valo predsedstvo občinskega sindikalnega sveta minuli četrtek. S poglobljenimi cilji akcije so seznanili predsednike osnovnih organizacij v začetku januarja. Posamezne članke predsedstva in občinskega sindikalnega sveta so nato zadolžili za sodelovanje na sestankih po posameznih kolektivih. Zaenkrat so ravno vtisi teh sindikalnih delavcev najboljša osnova za izdelavo temeljitejše ocene. Na občinski sindikalni svet so do minulega četrтка dobili le 22 zapisnikov, papir pa tudi nasploh slabo prenaša duha dejanskih razprav.

V prenekatem kolektivu o poslovanju niso govorili zgolj računovodje v svojem, za prenekaterega delavca slabo razumljivem jeziku, polnem števil in indeksov. Nasploh sindikati opažajo neprecenljivo prednost predhodnih razprav pred obravnavo zaključnega računa. Takšne predhodne razprave so opravili v večini sindikalnih organizacij (37). Sklenili so jih do 20. februarja. Letošnje razprave so lahko pomembna izkušnja za

drugič. Tako nekateri omenjajo, kako koristne bi lahko bile takšne razprave že v novembru, ko pripravljajo in sprejemajo proizvodne načrte za prihodnje leto.

A. ŽELEZNIK

ŠOLO BO POVEČAL BETON

8. marca se je v Sevnici sestal tudi sklad za gradnjo šol v občini. Kot smo že poročali, sta se to zimo pričeli sočasno gradnji šole v Krmelju in Tržišču Natečaj za povečanje sevniške osnovne šole je dobil domači tozid Beton. Znano je, da se za te namene zbira občinski samoprispevek, dela v Sevnici pa t. čas v precejšnji meri omogoča posojilo Ljubljanske banke.

APRILA NOV VRTEC

Predvidoma aprila naj bi našlo prijetno varstvo v novem vrtcu v Sevnici spet precej malčkov. V minulem letu je bilo v organiziranem predšolskem varstvu že 355 otrok. V novem vrtcu med stanovanjskimi bloki naj bi odprli pet oddelkov predšolskega varstva in tri oddelke jasli za najmlajše.

Poslej bolje povezani

Obrtno združenje sevniške občine v svojih prostorih

Do nedavnega obrtno združenje sevniške občine ni premoglo svojega kottiča. Manjša skupina najprizadevnejših članov je v razmeroma kratkem času po letošnjem občnem zboru udarniško preuredilo v prijetno shajlišče sobo v Sevnici na Glavnem trgu, kjer je nekoč delal fotograf Ivo.

V sevniški občini so obrtniki med seboj organizirani tretje leto. Po

novem delegatsko sestavljena skupščina šteje 30 članov, izvršni odbor pa 15 članov. Za predsednika so izvolili Jožeta Ribiča, za podpredsednika pa Matka Kurnika, oba obrtnika v Sevnici. Obrtno združenje so se prilagodila preobrazbi gospodarske zbornice. Članstvo v združenju bo poslej obvezno. Kakšne bodo prednosti, bo moralo pokazati življenje. „Prenekatere član se srečuje še z osnovnimi vprašanji, kako voditi knjige, sestavljati pogodbe ipd.“, pravi podpredsednik Kurnik in dodaja, da bi v bodoče kazalo prirediti tudi predavanja. Razmišljati moramo tudi o poklicnem tajniku in knjigovodskem servisu,“ pravi Ribič in Kurnik.

Krška Temeljna banka Ljubljanske banke je za letošnja oba v vsaki od posavskih občin namenila 4 milijone dinarjev za posojila. „Nekaj je bilo sprva govora o različnih vsotah za posamezne občine. Menim, da je tako bolj prav, saj moramo tisti, ki imamo obrt še manj razvito, dobiti vsaj toliko kot drugi,“ meni Ribič. Zanimanje za posojila vsekakor je, novi kreditni odbor je prejel že pet prošelj. Po vsej verjetnosti bo z denarjem na tesno, saj terja dandanes tudi vlaganje v obrt precej denarja.

A. Z.

NA SVOJEM – „Med člani se je že utrdila pripadnost združenju.“

SREČANJE V NEMŠKI VASI – Čeprav je bilo vsem udeležencem proslave v Nemški vasi nad 70 let, so se jim prav mladostno zasvetile oči ob nastopu radožive mladine. Mladinci so pripravili vrsto recitacij, pevskih nastopov, na koncu pa je zapelala še harmonika. (Foto: Fanika Mališič)

Mladinci jih niso pozabili

Mlade in stare vežejo enake misli in hotenja – Spoznanje, ki ga velja negovati še v prihodnosti

Krajevna skupnost in krajevna organizacija Rdečega križa v Dolenji Nemški vasi sta za dan žena pripravili že peto srečanje krajanek in krajanov, ki so stari

nad 75 let. Pristrčnega srečanja se je udeležilo 28 žena in 9 mož. Najstarejša udeleženca srečanja sta bila Marija Kastelic, ki je stara 89 let, in Janez Miklič, ki je dopolnil 85 let. Njiju so na srečanju še posebej počastili s šopkom rdečih nageljnov.

Razprava pomaga

Uspela akcija v Donitu

Ocena o uspešnosti akcije „Zaključni račun“ v trebanjski občini je pozitivna. Kako je akcija potekala v delovnih organizacijah, bodo še ocenile osnovne organizacije ZK. Med DO, ki so uspešno izvedle razpravo o zaključnem računu, je tudi Donit. TOZD Tesnila, v Veliki Loki. O poteku akcije v Donitu je spregovoril Anton Kovačič, predsednik sindikata.

„V priprave na zaključni račun so se pri nas vključili tako poslovodni organi kot družbenopolitične organizacije, ki so pri pripravi gradiv zglede sodelovali. O gradivih so potem razpravljali v sindikalnih skupinah, kjer so za razlago poskrbeli posebej izbrani razlagalci. Čeprav so bili razlagalci dobro pripravljeni na svojo nalogo, se je zgodilo, da so bili kdaj pa kdaj v zadregi za odgovor. Zato bomo za razlagalce že letos pripravili instruktazo,“ je povedal Kovačič.

Delavcem so povedali, kaj je namen akcije, toda kljub temu se je zgodilo, da se je razprava še vedno preveč vrтела okoli osebnega dohodka, premalo pa okoli celotnega gospodarjenja. Kljub temu je bilo na sestankih sindikalnih skupin izločenih precej predlogov za izboljšanje gospodarjenja. Ti predlogi bodo vneseni v akcijski program za boljše gospodarjenje, ki je v Donitu ves čas prisoten.

„Razprava o zaključnem računu, njena organiziranost, je presekala dosedanje spontano rojevanje razprav, ki so običajno stekle v napadno smer. Razprave so v naš delovni vsakdanjik vnesle več delovnega poleta, kar kaže, da so delavci začutili, kdo je pravi ustvarjalec gospodarske uspešnosti. Zato pričakujemo, da se bodo delavci v naslednje razprave vključili še veliko bolj, kot so se doslej,“ je poudaril Anton Kovačič.

Srečanje starejših občanov, ti so pozornosti najbolj potrebni, je pravi izraz naše blaginje in skrbi za starejše občane. Mladinci so za srečanje pripravili pester kulturno-zabavni program, ki je dodobra ogrel dlani vseh udeležencev proslave. Na koncu pa ni manjkalo ne petja ne harmonike. Prav je seveda, da mladinci niso stali ob strani, saj mlade in starejše vežejo enake misli in hotenja. Taka spoznanja se lahko porodijo le na skupnih prireditvah, so dragoceno, ki jo velja negovati še v prihodnosti.

FANIKA MALIŠIČ

POLEG MALICE SE KOSILO

V Donitu so delavci zadovoljni s toplo malico, ki jo dobijo v tovarniški menzi. Mnogi pa se zanimajo še za kosilo. Zato v tovarni še razmišljajo, da bi pripravljali še opoldanski obrok. Zdej zbirajo prijave. Računajo, da bo za kosilo okoli 30 interesentov.

CENTER BO ORGANIZIRAL TEČAJE

Na pobudo občinske konference ZSMS v Trebnjem bo Center za vzgojo in izobraževanje pripravil več krojno-šiviljskih tečajev. Prvi tečaj bo Center organiziral na Mirni, kjer je bil pred nedavnimi tudi prvi sestanek s kandidatkami za ta tečaj. Poleg tega tečaja namerala Center izvesti še več drugih, med njimi tudi gospodinjstvega.

IZ KRAJA V KRAJ

POTI SO SLABE, ZATO... – Občinska izobraževalna skupnost je za potrebe OŠ Mirna kupila v TAM avtobus, ki ga Mariborčani proizvajajo tudi za vojsko. Avtobus je namreč prirejen za posebej slaba pota. Nakup takega avtobusa je še en dokaz več, kako slabe so ceste, po katerih se vozijo šolarji. Pa ne samo šolarji!

IZDALI SO GLASILO – Mirenski mladinci se zgledujejo po starejših krajanah, bi lahko rekli. Tudi oni so izdali svoje glasilo Koraki, ki je izšlo v 20 izvodih. V glasilu prevladujejo literarni prispevki. Glede na majhno naklado bo list lahko še velika posebnost, posebno še če se bo kdaj iz njegovega kroga pojavilo veliko literarno ime.

KJE SO CENTRI? – Pritožbe, da se vse preveč denarja in drugih dobrin steka v centre, so pri nas pogoste. Za trebanjsko občino to prav gotovo ne velja. Medtem ko v Trebnjem vode pogosto niso imeli niti za kavo, so je manjši kraji imeli v obilju. Seveda je kave prav zato več ostajalo v trgovinah, tako da so prihajali ponjo celo Novomeščani.

KAKŠNA KONKURENCA – Ker vsi trebanjski trgovci prodajajo enake artikle skoraj enakih cen, se Trebanjci sprašujejo, kakšna konkurenca je to. Prej bi ji lahko rekli koeksistenca v škodo občanov, ker trgovci skoraj ne tekmujejo med seboj z izborom blaga, prijazno postržbo in nižanjem cen.

Tvega samo kmet

Dolenjski kmet ni več tako neobgledno majhen, kot je bil še nedavno. Vse bolj dejavno se vključuje v sodobno kmetijsko proizvodnjo tako v poljedelstvu kot v živinoreji. Franc Jevnikar je prav gotovo primer takega kmetovalca. V kooperaciji s KZ Trebnje pita 30 telet, namolze pa še 15.000 l mleka in pridelava 11.000 kg krompirja. V Dolu pri Trebnjem, kjer živi, ima 20 ha zemlje, od tega kar 7 ha obdelovalnih površin. Da je njegov vsakdanjik do kraja prežet s kmetijstvom, „poskrbi“ še vrsta funkcij v kmetijskih organizacijah.

„Položaj kmeta se je izboljšal, vendar se je še bolj izboljšal tudi položaj delavca. Kmet stoji ta trenutek slabše kot delavec. Glede na vloženo delo dobimo kmetje še vedno premalo. Tudi nove cene mesa in mleka niso prinesle bistvenega izboljšanja. Razkorak med odkupnimi cenami naših pridelkov in cenami reprovromateriala je še velik. Z odkupnimi cenami ne krijemo stroškov,“ je poudaril Jevnikar.

Tudi s kooperantskimi odnosi ni vse v redu. V njih je še premalo določil zakona o združenem delu. Če bi zakon res veljal tudi za kmete, bi poslovno tveganje nosila oba: kmet in zadruga. Zdej pa je tako, da tveganje nosi samo kmet. Socialna varnost kmetov zato ne stoji na pretirano trdnih temeljih. Zato se dekleta težko odločajo za ženitev s kmeti. Poleg tega nimajo zagotovljenega prodniškega dopusta, ni letnega dopusta in vrste drugih dobrin, ki so za delavce umevne same po sebi.

„Kmetje vemo, da bi bili proizvodni stroški za marsikateri kmetijski proizvod lahko veliko nižji, kot so. Toda za to bi morali zagotoviti stabilne cene na trgu.“

FRANC JEVIKAR: „Glede na vloženo delo dobimo kmetje še vedno premalo.“

Šele potem bi se lahko specializirali za posamezne kulture ali proizvode. Tako bi tudi bolj smotrno izkoriščali naš strojni park, ki ni do kraja izkoriščen. Toda dokler je položaj tak, kot je zdaj, se ne moremo spuščati v tveganje specializacije!“ je povedal France Jevnikar.

Čez drn in strn

V krajevni skupnosti Primož akcija za boljšo ceno

Krajevna organizacija Socialistične zveze in krajevna skupnost Primož si že od jeseni sem prizadevata spodbuditi akcijo za razširitev ceste proti Sevnici. Odziv med krajanji je zglede, primerno so prispevati več kot enomesečni zasluzek, kajpak pa poprijeti tudi pri delu.

Kako je s to cesto posebno po več kilometrov dolgem klancu od Laz do Konjčevega, bridko obteuti izletnikov sofer Jože Knez. Res je, da ima na voljo posebno Tamovo terensko vozilo s pogonom spredaj in zadaj, vendar je odgovornost v takem prevažati šolarje vseeno velika. „Najhuje je v prvem ovinku, seveda pa tudi po vsem klancu. Na eni strani vsek v strmi hrib, na drugi strani vzratolomna strmina. Nemaokrat ravno takrat, ko je že tako najtežje, pripelje iz nasprotne smeri še kakšno vozilo. Ne manjka primerov, ko moramo katerega pozimi kar obrniti na mestu. Cestna služba bi morala vsekakor vzeti skrb tudi za cesto Laze – Primož. Pripravljenost krajanov za tolikšne prispevke za ureditev ceste proti dolini zasluži vsekakor tudi široko podporo!“

SEVNIŠKI PABERKI

PROSLAVA ZA KOGA? – Proslava dneva žena minuli četrtek v Sevnici sevniškega gasilskega doma je bila žal spet ena tistih, kjer se je prenekatere nastopajoči sprale, katerih je več – tistih na odru tudi poslusalcev v dvorani. Lepše so bile prireditve v ožjih krogih. Če so bile proslave v „Lisci“ in še katerih kolektivih. Čeprav posebej letos ni manjkalo opozoril, naj bi razpisovanju dajali kulturno obeležje, so prišli na račun tudi tisti bolj ali manj veseli. Zanj je poskrbel sevniški hotel Ajdovec, da ne bi bilo preveč, tokrat še na kegljišču. Amaterji, ki pripravljajo kulturne spore, vsekakor ne bi smeli obupati, saj tudi pridobivanje občinstva naložba za daljši čas.

NOVO VODSTVO – Od 1. marca ima sevniški Zavod za kulturo novo vodstvo; opravila in naloge direktorja opravlja poslej ekonomist Sašo Ječič, ki je dotlej delal v Jutranjki.

PRISLUHNEJO VSAKOMUR – Nova pisarna Združenja sevniških obrtnikov je odprta vsak torek in četrtek od 17. do 18. ure na Glavnem trgu v Sevnici.

Posodobiti politično usposabljanje

Na 8. seji občinske konference razpravljali o samoupravni organiziranosti šol in idejnem izobraževanju

Samoupravna organiziranost vzgojno-izobraževalnih ustanov v občini Trebnje, problemi idejno-političnega izobraževanja in usposabljanja ter uspešno izvedena akcija „Zaključni račun“ so bile osrednje teme 8. seje trebanjske občinske konference ZK. Člani konference so se najdlje ustavili pri vprašanju idejno-političnega izobraževanja, ki je ta čas za trebanjske komuniste vsekakor najbolj pereče.

Predlog bodoče samoupravne organiziranosti vzgojno-izobraževalnih ustanov občine Trebnje bo, ko bo sprejet, vnesel v življenje teh ustanov velike spremembe. Želja vseh je, da bi bile te spremembe pozitivne, zato je bila tudi obravnava predloga temeljita. Člani konference niso pozabili naštetih vseh slabosti predloga, hkrati pa se vsi po vrsti tudi strinjajo, da je za reorganizacijo teh ustanov skrajni čas. V skladu s predlogom naj bi se sedanje ustanove formirale v tozde, ki naj bi v okviru Centra za vzgojo in izobraževanje tvorili delovno organizacijo. V tej organizaciji bi bila dela in naloge razdeljene tako, da bi izboljšali uspešnost pouka, racionalizirali porabo, hkrati pa obdržali sedanjo raven stroškov. Še posebej naj bi se v delovni organizaciji okrepile strokovne službe za pedagoške naloge teh ustanov, z njimi pa tudi tako imenovane spremlja-

joče dejavnosti, kot so pravna služba, računovodstvo ipd. O predlogu bodo v marcu razpravljali delavci osnovnih šol in drugih ustanov, referendum pa naj bi bil aprila.

V trebanjski občini so organizirali vrsto predavanj za komuniste. Med njimi seminar za novo sprejete člane ZK, seminar za kandidate za sprejem in več drugih. Čeprav je bilo v program idejno-političnega izobraževanja vloženi veliko sredstev, organizacijskega dela

V TRIMO DVE OSNOVNI ORGANIZACIJI ZK

Na zadnji seji občinske konference ZK v Trebnjem so sprejeli sklep o ustanovitvi še ene osnovne organizacije ZK v TRIMO. Pričakujejo, da se bo dejavnost komunistov v tej delovni organizaciji močno okrepila.

in truda predavateljev, rezultati niso temu primerni. Na mnogih seminarjih in tečajih je prišlo do prevelikega osipa tako pri obisku kot pri končnem uspehu. Na seji so ugotovili, da je krivdo za marsikatero neuspelo izobraževalno akcijo treba pripisati neustreznosti ali nezadostni spodbudi za tako izobraževanje.

K temu vsekakor prispeva še dejstvo, da tudi med vodilnimi v delovnih organizacijah ni pretiranega zanimanja za te vrste politično delo.

Vodja medobčinskega marksističnega izobraževalnega centra Boštjan Kovačič, ki je sodeloval na seji, je navedel več drugih vzrokov, ki so značilni za vso Dolenjsko. Predvsem se mnogi ne zavedajo, da je idejno-politično izobraževanje sestavni del političnega dela. Za njegovo uspešnost bo treba vpeljati boljše kadrovanje kot doslej; zlasti pomembna je evidenca v osnovnih organizacijah, kjer se pogosto dogaja, da se izobraževalnih akcij udeležujejo vedno eni in isti ljudje. Idejno-političnemu izobraževanju bo treba priboriti ustrezen status, še posebno pozornost pa bo treba posvetiti uvajanju sodobnejših metod poučevanja. Prenehati bo treba z dosedanjimi praksami, ki so udeleženci po koncu tega izobraževanja ostajali prepuščeni sami sebi.

Akcija „Zaključni račun“ je zelo velik in pozitiven odmev doživela zlasti med delavci. Čeprav v času konference še ni bilo podrobnih poročil o poslovnih uspešnostih, je že bilo opaziti, da manjka v osnovnih

Obrtnikov dovolj

Med obrtniki je največ avtoprevoznikov – Ni lokacij

Sodeč po številu registriranih obrtnikov v občini Trebnje, je teh kar dovolj. Tako je bilo lani v Trebnjem prijavljenih 164 obrtnikov. Med njimi je bilo 77 obrtnikov delavnic, 64 avtoprevoznikov in 23 gostinskih lokacij. Lani se je število obrtnikov povečalo za 25, vendar je bilo med njimi kar 16 dovoljenj za avtoprevozniško dejavnost.

Zaradi dokaj enostranskega razvoja obrti v občini Trebnje še zmeraj zelo manjka storitvenih in uslužnostnih dejavnosti. Nekaterih uslužnostnih obrti sploh ni, med njimi servisa za belo tehniko in precizno mehaniko. Čeprav banke že nudijo kredite za razvoj zasebne obrti, se obrt nekako ne more prav razmahniti. Med vzroke za tako stanje lahko prištejemo tudi težave za pridobitev lokacij. V občini že dalj časa ni lokacij za obrtno dejavnost. To pomanjkljivost bodo morali čimprej odpraviti, poleg drugih vzrokov, če bodo hoteli pospešiti obrtno dejavnost.

PRVI TRENING NA PROSTEM – Igralci roketnega kluba Partizan z Mirne so imele pred nedavnim prvi trening na prostem. Pod vodstvom trenerja Bukovca se resno pripravljajo na vrsto tekmovalj, ki jih čakajo v spomladanskem delu občinskega prvenstva. Na treningih posvečajo še največ skrbi kondicijskim pripravam in uigravanju taktičnih zamisli.

organizacijah sindikata ljudi, ki bi bili sposobni te podatke razlagati drugim delavcem.

Manj uspešna je bila akcija v družbenih dejavnostih in skupščinah SIS. Najslabše pa je bilo že po tradiciji v dislociranih tozdih in obratih. Tudi to pot so se „matična“ podjetja dokaj mačehovsko obnašala do svojih tozdo, med njimi ponovno IMV in podobni. Akcija pa je zelo dobro uspela v TRIMO, DONIT in drugje.

Dokončna ocena akcije je zdaj naloga osnovnih organizacij. Že zdaj pa je mogoče reči, da je akcija uspela, še večja pa bo njena vrednost, če bodo delavci pridobljene izkušnje uporabljali tudi pri periodičnih obračunih. Akcija namreč ne bi smela biti omejena le na konec leta, potekala naj bi ves čas. V njenih okvirih pa naj bi bilo več razprave o produktivnosti, delovni disciplini in smotrni porabi sredstev. Le tako se bo ideja akcije tudi uresničevala: delavec pripraviti do tega, da bodo sproti spremljali uspešnost svojega dela.

J. S.

NEVARNOST POŽARA – Kljub opozorilom, da je nadvse nevarno zažigati travo, posebno v bližini gozdov, tega nekateri zmeraj ne upoštevajo. S svojim nepremišljenim ravnanjem povzročijo precej gozdnih požarov, ki nam delajo nemalo škode. Posneto je nastal ob cesti med Trebnjim in Mirno. (Foto: J. Simčič)

Ali bo poslej ostalo več denarja?

Nič več zacementirana delitev sredstev – Manjši so bili doslej pogosto prikrajšani

V slovenskih sindikatih že nekaj časa potekajo razprave o novi razdelitvi finančnih sredstev. Namen teh razprav je vpeljati realnejšo finančno politiko. Razprave so se začele tudi v trebanjski občini, kjer se bodo kmalu zbrali predstavniki osnovnih organizacij, da bi se o novem razporejanju sindikalne članarine temeljito pogovorili.

V analizah porabe sredstev v OO sindikata je bilo ugotovljeno, da se za sindikalno delo porabi zelo malo denarja. Zato naj bi delež osnovnih organizacij pri sindikalni članarini zmanjšali od sedanjih 40 odstotkov na 34 odstotkov. Ostanki bodo dobili republiški in občinski sindikati. Toda tudi med njimi bo prišlo do drugačne delitve. Medtem ko so doslej vsa sredstva odvajali re-

publiki, pa jih je ta potem vračala nazaj občinskim svetom, bodo občinski sveti poslej sredstva obdržali. Delitev je bila zdaj zacementirana z odstotki: 40 odst. je ostalo osnovnim organizacijam, občinski sindikalni sveti so dobili 33 odst., republiškim sindikatom pa je ostalo 30 odst.

Zaradi take delitve sredstev iz članarine je okoli ena tretjina občinskih sindikalnih svetov ostajala s premajhnimi sredstvi. Zlasti se je to dogajalo na

področju, kjer je bilo malo članov sindikata, to pa so industrijsko slabo razviti predeli. Člani so obveljali, da občinski sindikalni sveti obdržijo zase več sredstev, potem se lahko zgodijo da bo tudi Trebanjem ostalo več sredstev. Pravilnik, ki bo odločal o tem, bo prinesel članom manjših sindikalnih svetov več denarja, tako da bodo lahko razširili svojo dejavnost

MLADINCI SE PRIPRAVLJAJO NA DELOVNE AKCIJE

Občinska konferenca ZSMS v Trebnjem je že začela s pripravami na letošnje mladinske delovne akcije. Tako kot lani bo tudi letos v Dobrničev oddelek MDA Suha krajina 79, kjer bosta dve brigadi delali v treh izmenah. Trebanjci bodo sodelovali tudi v MDA Brkini, kamor bodo poslali eno brigado. Zdaj poteka evidentiranje, ki mora biti zaključeno do 15. marca.

V okviru priprav na republiške in zvezne delovne akcije bodo za dan brigadirjev pripravili dvodnevno delovno akcijo v Velikem Gabru, kjer bodo mladinci rekonstruirali cesto Medvedjek – Veliki Dol.

V RAČJEM SELU SO USTANOVILI OO ZSMS

Mladinci v Račjem selu še nimajo dolgo svoje osnovne organizacije. Kljub temu so že zelo aktivni. V čast dneva žena so priredili v gasilskem domu proslavo, na kateri so sodelovali mladi pevci, recitatorji in igralci. Proslava je počela med krajani veliki odobravanjem. Mladinci obljubljajo, da to ni bila zadnja taka proslava.

Krajevna skupnost je pred kratkim zbrala denar za popravilo ceste Velika Sevnica – Križ, mladinci pa so prispevali delo svojih rok. V kratkem nameravajo organizirati še več delovnih akcij.

Vsem odleglo

O vodi, ki je ni bilo

Trebanjci so po dveh letih vendarle dočakali težko pričakovano vodo, ki je doslej iz njihovih pip bolj kapljala kot tekla. S pomanjkanjem vode je bila zvezana vrsta težav. Gospodinje in gospodinjci so morali ponoči dežurati, če so hoteli oprati perilo v pralnih strojih. Še največja težava je bila v tem, ker nikoli niso vedeli, kdaj bo voda sploh prišla. Nazadnje so se začele pojavljati govornice, da „oni, funkcionarji“ imajo vodo, vsi ostali pa ne. Ozračje je bilo vsaj dan bolj naelektreno. Zagotovitev ozračja je pospeševala še slaba informiranost občanov. Vodo so jim ves čas obljubljali, toda vse obljube so ostale obljube.

V trenutku, ko vsi občani Trebnjega čutijo ob prihodnosti vode veliko olajšanje, se skoraj brez pomena iskalo krivca za tako dolgotrajno reševanje tega problema. Zdaj prevladuje veselje in vsi po vrsti pozabljajo na dolgo in mučni leti čakanja. Mogoče krivca sploh ne bodo nikoli mogoče najti, saj pravi krivec vrsta objektivnih in subjektivnih vzrokov, ki jih ta trenutek tudi nimajo več pomena naštevati.

Toda kljub temu si je treba zastaviti nekaj vprašanj. Zakaj so začeli graditi vodovoda vsaj 5 let prepozno? Zakaj so Trebanjci čakali samo na občino, medtem ko krajevna skupnost ni naredila skoraj nič? Prigotovo pa ne smemo mimo dejstva, da bi bili med občani znatno manj negotovanja, če bi bili sprotno in objektivno obveščeni o vseh fazah reševanja tega problema.

J. SIMČIČ

Vztrajati iz človečnosti

Ob „begu“ zdravnikov v mesta in specializacijo pravi dr. Jernej Kranjc iz Trebnjega: „Čeprav težav ne manjka, je delo podeželskega zdravnika – lepo.“

Tako je rekel dr. Jernej Kranjc, v. d. direktorja trebanjskega tozda Zdravstvenega doma Novo mesto, ko je kdove katerikrat slišal, da se občani pritožujejo nad dolgim čakanjem na zdravnika. „Toda naj ne nergajo na zdravnike, ki delajo! Hudujejo naj se nad razmerami, ki so pripeljale do tega, da je treba tako dolgo čakati. Predvsem pa naj pomagajo odpraviti vzroke,“ je povedal dr. Kranjc.

Nerazvitost trebanjske občine je vidna tudi na področju zdravstva. Medtem ko imajo razvitejša slovenske občine na 1800 prebivalcev enega zdravnika, premorejo Trebanjci zdravnika šele na 3000 občanov. V Trebnjem delajo zdaj trije zdravniki splošne medicine, dve zdravnici za otroke, dva zdravnika pa delata honorarno na Mirni in v Trebnjem. Prav zaradi slabe kadrovske zasedbe – zdravnikov je v resnici premalo – se dogaja, da morajo zdravniki sprejeti tudi 80 pacientov na dan, medtem ko bi jih morali po splošno veljavni pravilnik sprejeti le okoli 30. Zaradi tega prav gotovo trpi kvaliteta njihovega dela, primanjkuje jim

za delo na terenu. Kljub večkratnim razpisom se za delo v Trebnjem ni prijavil noben zdravnik. Predvsem moti mlade zdravnike pri našem delu velika odgovornost. Tu se morajo sami odločiti, medtem ko po klinikah in večjih zdravstvenih ustanovah lahko zmeraj vprašajo za nasvet. Potem se jim zdi naše delo dolgočasno in premalo ustvarjalno, ker je pač prevelik naval bolnikov, ker imajo zdravniki pri nas preveč dela, ker se zaradi tega ne morejo strokovno izpopolnjevati... Ne nazadnje: tudi po materialni plati delo pri nas ni več zanimivo, da ne govorimo o stanovanjih, ki so pri nas največ dvosobna,“ je naštel vzroke dr. Kranjc.

Kljub težavam, ki resno ovirajo vsakdanje delo, v trebanjskem zdravstvenem domu ne pričakujejo še tako kmalu rešitev problemov, še posebej, ker ni vse odvisno od njih. Marsikatero vprašanje bodo morali razrešiti s svojimi skupnimi službami, s katerimi sodelovanje ne poteka tako, kot bi moralo. Pogosto ni mogoče dobiti podatkov o finančnem stanju, ne ve se, kdo dela dobro, kdo slabo, niso znani plani za prihodnost. Zlasti slabo pa je sodelovanje s kadrovske službe, ki se tudi ne trudi pretirano pri reševanju najbolj občutljivega problema, tj. pomanjkanja kadrov.

„Težav pri našem delu ni tako malo! Toda vsi, ki vztrajamo, imamo zadoščanje, da pomagamo ljudem, ki so naše pomoči potrebni. Poleg tega je poklic zdravnika na podeželju lep! Tu živimo v pristnem stiku z ljudmi, vidimo jih v njihovem vsakdanjem okolju, kar daje našemu poklicu obeležje večje humanosti. To pa je vrednota, ki nam ne pomeni tako malo!“

J. S.

časa za strokovno izpopolnjevanje, vse preveč je pošiljanja k specialistom.

„Vzroke za tako stanje bo zelo težko odpraviti. Zdravniki se zelo neradi odločajo

TREBANJSKE NOVICE

Za lepši jezik

Na zadnji seji izvršnega odbora predsedstva OK SZDL Črnomelj je bil govor o programu aktivnosti SZDL v spomladanskem obdobju. Tako pripravljajo razpravo o slovenščini v javni rabi; med drugim namenjajo ustanoviti skupino slavistov, ki bo enkrat ali večkrat na teden na razpolago združenemu delu, krajevnim skupnostim in drugim, ki bodo želeli nasvete ali potrebovali pri svojem delu strokovno pomoč, tu imajo v mislih predvsem pomoč internim glasilom delovnih organizacij; prav tako bo SZDL pripravila slavistom na šolah, naj pomaga drugo organom krajevnih skupnosti ter drugim organom in funkcionarjem pri sestavi raznih poročil itd.

Socialistična zveza bo spomladaj pripravila tudi široko razpravo o kmetijstvu ter nadaljevala akcijo za ustanovitve družbenih svetov v občini.

Obvarovati bogastvo Kolpe

Kako gospodariti metliška ribiška družina — Sodelovanje z obkolpskimi družinami — Prepovedan lov s kostnim črvom — Velika želja: ribiški dom

Čeprav ima ribištvo v Metliki že lepo tradicijo, kar spričo bližine z ribami bogatih Kolpe, Lahinje, Obrha in Metličice ni nič nenavadnega, so metliški ribiči združeni v svoji družini šele dobrih 22 let. Pred vojno so metliški ribiči spadali pod Karlovac, do 1956 pa so bili včlanjeni v črnomaljsko ribiško družino.

Danes je v ribiški družini Metlika včlanjenih 126 članov, sedem članic, 16 mladincev in 35 pionirjev. „V vodah, ki spadajo pod našo družino, je največ belic, precej je tudi tolstih krapov — lani je naš član ujel 10-kilskega, medtem ko so 5 do 6-kilogramski prav pogosti — v Lahinji so rade ščuke, medtem ko je som bolj redek,“ je povedal tajnik ribiške družine Mirko Čadonič, ki je ribič že devet let.

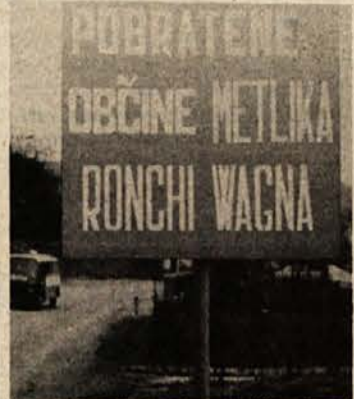
Glavna skrb metliških ribičev velja zarodu. Vsako leto vložijo okoli tisoč kilogramov mladice: v Lahinjo in Kolpo krape in linje, v Obrh, Metličico in Krupico pa postri. Ves denar, ki ga ribiči dobijo kot odškodnino od delovnih organizacij, ki onesnažujejo vode, dajo za nakup mladice. „Do sedaj je to odškodnina plačevala le „Beti“, in to 20 tisočakov na leto, sedaj pa se za odškodnino dogovarjamo tudi z drugimi onesnaževalci, kot so metliški Novoteks, TGP, tozd Transport,“ pravi Čadonič.

Metliška družina zelo dobro sodeluje s sosednjo črnomaljsko, s katero so na Krasincu uredili skupen ribnik za drst krapov. „Dobro sodelujemo tudi z ostalimi obkolpskimi družinami iz Hrvaške. Deluje skupni koordinacijski odbor, ki si prizadeva za enoten režim gospodarjenja in lova na Kolpi; tako smo že poenotili dovoljeni ulov, vsi, razen Ozlja, smo sprejeli prepoved lova s kostnim črvom.“

Poseben problem, ki tudi za-

SODIŠČE V METLIKI

Temeljno sodišče v Novem mestu, enota Črnomelj, ima poslej vsak prvi tork v mesecu uradni dan v prostorih metliške občine, in sicer od 7.30 do 13.30. Sodišče bo v tem času občanom nudilo pravno pomoč, sestavljalo in overjalo pogodbe, za katere je predpisana sodna oblika, in zapisovalo sodne poravnave.

OZNAJENJE POBRATENJE

— Ob cesti pred začetkom mestnega ozemlja so postavili table, iz katerih je razvidno, da je Metlika pobratena z občini Ronchi iz Italije in avstrijsko Wagno, s katerima Metličani vzdržujejo trdne vezi.

PRED OCENO ZAKLJUČNIH RAČUNOV

Petkova seja komiteja OK ZKS Metlika je bila namenjena v glavnem pripravi na bližnjo sejo občinske konference, na kateri bo govor o razpravah in sprejemu zaključnih računov. Obravnavali so tudi program dela občinske skupščine in izvršnega sveta za letošnje leto ter program proslavljanja 60-letnice KP Jugoslavije oz. Zveze komunistov Jugoslavije, SKOJ, sindikatov in naprednega gibanja žensk. Osrednja občinska proslava teh jubilejev bo predvidoma v drugi polovici aprila v Metliki.

BREZ STANOVANJA NI ZDRAVNIKA

V Metliki že dalj časa ugotavljajo, da bi potrebovali poseben dispanzer za borbe. Poleg splošnega pomanjkanja denarja je še posebno vprašanje, kako v Metliki dobiti zdravnika, ki bi vodil ta dispanzer. Zdravstveni dom je objavil že dva razpisa, na podlagi katerih so se zdravniki zanimali za to mesto, vendar je vsak postavil pogoj družinsko stanovanje. To pa je v Metliki skoraj tako, kot bi zahteval 10 naftno polje. To vprašanje bodo skušali urediti s pomočjo stanovanjske skupnosti.

Mirko Čadonič: „Zadnja leta se metliški ribiči, od najmlajših do članov, udeležujejo tudi republiških tekmovanj in dosegajo vedno boljše uspehe.“

deva vse obkolpske ribiče, je zelo slabo stanje večine jezov na Kolpi. Metličani se dogovarjajo z Vodno skupnostjo Dolenjske, da bi letos popravili vsaj dva jezova. Velika želja metliških ribičev je, da bi zgradili svoj dom ob Lahinji.

A. B.

Eden proti vsem

Ze lani so se vaščani Gornjega Suhorja dogovorili, da bodo popravili in razširili okoli 700 metrov dolgo vaško pot od Doljnega do Gornjega Suhorja. Vsi razen enega so podpisali izjavo, da brezplačno odstopijo tudi za razširitev potrebne zemlje ob poti. Dela so se hitro lotili in ga, kolikor je bilo v njihovih močeh, tudi opravili. Usavilo pa se je zaradi 76 m², ki jih vaščan Franc Pibernik nikakor ni hotel odstopiti. Vrednost te zemlje in sadnega drevja na njej je sedaj komisija ocenila in so mu odšteli 2.960 dinarjev, da bodo lahko delo dokončali. Seveda bodo morali še enkrat naročiti buldozer, kar bo stroške povečalo, pa tudi delo, ki bi bilo lahko opravljeno že lansko jesen, bodo dokončali s precejšno zamudo.

NA SVEŽEM ZRAKU — Bližajoča se pomlad in z njo vedno toplejši dnevi so tudi šolarje na Suhorju zvalili na dvorišče, kjer imajo pouk telovadbe na svežem gorjanskem zraku. V marsikaterem mestu bi bilo tako početje zaradi vseh mej onesnaženega zraka hudo nevarno za zdravje otrok. S tem problemom se jim v metliški občini še ni treba otepati, imajo pa precej drugih. Tako si na Suhorju že dalj časa želijo, da bi dobili v dvorano, v kateri imajo tudi telovadnico, centralno ogrevanje. Že lani je pokrovitelj suhorske šole, ljubljanski Jugotekstil, prispeval za to 40 tisočakov, vprašanje pa je, kje dobiti še ostali potrebni denar.

SPREHOD PO METLIKI

PRED VITRINO FOTO-KINO KLUBA FOKUS blizu bifeja se ustavlja te dni mnogo ljudi. Ogledujejo si osem razstavljenih fotografij, največ pozornosti pa vzbujajo brez dvoma slika, na kateri je ženska zadržana ostrižena na srček. Gledalstvo se obnaša različno: eni se smejejo, drugi gražajo, spet tretji so ravnodušni. Razstavljalci slik pa se ob šoku muzajo.

METLIŠKA KINO DVORANA JE pričela s ponovnimi predstavami lani maja, ko so stvar prišli v roke mladinci. Od takrat pa do danes si je ogledalo filme preko devet tisoč gledalcev, kar niso večje solze, če upoštevamo dejstvo, da je Metličane zelo težko izbežati iz stanovanj. Mladi so z rezultatom zadovoljni, gledalci pa tudi, saj so filmi sveži in kvalitetni.

VITAMINOV ŽELJNI IN POTREBNI ljudje so navali te dni na travnike, kjer poganja regrat. Staro in mlado vrta z noži po zemlji, kjer še najbolj enostavno in najceneje, kajti nakup regrata v zelenjavni

trgovini spravi človeka na kant ali pa na razmišljanje o najetju zelenjavnega kredita.

SONCE, KI JE KAKŠEN DAN že zelo močno, privablja v mesto tudi prve izletnike. Ti obvezno obiščejo trgovino delovne organizacije „Beti“, Belokranjski muzej, potem pa se zasede v katerem od lokalov, kjer se razplami pesem, ples in prevladuje dobra volja. Izletniki sprašujejo tudi po spominkih, vendar sč bolj redko na voljo. Skromno izbiro imata le prodajalna Mladinske knjige ter trgovina zraven Murnove slaščičarne. Koš in hruske.

VSI METLIŠKI LOKALI SO BILI V DNEH OKROG 8. marca dobro zasedeni. V njih so, razumljivo, prevladovali predstavniki lepšega spola, možki pa so bili pošteno nakresani. Posamezniki so se privlekli domov v jutranjih urah, kar je spravilo boljše polovice v slabo voljo in v očitjanje. Pri marsikateri bajti so se zavoljo tega nekaj dni pogovarjali le z rokami ali pa so si kazali posnetke iz živalske enciklopedije.

NAJVEČ JE ŠOLARJEV — Najpogostejši obiskovalci knjižnice v Semiču, ki je odprta dvakrat na teden, so šolarji. Da bi v knjižnico, ki spada pod črnomaljsko, privabili tudi starejše ljudi, bi morali v prvi vrsti povečati in popestriti knjižni fond; sedaj premore semiška knjižnica le okoli 1.200 knjig. Seveda je glavna težava pomanjkanje denarja oziroma prevelike cene knjig. (Foto: Bartelj)

Neposrednejše oblike dela SZDL

Več vaških, uličnih in hišnih odborov SZDL, številnejše in kadrovske močnejše krajevne konference — Več žensk in mladih — 60 odst. novih članov

V pripravih na lanske volitve v krajevnih konferencah SZDL so v črnomaljski občini ocenili tudi delo teh konferenc v preteklem obdobju, njihovo organiziranost in sestavo, delovanje delegatskih odnosov ter vključevanje družbenih organizacij, društev, družbenopolitičnih organizacij, predvsem sindikata, v delo krajevnih konferenc.

Dokaj uspešno so v krajevnih konferencah SZDL razvijali neposredne oblike odločanja in razpravljanja o pomembnih vprašanjih v okviru krajevnih skupnosti. Vendar v nekaterih konferencah še niso zadovoljni z usklajenostjo dela in z vključevanjem družbenopolitičnih in drugih organizacij ter društev v delo krajevnih konferenc. Goto je eden glavnih vzrokov za to šibka kadrovska zasedba na vodilnih funkcijah v nekaterih krajevnih konferencah, izmiknane funkcijam sposobnih krajanov in s tem povezano kopičenje funkcij pri drugih.

Čeprav so v zadnjih letih naredili precejšen korak naprej kar se tiče zagotovitve primerenih prostorov za delo v večjih krajevnih skupnostih — tu gre

ovoustanovljenih krajevnih skupnostih, predvsem v Črnomlju. Delovni pogoji krajevnih konferenc pa so precej boljši v Semiču, na Vinici, v Starem trgu, Dragatušu in Adlešičih. Prav tako krajevne konference nimajo težav z denarjem za njihove najnujnejše potrebe.

V priprave na volitve v krajevnih konferencah so se vključile vse družbenopolitične organizacije, še zlasti Zveza komunistov in sindikat. S kadrovske zasedbe novih konferenc so lahko zadovoljni, saj je v KK izvoljenih 15 odst. žensk in 24 odst. mladih, kar je v nekaterih krajevnih konferencah kar nekajkrat več kot v prejšnjem obdobju; prav tako so zastopani društva in druge organizacije, ki delujejo v krajevni skupnosti. Precej se je povečalo tudi število vaških, uličnih in hišnih odborov SZDL, od prejšnjih 41 na sedanjih 62, število članov krajevnih konferenc pa od 215 na 322. Na podlagi ocene dela članov KK so določene krajevne ponovno predlagali za člane KK. Ponovno je bilo izvoljenih nekaj več kot 40 odst. članov prejšnjih krajevnih konferenc. A. B.

Lani brez izgub

Dobro gospodarjenje DO v črnomaljski občini

Po prvih podatkih so gospodarske organizacije v črnomaljski občini — v gospodarstvu je zaposlenih kar 5.450 ljudi od skupaj 6.081 vseh zaposlenih v občini — v lanskem letu ustvarila 1,875 milijarde dinarjev celotnega prihodka, kar je za dobrih 31 odst. več kot leto poprej. Dohodek znaša 643,5 milijona din ali več kot 43 odst. več kot 1977, čisti dohodek pa 92 milijonov din ali skoraj 62 odst. več kot leto poprej. Še posebej je razveseljivo, da v lanskem letu nobena delovna organizacija ni imela izgube.

Največ celotnega prihodka je ustvarila semiška Iskra, in sicer 491 milijona dinarjev, sledijo pa Belt s 317 milijoni, Kmetijska zadruga z 236 in rudnik Kanižarica, kjer so ustvarili 89,6 milijona dinarjev celotnega prihodka.

Tudi največ čistega dohodka je imela Iskra (17,7 milijona din), tik za njo je Belt (17,2 milijona), medtem ko je GOK imel 11 milijonov dinarjev čistega dohodka. Iskra in Belt sta tudi največja izvoznika v črnomaljski občini. V lanskem letu je Belt izvozil za skoraj 114 milijonov dinarjev ali 38 odst. več kot leto 1977, vrednost uvoza pa znaša 19 milijonov din. Vrednost Iskrinega izvoza v lanskem letu znaša 97 milijonov dinarjev, kar je za 18 odst. več kot leto prej, uvozili pa so za 88 milijonov din.

MANJ NESREČ PRI DELU

V lanskem letu je bilo v delovni organizaciji GOK 78 nesreč pri delu, kar je dvanajst manj kot leto poprej, vendar število izgubljenih dni kaže, da so bile nesreče resnejše; tako je ta delovna organizacija v 1977 na račun nesreč izgubila 426 delovnih dni, lani pa 409, kar govori, da bodo morali več pozornosti posvetiti varstvu pri delu. Na poti na delo ali z dela so se lani pripetile le tri nesreče, ki so povprečno zahtevale po 20 dni bolniške.

Belokranjska vinska cesta

Med razstavljenimi vini letos tudi likovni izdelki — Kolektivno zavarovanje proti toči in pozebi

Društvo belokranjskih vinogradnikov, ki letos že tretjič prireja v Semiču razstavo belokranjskih vin — ta bo od 27. do 29. aprila — računa, da bodo vinogradniki pripravili za degustacijo okoli 120 vzorcev vin. V Metliki bo 18. in 19. marca 6-članska komisija enologov ta vina ocenila, praksa pa kaže, da na degustaciji zaradi neustrezne kakovosti odpade kakih 20 odstotkov vzorcev. Tudi letos bo največ vzorcev, kar kakih 90, iz semiškega konca.

Tako kot vsako leto, bodo tudi letos ob razstavi vin pripravili še vrsto drugih prireditve: kulinarično razstavo, razstavo kmetijske mehanizacije, zlasti za obdelavo vinogradov, trije mladi belokranjski likovniki pa bodo predstavili svoja dela; v času razstave bodo tudi strokovna predavanja o kletarstvu in o kmečkem turizmu.

Poleg vsakoletne razstave vin si je društvo zadalo še več drugih nalog, ki naj pripomorejo k hitrejšemu razvoju belokranjskega vinogradništva in turizma. Tako imajo v načrtu za letošnje leto

ureditev belokranjske vinske ceste, ki naj bi vodila od Hrasta preko Metlike, od tam bi se en krak odcepil proti Draščem, drugi pa čez Krvavčji vrh proti Semiču.

Na pobudo društva se je okoli 40 odst. zasebnih vinogradnikov v črnomaljski občini letos odločilo za kolektivno zavarovanje vinogradov proti toči in pozebi, premija pa znaša okoli 14 tisočakov na hektar. Kdor pa se obveže, da bo vse grozde prodal zadrugi, mu le-ta plača celotno zavarovalno premijo.

Za izobraževanje članov bo društvo pripravilo več predavanj in ekskurzij. Prav tako se društvo zavzema, da bi Belsad začel s proizvodnjo grozdnih sokov. Konec avgusta bodo na Radovnici organizirali letošnje srečanje belokranjskih vinogradnikov. V svojem programu imajo še več drugih nalog in akcij, med temi je tudi analiza vzorcev zemlje, tako da bodo na podlagi tega vinogradniki natančno vedeli, s katerimi gnojili in koliko morajo gnojiti svoje vinograde. A. B.

PRIZNANJA KRVODAJALCEM V DRAGATUŠU

Na skupščini krajevne organizacije Rdečega križa Dragatuš — bila je v nedeljo, 11. marca — so med drugim trem krajanom podelili republiška priznanja RK za zasluge za razvoj krvodajalstva; priznanja so dobili: Miha Lončarič, Francka Bahor in Marija Kocjan. Priznanja so dobili tudi krvodajalci, in sicer za 25-krat darovano kri Janez Kump; 20-krat so dali kri: Franc Rožman, Jože Šterk, Mirko Panjan in Miha Matkovič; 10-krat so darovali kri: Jože Rus, Anton Bajuk, Jožefa Bahor, Jožefa Perko, Miha Basarac, Miko Muc, Jure Kocjan in Jože Perko. Podelili so tudi pet priznanj za petkrat darovano kri. Po skupščini je bilo predavanje o zdravljenju sladkorne bolezni.

ČRNMALJSKI DROBIR

PREMALO TELEFONOV — V občini dobiti telefonsko številko je skoraj tako, kot da bi na loteriji zadel glavni dobiček. Marsikdo mesece in mesece čaka, da bo dobil priključek, so pa tudi prošnje, ki so jih ljudje vložili pred letom in več. Pa ni tako samo v Črnomlju, marveč tudi v drugih krajih v občini. Tako je v Semiču že dalj časa baje rezerviranih 18 telefonskih števil, vendar to željnim pričakovalcem nič ne pomaga, saj se nismo tako daleč, da bi bilo možno telefonirati z — rezervacijo.

„SPORTNI“ BRALCI — V Črnomlju baje prodajo okoli 300 izvodov Sportskih novosti vsak dan, kar priča, da se ljudje precej zanimajo za šport. Če se je prodaja kaj povečala, odkar v ta športni časopis iz Bele krajine dopisuje Marjan Črne, ni znano. Športni delavci pa menijo, da bi tem „športnim“ bralcem bolj koristilo, če bi se v tistem času, ki ga porabijo za branje športnih pa tudi nešportnih novic, sami aktivno ukvarjali s športom oziroma rekreacijo.

POŽIGALCI NA DELU — Konec vsake zime daje vtis, kot da je požiganje suhe trave belokranjski nacionalni šport. Tej strasti, za katero nekateri še vedno mislijo, da je koristna, čeprav je nesporno dokazano, da lahko povzroči še kako veliko škodo, se ne morejo upreti niti na samem obrobju mesta in drugih krajev. Če nič drugega — je pa tako početje tudi kaznivo — ima popotnik vtis, da potuje po pokrajini, ki je bila nekoč gotovo zelo lepa pa so jo po nemarnosti ali hote spremenili v črno pogorišče.

MEDOBČINSKO SODELOVANJE — Ena najbolj trdnih in plodnih oblik sodelovanja med belokranjskim občinskim in vsakoletna prisotnost Vranoviških jazbecov v pustnem sprevodu Gradaških mačkov. Možnosti za razširitev takega sodelovanja pa še niso izčrpane: razstrupljenim metliškim gadom bi kaj koristila dobrohotna pomoč črnomaljskih prestarjev. Pa še kaj bi se našlo.

ZENE IN OTROCI — Proslava ob dnevu žena v Kočevju je bila posvečena tudi mednarodnemu letu otrok, zato ni čudno, da je bila na njej velika večina žena in otrok. (Foto: Primc)

Bil je to praznik žena in otrok

Letos vrsta lepih proslav, ki jih je v glavnem pripravila mladina

V kočevski občini so se začele proslave ob dnevu žena že okoli 1. marca, zadnje pa so bile minulo nedeljo. Med prvimi je bila zelo uspešna v Livoldu, ki jo je organizirala in izvedla 3. marca v glavnem domača mladina.

Za to priložnost je bila dvorana v Livoldu premajhna. Po govoru, posvečenem prazniku žena, so mladinci izvedli najprej zelo uspešen recital, nato pa še igrice „Podlaga zakonske sreče“. V kulturnem programu pa so nastopili tudi člani folklorne skupine iz Kočevja, ki jo vodi Cveto Križ.

Veliki načrti, malo denarja

Več prostora gasilcem iz Vasi-Fare — Tečaj za izprašane gasilce — Juretič „zaslužni član“

Nedavnega občnega zbora gasilskega društva Vas-Fara so se udeležili tudi predstavniki PGD z Broda na Kolpi in občinske gasilske zveze Kočevje. Najprej so počastili z enominutnim molkom spomin na pred kratkim umrlega Matijo Letiga, ki je bil eden izmed ustanoviteljev tega društva.

V preteklem letu so gasilci nabavili nekaj opreme in uredili orodjišče v Kužlju, kjer je gasilska desetiha. Udeležili so se raznih svečanosti in tekmovanj in se stalno strokovno izpopolnjevali. Lani so sprejeli v gasilske vrste veliko mladih, tako da šteje društvo že 59 članov. Veliko gasilcev je bilo tudi odlikovanih.

Iz programa za letos je treba omeniti predvsem obnovo gasilskega doma. Sedanje prostore pošte in krajevne urada, pri katerih je tudi gasilski dom, bodo izpraznili, zato je adaptacija nujna. O tem se bodo dogovorili s samoupravno stanovanjsko skupnostjo, občinsko gasilsko zvezo in KS. Predvidoma naj bi sedanji stavbi dozidali eno nadstropje. Tako bi dobili dve novi družinski stanovanji, KS in krajevne družbeno-politične organizacije pa prostoro za svoje delo, razen tega bi povečali prostore GD. Za letos so načrtovali še organizacijo 42-urnega tečaja za izprašane gasilce, sodelovanje s PGD Brod na Kolpi, organizacijo skupne vaje v Kužlju, požarno varnostna komisija bo pregledala več objektov, gasilci pa se bodo tudi strokovno izpopolnjevali in udeleževali raznih svečanosti in tekmovanj.

Za uspešno delo bo treba nabaviti nekaj nove opreme, motorno črpalko za desetino v Kužlju, lestve itd. Program bo uresničen, če bo na razpolago denar.

Na zboru so dosedanjemu članu Antonu Juretiču s Potoka zaradi uspešnega dela podelili naziv „zaslužni član“.

FRANC CIMPRIC

DROBNE IZ KOČEVJA

NA RAZSTAVO UČIL — Kompas Ljubljana je razposlal na ustanove in podjetja vabila za obisk razstave učil „DIDACTA 79“ v Duesseldorfu. Poseben poudarek na tej razstavi bo dan poklicnemu izobraževanju in izobraževanju ob delu. Tudi iz Kočevja bo obiskalo razstavo več zastopnikov podjetij in ustanov.

STREHA PUŠČA — Streha Likovnega salona pušča kot rešeto. To se je videlo pri zadnji odjugi, ko je čez dan zatekalo v omet, čez noč pa je zmrzovalo, zaradi česar je omet odpadel. Kaj žalostno sliko kaže ta kulturni objekt. Čudno je tudi to sožitje: v zgornji dvorani je razstava umetniških stvaritev, spodaj pa je tržnica, na kateri prodajajo tudi kič. Ostrejšje je treba popraviti, sicer ne bo mogoče v dvorani več razstavljati.

SE MALO DONAČRTA — Članstvo AMD Kočevje hitro narašča. Načrt za letos predvideva, da bodo imeli 880 članov. Do konca februarja so jih imeli že 770. Tako jih manjka do celotnega načrta samo še 110. Po vsej verjetnosti načrta ne bo težko doseči, ker nekateri letos še niso obnovili članstva, razen tega so letos popolnjeni že kar štirije pripravljani tečajji za vozniške izpite. Tudi od teh 120 kandidatov se bo po izpitu večina vpisala v AMD.

občan vprašuje medved odgovarja
— Bil je res lep praznik žena in otrok.
— Žal pa se je zgodilo podobno kot v avtobusih: otroci so se posedli, mamice pa so stale.

KOČEVJSKE NOVICE

Kakršni smo, tako okolje imamo

Načrti za varstvo okolja v občini Ribnica — Če je človek nemaren, je zanemarjeno tudi okolje — Smeti v Tentero in drugam, le na smetišče ne

Pred kratkim se je sestel odbor za varstvo okolja pri občinski konferenci SZDL Ribnica, da bi ugotovil stanje, v kakršnem okolje v občini danes je, in sprejel smernice za bodoče delo.

Smo ena redkih ali morda edina država na svetu, ki je pravico in dolžnost do čistega okolja ustavno opredelila. Varstvo okolja zadeva torej prav vsakega občana in organizacijo. Zato je odbor sklical širše posvetovanje, ki bi jim moralo biti varstvo okolja ena izmed pomembnih dejavnosti. Udeležba je bila skromna. Tako se posveta niso udeležili ribiči, jamarji, nekatere lovske družine in krajevne skupnosti, kmetijci, predstavniki garnizije, vodne skupnosti, komunale in še nekaterih. Udeleženci posveta so ugotovili, da je okolje v občini Ribnica sorazmerno dobro ohranjeno in da večjih onesnaževalcev, zlasti še onesnaževalcev s strupi, nimamo. Ob tem moramo verjeti, da gospodarstvo marsikatero bogatejše občine ali družbe finančno ni sposobno odpravljati velikih onesnaženj. Zato moramo vedeti, da je čisto ribniško okolje dragocena dobrina, ki jo moramo ohraniti in celo še izboljšati.

O okolju moramo več govoriti, da bi zavest o njegovi vrednosti prodrla tudi v miselnost še premalo osveščenih občanov. Kar naprej je treba poudarjati vrednost čistih zelenih površin, voda, jam, čistega kmetijstva, divjadi, starega drevja in sestojev, obvodnega biotopa in posamezne dragocene objekte tudi zaščititi. Potem se ne bo več dogajalo, da bi, kot na primer v Zlebiču metali odpadke v Tentero, kar je prava sramota. Nič manj graje vredno ni za Ribničane odlaganje smeti ob poti na smetišče in v Bistrico. Sploh so si bili vsi razpravljavci enotni, da so smeti in smetišča trenutno največji naravovarstveni problem naše občine, celo tako velik, da kaže prav o tej temi organizirati novo občinsko posvetovanje, ki bo 21. marca. Reden odvoz smeti je zdaj organiziran samo v Ribnici. Ta neodgovornost je drugi največji problem varstva okolja v občini, saj bomo imeli okolje takšno, kakor bomo zanj skrbeli. Da bi se stvari izboljšale, je bilo sklenjeno, da se 24. aprila proglasi za dan varstva okolja v občini Ribnica. Tega dne naj bi organizirali skupne akcije čiščenja, ki naj bi zajele čimveč organizacij in posameznikov. Dr. BOŽIDAR VOLJČ

Povsod počastili praznik

Mladina za dan žena in mednarodno leto otroka

Dan žena so svečano proslavili tudi v ribniški občini. Razen akademij je bilo tudi več sprejemov, tovariških srečanj in plesnih večerov.

Kot minula leta so tudi letos ciccibani iz Vzgojnovarstvenega zavoda Majde Šilc pripravili v domu JLA bogat in zanimiv program, v katerem so nastopili otroci, stari od dve do šest let. Gledalcem so pokazali svoje delo v zadnjem letu dni. Proslava je bila posvečena tudi mednarodnemu letu otroka.

CICIBANI ZASE IN ŽENE — Cicibani VVZ Majde Šilc iz Ribnice so s programom, ki so ga naštudirali in izvedli pod vodstvom svojih tovarišic, navdušili publiko v ribniškem domu JLA. (Foto: M. Glavonjič)

Vedno boljši „Krošnjar“

Ta časopis mladih naj bi izhajal mesečno

Ribniški mladinci drže obljubo, da bodo še izboljšali obveščanje o svojem delu. Pred kratkim je izšla že druga letošnja številka njihovega glasila „Krošnjar“, ki je letos v primerjavi z lani precej boljši, zanimivejši, pa tudi redneje izhaja.

Zadnja številka je izšla kar na 32 straneh. Prispevki obravnavajo tako rekoč vsa področja dela in življenja v občini. Tudi grafično je privlačno oblikovana. Mladi ne izdajajo glasila le zase, ampak je dostopno vsem občanom.

O novem „Krošnjaru“ je bilo izrečenih že več pohval. Tudi na nedavnem seminarju za predsednike Centrov za obveščanje in propagando iz vse Slovenije, ki je bil v Portorožu, je bil „Krošnjar“ lepo sprejet. To je še ena spodbuda mladim za še boljše delo. Načrtujejo namreč, da bi njihov časopis izhajal vsak mesec.

„Krošnjarja“ izdaja center za obveščanje in propagando pri občinski konferenci ZSM Ribnica. Glavni urednik je Janez Škrabec, odgovorni urednik Albin Mikulič, člani uredniškega odbora pa Vika Škrabec, Marjana Benčina, Alenka Nadler, Metka Zobec in Mirjam Klemenc. M. GLAVONJIČ

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

GREMO V KINO — V kinu doma JLA v Ribnici bodo ta teden naslednji filmi: danes, 15. marca, „Cvet tisoč in ene noči“, 17. in 18. marca „Kraj za ljubimce“ (matineja „Miki-jev rojstni dan“), 21. in 22. marca „Sedem ton dolarjev“.

NAČRTI OBRATA SATURNUS — V Loškem potoku že 4 leta dela obrat Saturnus. V njem je zaposlenih 42 delavk. Do leta 1980 bodo obrat razširili, da bo zaposloval 82 delavcev. Tedaj bo imel tudi pogoje, da se oblikuje kot tozid.

VODA NA CESTI — Magistralna cesta Skoščica-Ribnica je na nekaterih mestih v ribniški občini zelo nevarna ne le zaradi dotrajalega cestišča, ampak tudi zaradi vode. Tako ob taljenju snega ali dežju teče voda kot po kanalu po eni izmed vaških poti v Zlebiču in seveda naravnost na magistralo ter preko nje. Malo naprej proti Ortneku pa je ob dežju na desni strani ceste pravo „jezero“, da ti avto kar obstane, ko

REŠETO

največji problem varstva okolja v občini, saj bomo imeli okolje takšno, kakor bomo zanj skrbeli. Da bi se stvari izboljšale, je bilo sklenjeno, da se 24. aprila proglasi za dan varstva okolja v občini Ribnica. Tega dne naj bi organizirali skupne akcije čiščenja, ki naj bi zajele čimveč organizacij in posameznikov. Dr. BOŽIDAR VOLJČ

FOTOGRAFIJE ŠTIRINAJSTE — V počastitev praznika občine Ribnica 26. marca je bila danes, 15. marca, v Domu JLA v Ribnici odprta razstava vojnih fotografij o slavni 14. diviziji. Avtor vseh 93 razstavljenih fotografij je ribniški domačin, znani fotograf 14. divizije Jože Petek, ki je tudi na eni izmed fotografij (na prvi z leve). (Foto: M. Glavonjič)

Razcvet „žogoborca“

Tudi na Velikih Poljanah klub in igrišče

Lani se je v ribniški občini nogomet spet postavil na noge. Vse krajevne skupnosti so ustanovile svoje klube, v katere je vključenih okoli 200 nogometašev.

Spomladi bo začel tekmovati še novi klub „Grmada“ iz KS Velike Poljane, ki ima zdaj 24 članov. Na nedavnem ustanovnem sestanku so določili tudi finančna sredstva za nakup opreme in dresov. Za delo in opremo bodo nogometašem priknili Turistično društvo Grmada 6.000 din, Gasilsko Društvo Velike Poljane 3.000 din in krajevna skupnost Velike Poljane 5.000 din.

Zvedeli smo, da bodo te dni — takoj ko bo dopuščalo vreme — začeli graditi nogometno igrišče, in sicer pri „pasjih stalah“ na Mlaki. Dokončano bo sredi leta. Gradili ga bodo skupno mladinci, krajani in vojaki. M.G.G.

občan vprašuje medved odgovarja

— Zakaj pa si pil v gostilni za dan žena kar brez žene?
— Ker je ona na vsak način (kot je priporočilo zveze sindikatov) želela praznovati delovno, pa ji nisem hotel delati napote.

medved odgovarja

— Bil je res lep praznik žena in otrok.
— Žal pa se je zgodilo podobno kot v avtobusih: otroci so se posedli, mamice pa so stale.

medved odgovarja

— Bil je res lep praznik žena in otrok.
— Žal pa se je zgodilo podobno kot v avtobusih: otroci so se posedli, mamice pa so stale.

medved odgovarja

— Bil je res lep praznik žena in otrok.
— Žal pa se je zgodilo podobno kot v avtobusih: otroci so se posedli, mamice pa so stale.

medved odgovarja

— Bil je res lep praznik žena in otrok.
— Žal pa se je zgodilo podobno kot v avtobusih: otroci so se posedli, mamice pa so stale.

medved odgovarja

— Bil je res lep praznik žena in otrok.
— Žal pa se je zgodilo podobno kot v avtobusih: otroci so se posedli, mamice pa so stale.

Zdaj zagotavljajo denar za gradnjo — Spomladi začetek del, jeseni dograditev

Krajevna skupnost Draga je imenovala odbor za gradnjo zdravstvene postaje, za njenega predsednika pa dr. Stanka Nikolića. Toda posebna skupina gradbenih strokovnjakov je ugotovila, da bi bila obnovitev sedanje zdravstvene postaje v Srednji vasi predraga, zato je pred kratkim občinska zdravstvena skupnost na priporočilo KS Draga in Zdravstvenega doma Kočevje sklenila, da je potrebno zgraditi novo. Na nedavni razširjeni seji sveta KS Draga so tudi sklenili, da nova postaja ne bo stala v Srednji vasi, ampak v Dragi.

Krajevna skupnost Draga se je doslej že vrsto let prizadevala za boljšo zdravstveno službo na svojem območju, a ni dosegla posebnega uspeha. Zdaj je priložnost, da se to uredi, če bodo občani složni in če bodo tudi kaj žrtvovali. Na območju KS je okoli 700 prebivalcev oz. 232 gospodinjstev. Največ občanov je starih in bolnih, zato zelo potrebujejo urejeno zdravstveno službo.

Nova postaja bo montažna (marles) in bo merila 205 kv. m. Veljala naj bi (po nepopolnih podatkih, ker so cene pri nas pač vedno nepopol-

ne, oziroma ker hitro rastejo) 1.814.000 din, od tega 1.197.400 din montažni elementi in montažna dela, 616.600 din pa zidarska dela. V tej ceni pa niso vključeni zunanji priključki, komunalna ureditev okolice in oprema zdravstvene postaje. Graditi naj bi jo začeli predvidoma v 80 dneh. Dela se bodo začela takoj, ko bo zagotovljen ves denar. Krajani bodo sami zgradili spodnji del postaje, do plošče oz. do montažnega dela.

Gradnja bo financirana s prispevki občanov, sredstvi KS in tozdov, soudeležbo regionalne skupnosti zdravstvenega varstva, s sredstvi priložnega samoprispevka, s sredstvi od prodane sedanje zdravstvene postaje in Marlesovim posojilom, medtem ko bo opremo kupil, oz. dal Zdravstveni dom Kočevje.

Nova zdravstvena postaja bo podobna postajama v Osilnici in Strugah. Ne bo pa imela stanovanja za medicinsko sestro, ker bo sestra domačinka in bo stanovala doma. Razen zdravstvene ordinacije bo tu še zobozdravstvena. Pri zdravstveni postaji bo stalno delala medicinska sestra.

J. PRIMC

DELEGATI O SAMOPRISPEVKU

Za četrtek, 22. marca, so sklicane ločene seje zborov občinske skupščine Kočevje, na katerih bodo med drugim razpravljali in sklepali o proračunu občine za leto, poročilu o samoprispevku za obdobje 1974/78, predlogu za razpis novega referendumu ter več drugih odlokih in sporazumih.

STATUT V RAZPRAVI

Te dni občani v Kočevju razpravljajo o predlogu statuta KS Kočevje mesto. Na njegova določila so dali občani že več pripomb. Predvsem menijo, da je povsod treba zagotoviti, da bodo o porabi denarja odločali tisti, ki ga prispevajo. Poseben poudarek dajejo tudi na krepitev samouprave na vseh področjih dela in razreševanja skupnih zadev.

Dijaškemu domu Srečka Kosovca v Trstu. Skupaj z zamejskimi študenti bodo organizirali tudi okroglo mizo. Na področju SLO imajo mladi 3 domicilne enote. Udeležujejo se manifestacij in tekmovalij, vključujejo pa se tudi v razprave o vključevanju v vojaške šole oziroma poklice. Letos pripravljajo akcijo „Nič nas ne sme presenetiti“.

Geza Farkaš, član RK ZSM Slovenije, je mladince opozoril na pomen dela s pionirji. Delo z njimi je premalo načrtno.

MARTA NADLER

Veliko članov, toda malo jih dela

Najbolj delavni v športu — Težave pri informiranju — Še tesnejše sodelovanje s pobratenimi in zamejci

Predstavniki republiškega in medobčinskega vodstva ZSM so 6. marca obiskali kočevsko občino. Tu so se pogovarjali o delu mladih z občinskim političnim aktivom. Nato so obiskali mladinske organizacije v Itasu, gimnaziji in KS Mozelj.

Udeležili so se tudi skupne seje predsedstva občinske konference ZSM Kočevje, na kateri so najprej posvetili pozornost delegatskemu delu mladih, ki je zadovoljivo, lahko pa bi bilo boljše. Od 2.400 delegatov v občini je 30 odst. mladih. Delegacija ZSM, ki zastopa mlade v DPZ, dobro deluje in dobro obvešča mlade o sklepih tega zbora. Na področju idejno-političnega dela v preteklem letu ni bilo veliko storjenega. Organizirali so mladinsko politično šolo, seminar za vodstva osnovnih organizacij ZSM in dopisno šolo marksizma. Letošnji program je veliko bolj obsežen, saj bodo organizirali kar dve mladinski politični šoli. Tudi kulturna dejavnost nekoli-

ko šepa. Tudi tu, kot pri večini ostalih dejavnosti mladih, je vzrok pomanjkanje kadrov.

Program mladih za letošnje leto je zelo obsežen. Segajeta od organiziranja proslav ob prihodu štafete do izvedbe okroglih miz in načrtov mladinskih klubov. Precej pozornosti bo posvečeno tudi sodelovanju z mladimi iz drugih republik in zamejstva. Kočevska mladina bo letos sodelovala tudi na lokalni delovni akciji „Kostel“ in republiški v Slovenskih goricah. Eno izmed delovnih brigad bodo organizirali skupaj s pobratenim mestom Prokuplje in zamejci.

Najbolj delavna je bila komisija za šport. Lanskoletni program so skoraj v celoti izpolnili. Žal delajo tu vedno isti. Uspe-

šna je tudi komisija za informiranje, ki pa ima tudi mnogo težav. Najbolj je prizadevno uredništvo Mladega Kočevca, ki se je razširil tudi že v druge občine. V načrtu imajo sodelovanje z mladinci Ribnice; z njimi bodo organizirali skupni seminar za poverjenike komisije za informiranje. Udeležili naj bi ga se tudi predstavniki iz Grosupljeja. Ni pa v Kočevju IN-DOK centra ne drugih oblik informiranja. Težave imajo tudi z denarjem.

Komisija za mednarodne odnose ima v načrtu obisk v

KULTURA MED NAROD — Tudi v kočevski občini se kulturna dejavnost sicer počasi, a vztrajno prebija v organizacije združenega dela in krajevne skupnosti, medtem ko je prej uspešno delovala v glavnem le v Kočevju. Glavni organizatorji in izvajalci kulture so predvsem mladinci. Tako so v zadnjem času okrepili delo tudi v KS Kostel in Mozelj. Na fotografiji: pod vodstvom Lojzeta Stanica (v sredini z brado) mozelska mladina vadi in nastopa. (Foto: Primc)

Kdo je lani največ zaslužil?

Na seznamu največjih skupnih dohodkov je rekorder profesor

V občini Kočevje je prijavi-
vilo letos (za leto 1978) skupni dohodek 135 občanov, ki so imeli nad 142.000 din skupnih dohodkov ali približno tretjino manj kot leto prej, ko je prijavi-
lo skupni dohodek 206 občanov. Izmed lanskih prijaviteljev je po upoštevanju vseh olajšav plačalo davek od tega dohodka le 41 občanov, po oceni pa naj bi letos plačalo davek le 36 občanov.

Nad 180.000 din skupnega letnega dohodka je letos v kočevski občini prijavi-
lo 26 občanov. Med njimi je le en profesor, ki pa je prijavi-
lo sploh največji skupni dohodek v občini, in sicer 292.199 din. Ostali so se zvrstili tako: 2. zdravnik

271.104 din, 3. kvalificirani delavec 271.013 din, 4. zdravnik 239.182 din, 5. zdravnik 237.790 din, 6. zaposleni upokojenec 237.233 din, 7. kvalificirani delavec 228.916 din, 8. zdravnik 228.146 din, 9. inženir 215.515 din, 10. zaposleni upokojenec 205.603 din, 11. zdravnik 205.290 din, 12. pravnik 204.964 din, 13. zdravnik 197.335 din, 14. ekonomist 195.235 din, 15. pravnik 191.161 din, 16. funkcionar upravnih organov 190.235 din, 17. inženir 190.091 din, 18. delavec v administraciji 188.304 din, 19. direktor 186.528 din, 20. zdravnik 185.513 din, 21. tehnik 184.525 din, 22. direktor 183.053 din, 23. direktor

182.810 din, 24. direktor 180.966 din, 25. tehnik 180.321 din in 26. tehnik 180.288 din.
Zanimivo je, da je med tistimi, ki so prijavi-
li največje skupne dohodke, največ zdravnikov, na drugem mestu pa so direktorji (4), ki pa imajo med temi 26 najvišjimi najnižje skupne dohodke. Tehniki so trije in so torej bolj iznajdljivi kot inženirji, od katerih sta na našem spisku le dva. Še bolj pridna pa sta bila dva visoko kvalificirana delavca. Pokojnino sta si precej izboljšala le dva zaposlena upokojenca, kar je precej manj kot v sosednji ribniški občini, kjer je bilo takih 6. Ekonomist je na seznamu le eden.

JOŽE PRIMC

Samouprava cvek ali pet

Pravega samoupravljanja na kočevski gimnaziji ni, a ne zato, ker bi ga mladinci kdo krtili, pač pa zato, ker večina dijakov ni dovolj razgledana. To je bilo ugotovljeno med nedavnim obiskom predstavnikov republiškega in medobčinskega vodstva ZSM na kočevski gimnaziji.

O predmetu „Samoupravljanje s temelji marksizma“ pa so menili, da ni podoben zanimivo. Sam ravnatelj je izrazil prepričanje, da je to pač zato, ker tisti, ki ta predmet predavajo, v praksi premalo sodelujejo v samoupravljanju.

Nekdo je spet izrazil prepričanje, da ni pravilno ocenjevanje tega predmeta z eno do pet, saj je težko reči, da je ta samoupravljalec za „cvek“, oni pa za trojko ali petico. Menil je, naj bi bilo ocenjevanje po sistemu „manj uspešen“, „uspešen“ ali „zelo uspešen“.

Na razgovoru žal ni bilo izraženo mnenje o učni snovi samoupravljanja, ki je gotovo preobsežna. Zelo verjetno bi morali dijake izčrpnije poučiti predvsem o ustvarjanju in delitvi dohodka. Vse se namreč začne in konča pri njem.

J. PRIMC

Padel star le 24 let

16 let star sprejet v SKOJ in KP — Z 18 leti okrožni sekretar SKOJ — Takrat, ko ni bilo denarja, dela, kruha — Po vojni predolgo pozabljen

Albin Videnič se je rodil 26. februarja 1920 v Gornji Pirošici pri Brežicah. Še kot otrok je prišel s starši, ki so razen njega imeli še hčerko Terezijo, na Kočevsko, v vas Mala gora, kasneje pa so se selili v Željne in Šalko vas. Terezija, ki je edina še živa, prebiva v Kočevju v stavbi nad trgovino Tehnika. Živi zelo skromno oz. celo bedno.

Albin je končal štiri razrede osnovne šole v Stari cerkvi, štiri razrede gimnazije pa v Kočevju. V letih 1929—1940 je bilo življenje za delavce in vse ostale delovne ljudi zelo težko. Dela ni bilo in zato tudi ne denarja. Kmete so pestili veliki davki. Po drugi strani pa je bilo življenjskih dobrin za petične na pretek. Vse to je napravilo na mladega Albina močan vtis, saj se je vsak dan srečeval z bedo in s pomanjkanjem.

Na mladega Videniča je že v gimnaziji vplival Jože Šesko. Vzgajal ga je mladince, komi-

A. VIDENIČ

nista in revolucionarja. Že kot šestnajstleten mladenič je bil sprejet v SKOJ in v Komunistično partijo. Poleg Dušana Bravničarja je postal najtesnejši so-

delavec Jožeta Šeska in ostalih takratnih komunistov na Kočevskem.

V težkih življenjskih razmerah je študiral marksistično literaturo in se kalil v revolucionarja in borca za pravice delovnih ljudi. 1938 je bil imenovan za sekretarja SKOJ. Za kočevsko okrožje, ki je obsegalo območje od Barja do Kolpe.

Videnič je skupaj z Dušanom Bravničarjem organiziral mladino in SKOJ na Kočevskem in v Ribniški in Sodraški dolini, Velikih Laščah in celo v Žužemberku. Takrat je mladina na svojih sestankih in tako imenovanih „izletih“, ki so bili v Koprivniku, Slovenski vasi, pri Rožnem studencu, v Lipovcu pri Dolenji vasi, v Črnem potoku pri Kočevju in drugod, študirala marksizem ter se učila pesmi, ki so jih peli borci internacionalnih brigad v Španiji, in domače revolucionarne pesmi. Te pesmi smo po letu 1938 prepevali člani SKOJ in napredna mladina, ki je z nami sodelovala. Spominjam se, ko smo v Stari cerkvi javno zapeli pesem „Nabrusimo kose“. Takrat smo se vračali s sestanka in se ustavili na veselici, ki jo je

priredilo Ciril—Metodovo društvo v gostilni pri železniški postaji. Pridrveli so orožniki in nas s puškimi kopiti razgnali. Videniča in Bravničarja, ki sta bila znana revolucionarja, pa so odgnali v Kočevje in ju v zaporu mučili in pretepali, nato pa zaradi premalo dokazov čez nekaj dni izpustili. Seveda to zanju ni bil prvi tak primer. Pri

FRANCE OŽBOLT, pisec te reportaže, je bil leta 1939 namestnik sekretarja SKOJ za Kočevsko okrožje Albina Videniča. Do njegove aretacije je delal z njim. Prav Videnič in Dušan Bravničar sta ga 1938 sprejela v SKOJ. (Foto: Primc)

pretepanju je bil pravi strokovnjak žandarmerijski komandir Sojer s svojimi pomočniki.

Revolucionarne pesmi, ki smo jih prepevali, so z vsebino in napevi opozarjale na mračne in težke razmere ter nam vzbujale upanje in nam oznanjale lepše dni, ki morajo priti za delovne ljudi. Revolucionarna zavest delovnih ljudi in mladine se je krepila. Najbolj zaslužni za to so bili Šesko, Bravničar in Videnič.

Videnič je imel trdo življenje. Dobival je samo priložnostna dela pri nalaganju lesa na vagone, delal je v kamnolomu, pri gradnji cest in zidarjih. Vedno je moral delo kmalu zapustiti, saj je povsod organiziral delavce za boj proti vladajoči oblasti in izkoriščevalcem delovnega človeka. Vse to pa ni šlo v račun oblastnikom, ki so ga zato preganjali na vsakem koraku in mu onemogočili delo ter zaslužek. Skupaj z Dušanom Bravničarjem, člani Komunistične partije in člani SKOJ in ostalo napredno mladino je zbiral denar za Rdečo pomoč in za borce internacionalnih brigad v Španiji. Videnič in Bravničar sta organizirala tudi zbiranje

podpisov prijateljev Sovjetske zveze. Organizirala sta zbiranje denarja za politične zapornike in konfiniranje. Vse te dejavnosti pa so bile takrat strogo prepovedane in celo kaznive. Zato so žandarji oba večkrat aretirali in pretepli. Sodili so aima tudi v Novem mestu.

PLOŠČA VIDENIČU — Na bivšem prosvetnem domu na Rudniku pri Kočevju je spominska plošča temu organizatorju vstaje, ki je tu v bližini pred vojno tudi stanoval. (Foto: Primc)

Vse to delo je imelo velik vpliv na vse ljudi od Kolpe do Barja, ki so spremljali revolucionarne misli in tako politično močni dočakali okupacijo v letu 1941. (se nadaljuje)

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 16. III.

JUGOBANKA

9.25 SVETOVNO PRVENSTVO V SMUČARSKIH POLETIH, prenos iz Planice
15.00 TV V SOLI: Ruščina, Od petka do petka, Reaktivni motorji
16.25 SVETOVNO PRVENSTVO V SMUČARSKIH POLETIH, posnetek iz Planice
17.25 POROČILA
17.30 DO ŽIVLJAJI MAČKA TOŠE
17.45 POLETJE S KATKO
18.10 NARODNA GLASBA: TAMBUŠAŠKI FOLKLORNI KONCERT
18.35 OBZORNİK
18.45 SOCIOLOGIJA DRUŽINE

Sodobni čas prinaša tudi nove vrednote, ki postajajo sestavni deli osebnega življenja posameznikov. Zato se mnogi ne poročajo, živijo sami tako, ko da bi bili vključeni v družino. Čedalje več je t. i. samskih gospodinjstev, nastajajo pa tudi druge življenjske skupnosti, ki sicer imajo značilnosti družine, pa to vseeno niso. Tako se večja števila žensk, ki živijo same z enim ali več otroki, več je družin s posvojenci ali rejenci, mladi pa poskušajo živeti v komunah oz. razširjenih družinah. Redke tudi niso t. i. agregatne družine, v katerih živijo pri krušnih starših otroci, katerih roditelji so se ločili, pa jih zaradi vnovične poroke nočejo imeti pri sebi. Kako poteka življenje v teh novodobnih družinah? — o tem bo govorila oddaja.
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 PETA STRAN STUDIA
Tokratno zabavnoglasbeno oddajo so pripravili zagrebški televizij-

ci. Pevske točke bodo prepletene s parodičnimi vložki o žgočih vsakdanjih temah, za popestritev pa bodo poskrbeli baletniki. Režiser? Se ve — Anton Marti.
21.00 ŠERIF V NEW YORKU
22.15 TV DNEVNIK
22.30 625
22.50 SVETOVNO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU, prenos in posnetek tekmovanja plesnih parov z Dunaja

2
16.55 Test — 17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Magnet — 18.15 Družbena tema — 18.45 Zabavnoglasbena oddaja — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju (prenos tekmovanja plesnih parov z Dunaja) — 23.00 Zabavnoglasbena oddaja

SOBOTA, 17. III.

JUGOBANKA

7.45 POROČILA
7.50 LJUDJE IN ZEMLJA
Slovensko kmetijstvo je že daj časa usmerjeno zlasti v prirajo mleka in mesa, pa naj gre za zasebne kmetovalce ali družbeno kmetijstvo. Rejce nenehno pestijo neuskajane cene koruze in krmil na eni ter odkupne cene živine in mleka na drugi strani. Tega stanja tudi zadnji popravki cen ne bodo izboljšali. Tako menijo živinorejci v Kočevju, Sentjurju, Prekmurju in še kje, ki se ne zavzemajo za višje odkupne cene, pač pa vidijo rešitev v znosnejši ceni koruze in krmil ter v ugodnejših posojilnih pogojih. O tem in še čem govori oddaja, ki je bila na sporedu že zadnje nedelje, zdaj pa jo bodo televizijci ponovili.
8.50 Z BESEDO IN SLIKO: PESTRNA
9.25 SVETOVNO PRVENSTVO V SMUČARSKIH SKOKIH, prenos iz Planice
12.00 SREČANJE OB PARTIZANSKI PESMI
V okviru festivala Kurirček je bil decembra lani v Mariboru koncert sedmih otroških in devetih mladinskih pevskih zborov, ki so nastopili s

po tremi revolucionarnimi pesmimi, del koncerta pa so posneli televizijci.
12.50 BABIČIN VNUČEK
13.15 MALI SVET
13.45 F. Cialente: CAMILLA
14.45 625
15.05 POROČILA
15.10 OLIMPIJA: CRVENA ZVEZDA, prenos nogometne tekme
17.10 PRENOS KOŠARKARSKE TEKME
18.40 NAŠ KRAJ: REGERČA VAS
Z oddajami o krajevnih skupnostih so ljubljanski televizijci nedvomno obogatili svoj spored, pred tem pa je bil njihov odnos do teh osnovnih družbenopolitičnih skupnosti tako rekoč mačehovski. Tokrat si bomo lahko ogledali filmski zapis o življenju in delu občanov v novomeški krajevni skupnosti Regerča vas. Oddajo o tem, kako razmeroma vaško okolje zlagoma postaja mestni predel, je pripravil Mirko Vesel.
18.55 OČKA, DRAGI OČKA
19.20 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 H. Claus RUBENS
20.55 MODA ZA VAS
21.00 SVETOVNO PRVENSTVO V

UMETNOSTNEM DRSANJU, prenos tekmovanja žensk z Dunaja
23.00 TV DNEVNIK
23.15 HOTEL PLAZA, film
Bosa v parku, Zares čuden par, Ujetnik druge avenije — to so naslovi gledaliških del ameriškega dramatika Neila Simona, ki je po omenjenih svojih komedijah pripravil tudi scenarije za uspele celovečerne filme. Tudi za film Hotel Plaza je scenarij napisal Simon, za predlogo pa mu je služilo lastno istonoslovno gledališko delo. Gre za pripoved o treh na moč smešnih dogodkih, prizorišče je vselej razkošno hotelsko stanovanje, v treh različnih glavnih vlogah pa nastopa Walter Matthau. Ob njem igrajo še Maureen, Barbara Harris, Lee Grant, Louise Sorel in drugi. Režiserke posle je opravil Arthur Hiller.

2
18.10 Poročila — 18.15 Narodna glasba — 18.45 Dokumentarni film — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju (prenos tekmovanja žensk z Dunaja)

NEDELJA, 18. III.

JUGOBANKA

7.50 POROČILA
7.55 ZA NEDELJSKO DOBRO JUTRO: ANSAMBEL FRANCETA MIHELICA
8.25 ULICA SEZAM
9.25 SVETOVNO PRVENSTVO V SMUČARSKIH POLETIH, prenos iz Planice
12.00 A. Marodič: MARIJA
13.15 POROČILA
SIN VIHARJA, film
Avstralski filmi zelo redko zaidejo na slovenska filmska platna in male zaslon, zato bo prijetno doživeti ogled mladinskega filma, ki ga je posnel Henri Safran. Gre za pogljobljeno in tankočutno predstavitev otrokovega odnosa do narave oziroma živali. V ospredju filmske pripovedi je deček, ki z očetom in domorodcem Billom živi v divjini, daleč od civiliziranega sveta. Njegovo življenjsko okolje so nepregledni

peščeni nasipi, ob katere nenehno butajo morski valovi. Seveda je deček tesno povezan z naravo, njegovi edini, a zvesti prijatelji so mladi pelikani, katerim so lovci ubili starše. Deček jih hrani in tako popravlja človeško zlo. Slednje pa nima meja, v divjino vdrejo tuji, in ko ubijejo njegovega najljubšega pelikana, se deček z žalostjo zave, da tudi daleč od civilizacije idličnost in mir nista večna. Pred časom je ta film prejel na moskovskem festivalu prvo nagrado v skupini mladinskih filmov. Glavne vloge igrajo Greg Rowe, Peter Cummins in David Gulpilil.
ŠPORTNA POROČILA
MODA ZA VAS
POROČILA
SVETOVNO PRVENSTVO V UMETNOSTNEM DRSANJU, prenos revije najboljših z Dunaja
OPATIJA 79
Ljubitelji zabavne glasbe si bodo lahko ogledali posnetek zaključnega koncerta z letošnjih Dnevov jugoslovanske zabavne glasbe, to je festivala, ki je bil od 14. do 17. marca v Opatiji. Zaključni koncert je postregel z izvedbami nagrajenih skladb rock glasbe, zabavnih melodij, vo-

kalnih skladb svobodnih oblik in orkestralne glasbe, slišati pa je bilo moč tudi nagrajene skladbe za tekst in uporabo folklornega izraza.
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 B. Čopić — A. Diklić: OSMa OFENZIVA
21.00 RAZŠIRJENA DRUŽINA
Televizijci so obiskali mariborsko KS Jožica Flander pa krajevni skupnosti Majšperk in Podčetrtek ter bodo v dokumentarni oddaji skušali prikazati, kako je moč v krajevnih skupnostih doseči, da so otroci čim manj odvisni zgolj od gmotnega stanja družine.
21.35 TV DNEVNIK
21.50 GLASBENI ALBUM
22.05 ŠPORTNI PREGLED
22.35 HAJDUK: PARTIZAN, reportaža z nogometne tekme

2
15.30 Nedeljsko popoldne — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Dokumentarna oddaja — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Film tedna

PONEDELJEK, 19. III.

JUGOBANKA

9.00 TV V SOLI: Očistimo si čevlje, V planinah, Za prosti čas, Evolucija
10.00 TV V SOLI: Materinščina, Risanka, Fizika
11.10 TV V SOLI: Za najmlajše
15.00 in 16.00 TV V SOLI, ponovitev
16.15 KMETIJSKA ODDAJA
17.15 POROČILA
17.20 VRTEC NA OBISKU: RINGA, RINGA, RAJA
17.35 KATASTROFE, dokumentarna oddaja
18.05 GREMO V GORE
Slovinci menda ne tajimo, da smo narod, ki rad lazi po gorah, to pa dokazuje tudi članstvo v planinski organizaciji, saj je vanjo že blizu 90.000 hribolazcev.

Gora ni nora, pravijo, zato poleg prijetnosti pogosto postreže tudi z nevsječnostmi. In če noče biti nor tisti, ki gre gor, se mora na vzpon pripraviti.
18.35 OBZORNİK
18.45 MLADI ZA MLADE
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 I. Andrić: ZGODBA O KMETU SIMA U
Po literarni predlogi edinega jugoslovanskega Nobelovega nagrajenca je scenarij za televizijsko dramo priredil Jan Beran, ki pa po mnenju poznavalcev ni bil kos zahtevnemu delu, saj je precej okrnil pripovedno moč literarne umetnine. Dogajanje je postavljeno v čas pred sto leti, ko je Avstro-Ogrska dobila dovoljenje za zasedbo Bosne in Hercegovine, torej pokrajini turškega cesarstva. V takem političnem ozračju je kmet Siman živel v prepričanju, da se bodo z novimi gospodarji stari fevdalni odnosi spremenili. Kaj kmalu ga strezni spoznanje, da avstro-

ogrška vlada nima namena ukiniti krivične zakone in spremeniti stare družbene odnose, zato kot bosanski don Kihot bije jalov boj in doživi tragičen konec. Dramo je režiral Sulejman Kuposović, igrajo pa Uroš Kravljica, Dragan Šaković, Darinka Djurašković, Vajsa Stanković, Vlado Jakanović in drugi.
21.05 KULTURNE DIAGONALE
21.45 MOZAIK KRATKEGA FILMA
22.00 TV DNEVNIK

TOREK, 20. III.

JUGOBANKA

8.45 TV V SOLI: Moj dom, Ali ste vedeli?, Za pesmijo, TV vrtec, Dnevnik 10
10.00 TV V SOLI: Kemija, Risanka, Glasbeni pouk
15.50 ŠOLSKA TV: Sodobno naselje, Vojno gospodarstvo, Onesnaževanje morja
Prvi prispevek oddaje za šolarje bo zelo zanimiv za vse tiste, ki imajo tudi sami dovolj spretno roke za oblikovanje reči iz lepenke. Tako se bodo seznanili z učenci, ki želijo

SREDA, 21. III.

JUGOBANKA

9.00 TV V SOLI: Andersenova pravljica, Zadarski arheološki muzej, Pogovor
10.00 TV V SOLI: Predšolska vzgo-

ČETRTEK, 22. III.

JUGOBANKA

8.55 TV V SOLI: Matematika, Selitve ptic, Francoska pokrajina
10.00 TV V SOLI: Francoščina
10.30 TV V SOLI: Biologija, Risanka, Reportaža
15.40 ŠOLSKA TV: Sodobno naselje, Vojno gospodarstvo, Onesnaževanje morja
Solarji, ki si v torek popoldne niso utegnili ogledati troje zanimivih prispevkov, lahko to storijo tokrat. Kaj bo moč videti v prvem delu oddaje, si lahko preberejo v napovedi za torkovo predvajanje, drugi prispevek pa bo govoril o tem, da je imelo pri vzpostavljanju novih družbenih odnosov med narodnoosvobodilno vojno pomembno vlogo tudi

PRVI RADIJSKI PROGRAM

PETEK, 16. III.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo (Ptice spomladi). 9.30 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti. 11.03 Znano in priljubljeno. 12.30 Z orkestri in solisti. 12.30 Kmetijski nasveti (inž. Tatjana Brumat: Spomladanske trajnice). 12.40 Pihalne godbe. 13.50 Človek in zdravje. 14.05 Glasbena pravljica (M. in B. Lesjak: Prvi zvonček). 14.14 Naši umetniki mladim poslušalcem. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 15.45 Naš gost. 18.05 Moment musical. 19.45 Minute z ansambлом Kamniški kvintet. 20.00 Stop pops 20. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih. 23.05 Literarni nokturno. 23.15 Jazz pred polnočjo. 0.05—4.30 Nočni program.

SOBOTA, 17. III.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 9.35 Mladina poje. 11.03 Dve sonati A. Corellija. 11.20 Lokalne radijske postaje se vključujejo. 11.40 Mi pojmamo. 12.10 Godala v ritmu. 12.30 Kmetijski nasveti (dr. Franc Habe: Kako zrejamo teleta, da bodo ješča in zdrava). 12.40 Veseli domači napavi. 14.05 Gremo v kino. 14.45 S pevko Ljupko Dimitrovska. 15.45 S knjižnega trga. 17.05 Spoznavajmo svet in domovino. 18.30 Iz dela GMS. 19.45 Minute z ansambлом Jožeta Privška. 20.00 Sobotni zabavni večer. 21.00 Za prijetno razvedrilo. 21.30 Oddaja za naše izseljence. 23.05 Popularnih dvajset. 0.05—4.30 Nočni program.

NEDELJA, 18. III.

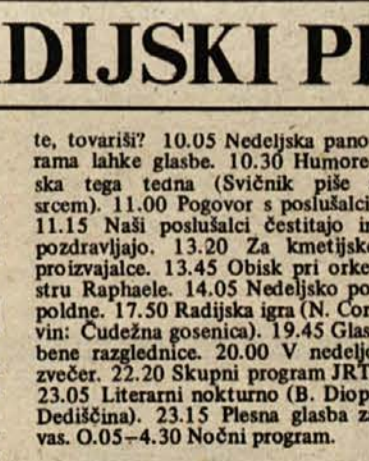
7.30 Zdravo, tovariši vojaki! 8.07 Radijska igra za otroke (Dane Zajc: Kralj Matjaž in Alenčica). 8.47 Skladbe za mladino. 9.05 Še pomni-

izdelati maketo sodobnega naselja. To pa ni lahka stvar, zato najprej obiščejo arhitekta in urbanista pa celo sociologe, ki jim svetujejo, kaj vse mora obsegati sodobno naselje, v kakršnem morebiti živijo sami. Nato se učenci lotijo dela, iz lepenke izdelajo različne stavbe in določijo prostor, kjer bodo stale. Tako počasi zraste naselje, ki ima vse potrebno za prijetno bivanje ljudi.
16.50 POROČILA
16.55 PISANI SVET

17.30 OBZORNİK
17.40 ZAKLJUČNA KOŠARKARSKA TEKMA ZA POKAL RADIVOJA KORACA
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 BEG PRED ČIM?, dokumentarna oddaja

ja, Risanka, Film
17.25 POROČILA
17.30 Z BESEDO IN SLIKO: PESTRNA, 2. del
17.55 SEVERNOAMERIŠKI INDIJANCI
18.20 NE PREZRITE!
18.35 OBZORNİK
18.45 CAS, KI ŽIVI: PO POTI SLAVNE ŠTRINAJSTE
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 FILM TEDNA: IGRA Z JABOLKOM
Glavna junaka tega češkega filma sta mlada, neizkušena bolničarka Ana in zapeljivi zdravnik Jon. Njuni življenjski poti se križata v porodnišnici, med seboj in z okolico pa spleteta toliko in takšnih vezi, da pride celo do ogroženosti miru in reda na bolnišničnem oddelku. Dogajanje se razplete tako, da je za vse dobro, sploh pa ta film je in ni komedija. Pripoved resda na zabaven način govori o ljubezni, spolnosti, ljubosumju, toda film hkrati podaja tudi nadvse jasno sporočilo, da v svetu, kjer imajo prvo in zadnjo

gospodarstvo. Tako je ljudska oblast na osvobojenih ozemljih med drugim skrbela tudi za vzdrževanje hidroelektrarn, strokovnjaki so usposabljali zapuščene rudnike, za vojaške potrebe pa so izdelovali celo proteze in smuči. Oddajo bo zaključil prispevek, ki bo učence seznanil s tem, da je slovenska morskala obala kratka in gosto naseljena, zato je čedalje manj prostora za turizem in

industrijo hkrati. Najbolj pereče je onesnaževanje morja, za kar niso krive le odplake iz naših mest in tovarn, pač pa se močno pozna tudi bližina tržaškega industrijskega območja pa tudi izlivi severnoitalijan-

PONEDELJEK, 19. III.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Ringaraja. 9.20 Pesmica za mlade risarje in pozdravi. 9.40 Vedre melodije. 11.03 Za vsakogar nekaj. 12.10 Veliki revijski orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti (dr. Jože Spanring: Potrjevanje in varstvo kultivarjev po novem zveznem zakonu). 12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru. 14.05 Po amaterski zbori. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Kulturna kronika. 18.05 Izročila tisočletij. 18.25 Zvočni signali. 19.45 Minute z Dobrimi znanci. 20.00 Kulturni globus. 20.10 Operni koncert. 22.20 Popevke iz jugoslovanskih studiev. 23.05 Literarni nokturno (E. Djerček: Dilema pesmi). 23.15 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 20. III.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo (Etične vrline lova, 2. del). 9.30 Iz glasbenih šol. 11.03 Promenadni koncert. 12.10 Danes smo izbrali. 12.30 Kmetijski nasveti (mag. Milan Rovčan: Škode v gozdarstvu lani). 12.40 Po domače. 14.05 V korak z mladimi. 15.45 Svet tehnike (inž. Nada Majcen: Kako restavriramo stare tekste). 18.05 Obiski naših solistov.

20.45 J. Janicki: POTA POLJSKI
22.10 TV DNEVNIK
22.25 VŽIGALNIK, baletna oddaja
Po pravljici Vžigalnik, ki sod med najlepše stvaritve Hansa Christiana Andersena, so danski televizijci priredili zelo uspešno baletno predstavo. Glasbo je prispeval Sven Erik Werner, koreografske posle je opravil Flemming Flindt, glavni plesalec pa so Frank Andersen, Thoma Berentzen, Viki Flindt in Linda Hindberg.

2
19.30 TV dnevnik — 20.00 Gledališka predstava — 21.10 Včeraj, danes, jutri — 21.30 Znanost — 22.15 Zabavnoglasbena oddaja

besedo moški, sodobne ženske ni morejo biti zadovoljne. Takih podukov tudi drugi češki filmi ne premorejo malo, toda igra z jabolkom je vseeno vsaj korak pred njimi, saj pripoved te filmske stvaritve ni zastavljena ne pedagoško ne moralistično, pač pa kaže razmerja v sodobni češki družbi na moč prepričljivo, v njihovi vsakdanji pojavnosti v določenem delovnem okolju. Scenarij za film je skupaj s Kristino Vlachovo napisala Vera Chytillova, ki je 1976 film tudi zrezirala. Delo je bilo predvajano na lanskem beograjskem Festu, nagrajeno pa je bilo na pariškem filmskem festivalu. Glavne vloge igrajo Dagmar Blahova, Jiri Menzel in Evelyn Steimarova.
21.35 TV DNEVNIK

2
17.10 TV dnevnik v madžarščini — 17.30 TV dnevnik — 17.45 Zlata nit — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Glasbena oddaja — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Športna sredi — 22.15 TV dnevnik — 22.30 Zabavnoglasbena oddaja

skih rek, ki so že hudo onesnažene, niso daleč od slovenske obale.
16.45 POROČILA
16.50 KROKODIL HAM
17.00 POGLED V PRIHODNOST: ČLOVEŠTVO NA OBLASTI
17.55 TELEVIJAZIJA BREZ TREBUHA
18.35 OBZORNİK
18.45 BABIČIN VNUČEK
19.15 RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.00 OČI KRITIKE
20.45 SOVETTO, dokumentarna oddaja
21.30 GLASBENI MAGAZIN
22.10 TV DNEVNIK

2
16.15 Prenos košarkarske tekme iz Poreča — 17.45 Svetilnik — 18.15 Po poteh samoupravljanja — 18.45 Kviz: Peščena ura — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Kino oko — 23.00 Poročila

SREDA, 21. III.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Nenačelni pogovori (Manjka mi zaupanje vase). 9.25 Zapijmo pesem. 9.40 Aktualni problemi marksizma. 11.03 Po Talijinih poteh. 12.10 Veliki zabavni orkestri. 12.30 Kmetijski nasveti (inž. Franček Sivic: Čebele in opravevanje kulturnih rastlin). 12.40 Pihalne godbe. 14.04 Ob izvirih ljudske glasbene kulture. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Spomini in pisma (L. Korošec: Spomini na tista lepa leta). 18.05 Kaj radi poslušajo. 18.30 Koncert za besedo (Pomlad). 19.45 Minute z ansambлом Slavka Znidaršiča. 20.00 Koncert iz našega studia. 22.20 S festivalov jazz. 23.05 Literarni nokturno (B. Čopić: Lisjakova prisega). 23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe. 0.05—4.30 Nočni program.

SREDA, 21. III.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (Mladi med seboj). letošnje pridelovanje sladkorne pese). 12.40 Od vasi do vasi. 14.05 Koncert za mlade poslušalce. 14.40 Mehurčki. 15.45 Jezikovni pogovori (dr. Dimitrij Rupel). 18.05 Z opernih odrov. 19.45 Minute z ansambлом Francija Puharja. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer (Pesem nove evropske levice) 21.40 Lepe melodije. 22.20 Mali koncert del B. Martinuja. 23.05 Literarni nokturno (V. Aspenstroem: Tempus). 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov. 0.05—4.30 Nočni program.

ČETRTEK, 22. III.

8.08 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo (Mladi med seboj). letošnje pridelovanje sladkorne pese). 12.40 Od vasi do vasi. 14.05 Koncert za mlade poslušalce. 14.40 Mehurčki. 15.45 Jezikovni pogovori (dr. Dimitrij Rupel). 18.05 Z opernih odrov. 19.45 Minute z ansambлом Francija Puharja. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer (Pesem nove evropske levice) 21.40 Lepe melodije. 22.20 Mali koncert del B. Martinuja. 23.05 Literarni nokturno (V. Aspenstroem: Tempus). 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov. 0.05—4.30 Nočni program.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Cetrtek, 15. marca – Klemen Petek, 16. marca – Hebert Sobota, 17. marca – Jedert Nedelja, 18. marca – Ciril Ponedeljek, 19. marca – Jožef Torek, 20. marca – Klavdija Sreda, 21. marca – Niko Cetrtek, 22. marca – Lea

LUNINE MENE
21. marca ob 12.22 uri – zadnji krajec

KINO

BRESTANICA: 17. in 18. 3. ameriški barvni film Fantje tretje čete.
BREŽICE: 16. in 17. 3. italijanski barvni film Sicilijanska zveza.
18. in 19. 3. španski barvni film

Iskala je srečo. 20. in 21. 3. ameriški film Iz oči v oči.
CRNOMELJ: 15. 3. francoski barvni film Drakula – oče in sin. 17. in 18. 3. ameriški barvni film Deset sekund za pobeg. 20. 3. ameriški barvni film Navijačke. 22. 3. ameriški barvni film Psiha.
KRŠKO: 17. in 18. 3. ameriški film Zagrizi v kroglo. 21. 3. ameriški film Avtocesta nasilja. 22. 3. ameriški film Gospodar smrti.
MIRNA: film Los Kazadores.
MOKRONOG: 17. in 18. 3. film Noro leto.
NOVO MESTO – KINO KRKA: Od 17. do 19. 3. ameriški barvni film Izganjalec hudiča. Od 20. do 22. 3. ameriški barvni film Vročica sobotne noči.
NOVO MESTO – KINO JLA: Od 15. do 18. 3. film Pest velikega zmaja. 18. 3. film za otroke Zlomljena puščica. Od 19. do 21. 3. ameriški film Pokaži še drugo lice. RIBNICA: 17. in 18. 3. ameriški film Junaki.

UGODNO prodam škodo 100 L, letnik 1970. Mirna peč 9.
PO ZELO ugodni ceni prodam R-10, možno po delih. Ivan Rojč, Budganja vas 29, Žužembek.
AMD Kostanjevica prodava avto Zastava 750, letnik 1974. Dražba bo v nedeljo, 18. 3. 1979, ob 9. uri v društvenih prostorih.
PRODAM fiat 750, neregistriran, letnik 1971. Murn, Ragoška 21.
PRODAM zastavo 750, letnik 72, registrirano 1 leto. Cena po dogovoru. Jože Hosta, Imenje 4, Sentjernej.
PRODAM avto Škoda 100, tip 74, prenovljen, v odličnem stanju, registriran do januarja 1980. Ogled možen vsak dan od 14. ure dalje. Jože Selak, Log, n. h., 68294 Boštanj.
PRODAM dobro ohranjen traktor Superpadano (24 KM). Pogon na vsa štiri kolesa. Franc Plut, Zalog 11, Novo mesto.
PRODAM odlično ohranjen traktor s kabino, znamke Ursus C 355 (42 KM). Traktor je malo rabljen, ima samo 500 delovnih ur. Jože Trontelj, Gotina 2, 61290 Grosuplje (2 km od Grosupljega).
PRODAM zastavo 750, letnik 73. Telefon 25-546.
PRODAM zastavo 750, letnik 74. Stine, Nad mlino 58, Novo mesto.
UGODNO prodam fiat 1100 R. Marjan Vovko, Nad mlino 20, Novo mesto.
PRODAM Z 750, letnik 1970, registrirano do marca 1980, ali pa zamenjam za škodo. Košir, Podgora, Straža.
AMI 8, letnik 1970 (76.000 km), ugodno prodam. Janež, Majde Šilc 21, telefon 23-735.
PRODAM dobro ohranjeno zastavo 750, letnik 1972. Marjan Gracar, Blanca, n. h.

PRODAM 5 m3 smrekovih plohov in tudi nekaj hrastovih. Debelina 5 cm. Naslov v upravi lista (939/79).
PRODAM svinjo (160 kg). Piletič, Gradišče 13, Sentjernej.
POCENI prodam kavč, raztegljiv, namenjen za zakonsko posteljo, dobre domače izdelave, 4 stole, miza, klop za jedilni kot, garnitura in dvokrilno omaro, vse iz bukovega lesa. Ogled je mogoč vsak dan pri Francu Povhetu, Mikote 4, Raka.
ELEKTROMOTOR (1,5 KW, 1400 obratov) zamenjam za enakega z 900 obrati. Telefon 78-380.
POCENI prodam 80-basno klavirsko harmoniko. Štrbenc, Šegova 11.
PRODAM hlevski gnoj. Oglasite se pri Dularju, Potok 6, Straža.

KUPIM

KUPIM dobro ohranjen betonski mešalec. Ponudbe pošljite pod šifro: „DOBRO“.
KUPIM dvostopenjski kiper cilindri, tudi zamenjam za tristopenjskega. Obenem prodam lahek dvobrazni traktorski plug. Meserko, Sp. Pohanca, Artiče.
KUPIM starejšo enostanovanjsko hišo z vrtom, bližnja okolica Brežic. A. V. Kubed 9, 66272 Slov. Gradišče.
KUPIM hišo v krški, brežiški ali severiški občini. Naslov v upravi lista (974/79).
KUPIMO malo rabljen plinski štedilnik. Telefon 21-948, Novo mesto.

POSEST

PRODAM travnik na Malencah (Cizel) pri Kostanjevici v velikosti 64 arov. Franc Drmaž, Dol. Prekopa 9, Kostanjevica.
PRODAM dve leti star vinograd in parcelo za vinograd v Vinjem vrhu. Dostop z vsakim vozilom. Naslov v upravi lista (993/79).
PRODAM zazidljivo parcelo na lepem kraju v Leskovcu pri Krškem. Terezija Andrejaš, Zasp, pošta Cerklje ob Krki.
PRODAM vinograd v Vel. Lipju. Možen dostop z avtomobilom. Potočar, Vel. Lipje 18, Žužembek.
PRODAM vinograd (12 a) z zidnico v Hrušici. Anton Golob, Vel. Slatnik 15, Novo mesto.
PRODAM 13 arov veliko parcelo v Šmarju pri Dobrniču, od tega 9 arov vinograda. Ogled vsak dan pri Rudiju Končija, Rdeči kal 21, Dobrnič.
PRODAM parcelo za stavbišče (11 arov) in klavirsko harmoniko (120 basov) Honer. Anton Gračner, Zabukovje 6.
PRODAM travnik v bližini Zaloga pri Straži v velikosti 85 m2. Franc Lavrič, Gor. Gradišče 4, Dol. Toplice, ali informacije pri Ani Lavrič, Loke 4, Straža.
NA GOR. PODBORŠTU pri Mirni peči prodam novo hišo, nedokončano, vseljivo po dogovoru. Interesenti naj se oglase na Dol. Ponikvah 15, Trebnje.
PRODAM 12 arov vinograda v bližini Brežic – Vitovec s hramom in kapnico, v dobrem stanju. Dostop z vsakim vozilom. Krška vas 63, telefon (068) 61-686.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

KOVINOSTRUGARJA (st. ključavničarja – priučenega strugarja), sprejem takoj v redno zaposlitev. Vse ostalo po dogovoru. Šlapičar, Ceglunca 39 a, Novo mesto, telefon (068) 21-096.
SPREJMEM kuharja (kuharico) in natakario v stalno delovno razmerje. Nastop takoj. Gostilna Grič – Čatež ob Savi 38.

UPOKOJENKA ali fanta, samskega, s kmetov (nealkoholika), za oskrbovanje konj iščem. Vsa okraja v hiši. Pismene ponudbe pošljite na naslov: Sinkovec, Visoko 1, 64220 Škofja Loka.

ZAPOSLIM KV ali PK natakario. Oglasite se po telefonu 21-216. Gostilna Jakše, Drska, Novo mesto.

IŠČEM inštruktorja za 2 l. srednje šole (v soboto ali nedeljo). Informacije na tel. 23-344 ali pri Hren, M. Šilc 3 – popoldne.

STANOVANJA

STANOVANJE (74 m2) v Kranju s telefonom in malo vrtni zamenjam za dvosobno na Dolenjskem. Informacija po telefonu (064) 25-087. Ponudbe pod šifro: „ZAMENJAVA“.
NUJNO potrebujem opremljeno sobo v Novem mestu. Milenko Aničič, JLA 6, Kranj.
IŠČEVA garsonjero v Novem mestu za 1 leto. Plačilo vnaprej s pogodbo, po možnosti po delovnem času pomagam pri gospodinjstvu ali v izmenji pazim otroke. Telefon 23-442 dopoldne.
STANOVANJE oddam zastoj na deželi, za vedno, ženski do 55 let starosti. Možna pridelava živeža. (Radeče, Sevnica). Marko Djurašević, Efenkova 1, 63320 Velenje.

ODDAM sobo samskemu dekletu. Naslov v upravi lista. (934/79).
IŠČEM neopremljeno sobo v Bršljanu. Naslov v upravi lista (961/79).
ENOSOBNO stanovanje iščeta mlada zakonca v okolici Novega mesta. Možnost kuhanja in uporabe kopalnice. Naslov v upravi lista (1000/79).

Motorna vozila

PRODAM zastavo 101, letnik 73, zelo dobro ohranjeno, registrirano do februarja 1980. Možnost plačila s čekom. Franc Bojanc, Ragovo 3/A, Novo mesto.
PRODAM dobro ohranjeno škodo 110 L, letnik 1973, registrirano do novembra 1979. Marija Šraj, Gor. Dole 9, Skočjan.
PRODAM zastavo 101, letnik 74. Rozalija Pelko, Skočjan 12.
PRODAM fiat 850 po delih. Bele, Zameško 68310 Sentjernej.
UGODNO prodam zastavo 750, letnik 1974, registrirano do 11. meseca. Naslov v upravi lista (942/79).
UGODNO prodam škodo, letnik 1972. Ogled v nedeljo, Franc Novak, Osrečje 16, Skočjan.
ZASTAVO 750, letnik 1971, prodam. Uar Stanislav Kos, Komandanta Staneta 1.
PRODAM VW karavan, letnik 69. Spolar, Mirna peč 67.

PREKLICI

JOŽE JURŠIČ in URŠKA, Dolž 31, Stopiče, prepovedujeta vožnjo in hojo ter pašo kokoši po najnjih parcelah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bova sodno preganjala.

PREKLICUJEM besede, ki sem jih izrekla zoper Štefko Šijanec, iz Zeljn. Antonija Turk, Zeljne, Kočevje.
PREPOVEDUJEM pašo kokoši po vrtu; kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala. Bojan Okorn, Blato 4, 68210 Trebnje.

ČESTITKE

DRAGI zlati mami in stari mami ANICI ŠOBAR iz Uršnih sel za njen 50. jubilejni praznik želimo mnogo sreče, posebno pa zdravja in da bi bila še dolgo med nami. Vsi njeni: Ivan, hčerke Tončka, Anica, Justa, Joži z družinami, sinova Boris in Brane. Bratu Branku, ki služi vojaški rok v Vrscu, pa pošiljamo lepe pozdrave.
DRAGEMU očetu JOŽETU URBANČIČU iz Dol. Toplice 20 želimo za njegov godovni praznik vse najlepše, predvsem zdravja. Vsi njegovi.

Dragemu očetu JOŽETU PERKU iz Lukovka pri Trebnjem, čestitamo za 80-letnico z željo, da bi bil še dolgo med nami. Vsi, ki ga imamo radi.
DRAGI sestri EMI ŠOBAR iz Uršnih sel za 50-letnico iskreno čestita z željo, da bi ji bilo v bodoče lepše, sestra Mici z družino.
Dragi mami in stari mami JOŽEFI MAROLT, Praproče 25, Straža, za njen 70. rojstni dan in god želimo še mnogo zdravih in srečnih let. Hčerka Marija z možem, vnuk Branko, vnukinja Slavka in Sonja z družinami.
DRAGI mami PEPICI KIRAR iz Šmarjete želi za god veliko zdravja, sreče in zadovoljstva hčerka Vera z družino.

Dragemu in skrbnemu očetu JOŽETU DERGANCU iz Zaloga pri Novem mestu za 75. rojstni dan in god ter mami Ani za 72. rojstni dan iskreno čestitajo sinovi, hčerki in 13 vnučkov.

OBVESTILA

ELEKTROMECHANIK za gospodinjске stroje obvešča cenjene stranke, da popravlja vse vrste gospodinjjskih strojev, hladilnikov, bojlerjev, pomivalnih strojev Zopass Candy, Siemens, Indeziti, Naomis, Ignis in Gorenje izven garancije. Strankam se priporoča NIKOLA DANČULOVIC, C. KOM. STANETA 3, telefon 24-314.
STEKLARSTVO MOJCA PEČEK. Partizanska 15, Novo mesto: steklarske usluge, okvirjenje slik, izdelava vitraž. Še pripravljamo! LTH – SERVIS ANTON VRŠČAJ, Kolodvorska 56, Črnomelj, telefon 76-073. Obveščam cenjene stranke, da opravljam servisa popravila v garancijskem roku na napravah LTH, na vseh ostalih znamkah pa izven garancijskega roka.
SERVIS CTC, THYFEN. Obveščam stranke, da popravljam gorilnike omenjenih znamk v garanciji, izven garancije pa tudi vse ostale znamke. Izvršimo tudi kompletno montažo z električno in oljno instalacijo. Nastavitev z najsoodnejšimi instrumenti! Anton Vrščaj, Kolodvorska 56, Črnomelj, telefon 76/073.
ATESTIRANE vlečne kljuke, priključke za vse tipe vozil izdelujem! Slavko Zaletel, Stanetičeva 28, Ljubljana – Šentvid, telefon (061) 50-536.
OBVEŠČAM cenjene stranke, da nudim naslednje fotografske usluge: slikam (samo v barvah) dojenčke, majhne otroke za rojstne dneve, pogrebe in poroke. Pridem na dom. Vsako soboto slikam poročne pare na magistratu v Novem mestu. Cene so ugodne. Foto Cvetko Tramte, Breška vas 3, 68220 Šmar. Toplice.

ZAHVALA
V ponedeljek, 5. marca 1979, smo pokopali na domačem pokopališču našo drago ženo, mamo, sestro in teto

REZKO ANTONČIČ
Bobičevo Rezko
iz Prapreč pri Šentjerneju

Iskreno se zahvaljujemo dobrim sosedom in sorodnikom, ki so nama nesebično nudili pomoč in naju tolažili, vsem skupaj in vsakemu posebej, da so počastili njen spomin, darovali cvetje in vence in se udeležili pogrebne svečanosti. Posebna zahvala gospodu župniku za poslovljne besede in pogrebni obred.

Žalujoci: mož Janez s sinom Francem in drugo sorodstvo

ZAHVALA
V 84. letu starosti nas je za vedno zapustila naša dobra mama, sestra, babica, prababica, teta in tašča

FRANČIŠKA VOLF
Podplanina 2

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so ji v težkih trenutkih stali ob strani, posebno še teti Perčič in sosedu, ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in darovali cvetje. Posebna zahvala organizaciji ZB NOV Trava za bogato cvetje in tople poslovljne besede.

Žalujoci: hčerka Tončka, sin Ludvik, sestri Micka in Tončka ter pet vnukov in pet pravnukov

ZAHVALA
V 76. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož oče, dedek, brat in stric

IVAN LAKNER
gozdar v pokoju
iz Špeharjev 2

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam izrekli sožalje. Posebna hvala družinam Kobe, Mukavec, Troha; TOZD Gozdarstvu Črnomelj, IMV Črnomelj, sodelavkam VVZ Najdihojca Ljubljana, Lovski družini, gasilskemu društvu in ZB Sinji vrh ter govornikom Jožetu Bariču, Viktorju Horvatu, Otonu Špeharju in Ivanu Šnelerju za lepo opisano življenjsko pot našega dragega očeta. Hvala tudi pevcem in župniku za opravljeni obred ter vsem, ki ste darovali cvetje in pokojnika v tako velikem številu pospremili k preranemu zadnjemu počitku.

Žalujoci: žena Marija, sinovi Ivan, Lado, Peter in hčerka Marijana z družinami ter drugo sorodstvo.

Špeharji, Hrib, Črnomelj, Ljubljana, dne 7. marca 1979.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto – USTANOVITELJ LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.
IZDAJATELJSKI SVET je družbeni organ upravljanja. Predsednik: Slavko Lupšina.
UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Milan Markelj (namestnik), Rja Bačar, Andrej Bartelj, Marjan Bauer, Janez Pezelj, Jože Primc, Drago Rustja, Jožica Teppy, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. Tehnični urednik Priloge: Dušan Lazar. Ekonomska propaganda: Janko Saje in Marko Klinc.
IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 6 din, letna naročnina 238 din, polletna naročnina 119 din, plačljiva vnaprej – Za inozemstvo 480 din ali 25 ameriških dolarjev oz. 50 DM (oz. ustreznega druga valuta v tej vrednosti) – Devizni račun: 52100-620-107-32000-009-8-9.
OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 130 din, 1 cm na določeni strani 160 din, 1 cm na srednji ali zadnji strani 200 din, 1 cm na prvi strani 250 din. Vsak mali oglas do 10 besed 50 din, vsaka nadaljnja beseda 5 din – Za vse druge oglase velja dogovor o preklicu cenik št. 10 od 1. 1. 1979 – Na podlagi mnenja sekretariata za informacije IS skupščine SRS (št. 421-1/72 od 28. 3. 1974) se za Dolenjski list ne plačuje davek od prometa proizvodov.
TEKOČI RAČUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-603-30624 – Naslov uredništva: 68051 Novo mesto, Ulica talcev 2, p.p. 33, telefon (068) 23-606 – Naslov uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3, p.p. 33, telefon (068) 23-611. – Nenaročnih rokopiesov in fotografij ne vračamo – Časopisni stavek, filmi in prelom: ČZP Dolenjski list, Novo mesto – Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

ZAHVALA

V 79. letu starosti je dokončal življenjsko pot in delo, polno truda, ter se vrnil k materi zemlji naš dragi oče, stari ata, brat, bratranec in svak

ALOJZIJ KOPINA

posestnik z Radovlje št. 25

Iskreno se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, ki so mu v težkih trenutkih nudili pomoč. Zahvala velja tudi vsem, ki ste nam izrazili sožalje in sočustvovali z nami, sorodnikom in prijateljem za darovano cvetje, Komunalnemu podjetju Ljubljana, TOZD Javna higiena, TOZD Avtopark, TOZD Remont delavnice, TOZD skupne službe za darovano cvetje in polnoštevilno udeležbo ter vsem, ki ste spremili pokojnega k njegovemu zadnjemu počitku. Prisrčna hvala možem, ki so ga peljali, Tonetu Weissu in Nacetu Vidrihu za organizacijo pogreba, gospodu župniku Janez Jarcu za lepo opravljeni cerkveni obred.

Hvala vsem, ki so mu v njegovem življenju kaj dobrega storili, ob smrti pa z iskreno mislijo počastili njegov spomin. Vsem skupaj smo resnično hvaležni.

Zalujoči: hič Mici, sin Lojze z družino, sestra Mici Virant z družino, nečaki in nečakinje, bratrance, sestrične, svakinje in svaki z družinami ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob prerani izgubi drage mame

TEREZIJE HROVATIČ

roj. ŠTAMPELJ

se iskreno zahvaljujemo prijateljem, znancem, sorodnikom, OZD Labod - TOZD Ločna, TOZD Commerce, gosp. župniku za besede ob grobu, Pevskemu društvu Ruperč vrh, bolniškemu osebju internega oddelka v Novem mestu in vsem, ki ste pokojnico spremili na zadnji poti.

Zalujoči: mož Franc, sin Franci z družino, hčerke Štefanija, Marija in Terezija z družinami ter drugo sorodstvo

ZAHVALA

V osemdesetem letu starosti nas je nepričakovano zapustil dragi mož, ljubljani ata, stari ata, stric in brat

FRANC STRNIŠA

iz Vrbovca pri Dobrniču

Najtopleje se zahvaljujemo vsem sosedom za pomoč, sorodnikom in prijateljem za toliko lepega cvetja in vencev, pevskemu društvu Dobrnič, ZB Dobrnič za vence in spremstvo, tovarni Iskra Žužemberk, govorniku za ganljivi govor in gospodu dekanu za lepo opravljeni obred. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste našega dragega ata v tako velikem številu spremili k zadnjemu počitku.

Zalujoči: žena Cenka, sin Jože, hčerke Cenka, Lojzka, Anica z družinami ter snaha Anica z otroki ter sestre

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame

ANTONIJE LIPAR

iz Herinje vasi

se iskreno zahvaljujemo dr. Starcu in strežnemu osebju bolnice Novo mesto, ki so se trudili, da bi našo drago mamo ohranili pri življenju, nadalje vsem sosedom, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in nam pomagali, kolektivu Hotela Grad Otočec ter župniku za lepo opisano težko življenjsko pot naše drage mame in opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: hčerke Pepca, Mici, Ivi s hčerko Mileno ter sin Ivan

ZAHVALA

Globoko pretreseni ob tragični izgubi našega dragega, nenadomestljivega

FRANCIJA AGREŽA

se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so ga spremili na zadnji poti in mu darovali cvetje in vence ter nam v teh dolgih mukotrpnih dneh stali ob strani in z nami čutili bridko bolečino te tragične izgube. Posebno zahvalo naj izrazimo tudi miličnikom iz Sevnice za njihovo prizadevnost pri iskanju pokojnika, kakor tudi č.g. Janezu Vilčniku za opravljeni obred ter govornikom za poslovljne besede.

Neutolažjivi:
mama in sestri z družinami

ZAHVALA

Dne 5. marca 1979 nas je v 68. letu starosti za vedno zapustila naša draga mama in stara mama

ANA SAJE

roj. GRIVEC
iz Dol. Kamenja 15

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, vaščanom, posebno Kramarjevim, vsem, ki so z nami sočustvovali, spremili pokojnico na njeni za dnji poti ter ji podarili vence in cvetje. Hvala zdravnikom in strežnemu osebju internega oddelka bolnice Novo mesto za trud, Pivovarni Union-distribucijskemu centru in Sodišču združenega dela iz Novega mesta za podarjene vence. Zahvala tudi župniku za opravljeni obred.

Zalujoči: mož France, sin Jože ter hčerki Vera in Slavka z družinami

ZAHVALA

V 69. letu starosti nas je nenadoma za vedno zapustil naš dragi mož, ata in stari ata

TONE VOGLAR

iz Selc pri Leskovcu

Iskreno se zahvaljujemo sosedu Voglarju in vsem vaščanom za nesebično pomoč v težkih trenutkih, dekanu za opravljeni obred, pevcem KUD Dušan Jereb, godbi in govorniku ob odprtem grobu za poslovljne besede. Vsem prijateljem in znancem, ki so mu podarili cvetje in ga spremili k mnogo preranemu počitku, najiskrenejša hvala.

Žena Zalka, sin Toni, hčerke Nada, Anica, Erika, Jožica in Cvetka z družinami ter drugo sorodstvo

Selce, dne 1. marca 1979

ZAHVALA

Ob boleči izgubi nad vse ljubljene mame, stare mame, sestre, babice in tete

KRISTINE KORAČIN

iz Vel. Kala pri Mimi peči

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in svaščanom, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, z nami pa sočustvovali in nam izrazili sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni dr. Janežu, dr. Kramarju ter ostalim zdravnikom kirurškega oddelka, ter vsemu osebju intenzivne terapije, civilnega letališča Zagreb, Slovenija vina in Ljubljani ter župniku za opravljeni obred. Vsem in vsakemu posebej še enkrat prisrčna hvala.

Užaloščeni: hčerke Jožica, Kristina, Marica in sin Rudi z družinami, sestri Pepca in Micka, brat France, sedem vnukov in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

V 23. letu nam je tragično preminil dragi sin, brat, bratranec in stric

EDI ŠOŠTERIČ

iz Mrčnih sel

Vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali cvetje in vence in nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali, se iskreno zahvaljujemo. Posebna hvala sosedom Gorjupovim, Gančevim in drugim, godbi Senovo in rudniku Senovo za podarjene vence, govorniku za poslovljne besede ob odprtem grobu, župniku za opravljeni obred in vsem, ki ste v tako velikem številu spremili Edija na zadnji poti. Še enkrat vsem iskrena hvala!

Zalujoči: mama Milka, Lojz, bratje Lado, Jože z družino, Janko, Zlatko, Slavko in sestra Jožica ter drugo sorodstvo

Koprivnica, dne 27. januarja 1979

ZAHVALA

Izmučen od hude bolezni nas je v 66. letu starosti zapustil naš nepozabni ljubi mož, ata, stari ata, brat in stric

JOŽE SLEMENŠEK

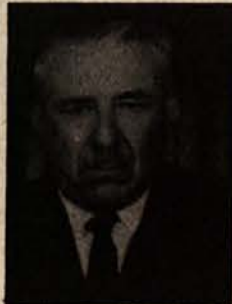
upokojeni gostilničar iz Dol. Brezovega pri Blanci

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in vaščanom, ki ste ga med njegovo hudo boleznijo obiskovali na domu, vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, sosedom Slemenškovim, Gabričevim, Hočevarjevim in Teraževi teti za nesebično pomoč, vsem, ki ste mu ob sarti darovali cvetje in vence, nam izrekli sožalje in tolažilne besede ter pokojnika v tako velikem številu spremili na njegov zadnji poti. Posebna zahvala SO Sevnica, kolektivu Jutrzanke, obrtnikom iz Sevnice za vence in cvetje, pevskemu oktetu s Senovega za ganljivo pesnjo, gospodu župniku za opravljeni obred ter tov. Karlu Aliču za poslovljne besede na domu. Prav posebno se zahvaljujemo LD Brestanica in ZB Blanca za častne straže ob krsti, spremstvo s praporji, izkazane lovške časti ter njunima predstavnikoma tov. Francu Reparju in tov. Simoni Urbančič za tople in iskrene poslovljne besede. Prav vsem še enkrat velika in iskrena hvala.

Zalujoči: žena Julka, sin Mirko z ženo Marjano, hčerka Slavica z možem Željkom, vnuki Gorazd, Kristof, Kristjan, vnukinja Vesna in drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, ate, stari ate, tast, brat in stric

JOŽE KOZINA

iz Zaloga 7

Iskreno se zahvaljujemo dr. Zvonki Gornik, patronažni setri za pogoste obiske na domu, vsem dobrim prijateljem, sorodnikom in znancem, ki so mu poklonili toliko cvetja, ga pospremili na zadnji poti in nam izrazili sožalje. Posebno zahvalo smo dolžni družinam Staniša, obema Bučarjevima, Klančar in Hočevar, ZB NOV Straža, govorniku tov. Virantu za ganljive poslovljne besede, trgovini KZ Krka v Briljnu, sindikalni podružnici KZ Krka iz Novega mesta in župniku za pogrebni obred in poslovljne besede.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi naše sestre in tete

ANICE FABJAN

upokojenke iz Črnomlja

se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in spremili drago pokojnico na zadnji poti.

Brata Bojan in Lovro, nečaki in nečakinje

Kaj je bilo te dni nad Kočevjem, ne ve nihče — Množični privid ali res neznan letéči predmeti?

Te dni po Kočevju spet govore o NLP, ki so se pojavili nad mestom okoli polnoči med 4. in 5. marcem, zadnji pa naj bi odletel v smeri jugovzhoda šele okoli 6. ure zjutraj, se pravi že podnevi.

Tisto noč so na postaji milice Kočevje miličniki Alojz Levstik, Zlatko Bogovič in Branko Jesenik ujeli radijski razgovor, da se pomika skupina NLP proti Vrhniki oziroma Krimu (menda iz smeri Ljubljane). Tem besedam so se sladko smejali, češ da je spet nekdo videl nekaj, česar ni.

Alojz Levstik nam je povedal: „Potem sta šla oba druga miličnika na obhod po mestu, jaz, ki sem bil dežurni, pa sem ostal na postaji. Komaj pa sta odšla, že je potrkalo na okno in glas tovarišev me je povabil: „Lojze, pridi ven, boš videl leteče krožnike!“

Dejal sem jima: „Beži, beži! Nikar me ne zafrkavajta!“

Ker pa sta oba le vztrajala, sem šel ven. Nad Mestnim vrhom sem res zagledal NLP. Bil je svetel kot zvezda, okoli njega pa sta krožili in utripali zelena in rdeča luč. Pri opazovanju se nam je pridružil še Tone Gašparac, ki stanuje v bližnjem bloku. Šli smo še po daljnogled in opazovali. Videli smo isto, kot sem že povedal, le bolj razločno.

Cez kake pol ure sem se obrnil, da bi šel nazaj proti postaji in takrat sem na nebu med vrhcem in sosednjo hišo zagledal še dva prav taka NLP, le da sta bila višje. Malo kasneje sem opazil še četrtega, ki je „stal“ nad Kočevskim Rogom.

Vsi štirje NLP so vztrajali na svojih mestih še ob 4. uri zjutraj. Tisti, ki smo ga zagledali prvega, je odletel šele okoli 6. ure, ko je bil že dan, proti vzhodu oziroma jugovzhodu. Takrat na njem ni bilo videti barvnih luči, pač pa je bil le svetlo telo, kot zvezda.“

Zatrtil je, da to niso bila ne letala, ne helikopteri, ne zvezde oz. zvezdni utrinjki. Na vprašanje, če je bral podlistke o NLP v Delu, če je bral zadnje čase kaj o NLP ali gledal

kakšen film o tem, oziroma če je bral članek o tem dogodku, ki mu je bil priča, ki je bil objavljen 7. marca v Delu, je na vse odgovoril, da ni.

V Kočevju je tokrat, pa tudi že večkrat prej, precej ljudi videlo NLP. Večina jih o tem govori le nerada in opaznan ne sporočajo nikamor, ker se boje, da bi se jim ljudje posmehovali.

Nace Vidrih, računovodja Hotela Pugled pripoveduje, kako se je posmehoval trditvam Staneta Jajtiča, sekretarja hotela, da je nekajkrat videl NLP. Pred kakimi štirimi leti pa je sam ob belem dnevu skupaj s trgovcem slavkom Turkom in Rudijem Čmakom videl nad Zeljnami NLP, ki „je letel nizko, hitro in brez šuma ter žarel oz. seval z nepojasnjeno svetlobo“. Dodal je še:

„Nekaj dni sem bil zelo pretresen. Če bi mi takrat nekdo rekel, da se mi bo čez pet minut prikazala mati božja, bi verjel, čeprav nisem veren oz. sem ateist. Tisto me je popolnoma dotlo.“

Kasneje je spet videl NLP, celo takrat, ko je bil skupaj z nekimi

LETEČI SVETOVNI PRVAK — Potem ko je v soboto dopoldan popularni novinar Tone Fornezzi-TOF postal svetovni prvak v novinarskih smučarskih tekih, je popoldan s svojim ostrim jezikom že veselil Labodove delavke, zbrane v novomeškem Domu JLA. Za novinarje res ni počitka! (Foto: Pavlin)

uglednimi Kočevci (njihove priimke nam je zaupal). Vendar o svojih opazanjih ni nikoli nikomur sporočil, da se mu ne bi posmehovali, kot so se tisti družini iz bližnje Stare cerkve, ko je v zagrebški Areni pisalo, da so videli NLP. Pripoved je

zaključil z besedami: „Rečem vam, prej kot v 10 letih bomo vsi videli NLP!“

J. PRIMC

Cvička ne rodi naključje

V sončnem in toplem poznozimskem dopoldnevu sem Jožeta Selaka kajpak zaman iskal na domu v Dobravi. Tudi ni treba dvakrat ugibati, kje je bil: obrezoval je trte na Vinjem vrhu. „Ob takemle času sem najraje v vinogradu.“ je dejal in se ozrl na razrasle trte, med široko speljanimi vrstami pa jeseni zorana zemlja še ni kazala znakov spomladanskega prebujanja.

Bližu 11 ha meri Selakova kmetija, gospodar pa gre v korak s časom. „Precej strojev sem že kupil, a nobenega na posojilo. Nič nimam zoper zadolževanje, le zdi se mi, da se zaslužek tako drobi in nikoli ne veš, pri čem si.“ V glavnem se ukvarja z živinorejo, trenutno ima v hlevu kobilu, devet govejih repov in pet plemenskih svinj. Selak bo kmalu srečal Abrahama, pa še nikdar ni pomislil na to, da bi se zaposlil. „Če pametno in trdo delaš, je ni kmetije, ki te ne bi mogla preživljati. Zemljiški davek ni nič strašnega, pregloboko pa je treba seči v mošnjček, ko gre za plačilo socialnega in starostnega zavarovanja.“ O znanju takega človeka ne kaže veliki spraševati. Zamahnil je z roko: „Sem ter tja že prelistam kakšno knjigo, pred kratkim sem naročil Doberškovo „Vinogradništvo“, v glavnem pa se kmet lahko zanaša le na izkušnje, ki mu jih dajo desetletja trdega dela.“

Vinograda se Selak loteva s pravcato ljubiteljsko vne- mo. V zadnjih devetih letih je temeljito obnovil vseh 45 arov. Do lani jih je obrodilo nad polovico, letos pa pričakuje poln pridelek. Zametna črna, malo modre franki- rje, kraljevine in plavca — iz teh sort skupaj je Selak lani pridelal okoli 1.800 litrov cvička in to vino je z oceno 14,9 zmagalo na nedavnem tekmovanju, ki ga ob tednu dolenskega cvička pripravlja Društvo vinogradnikov Dolenske. „Če me ne bi pregovorili drugi člani, tudi letos

ne bi poslal vzorca v ocenjevanje,“ je rekel in skromno dodal, da ga zmaga sicer veseli, saj je priznanje njegovega dela. Kot že vrsto let prej je tudi za zadnje letino vinograd zoral že jeseni, spomladi obrezal trte, zamenjal nekaj kolov, postoril še marsikaj in bil med redki- mi, ki mu je zmrzal prizanesla. Lani je tudi toča obšla Vinji vrh, Selak pa je trte redno škropil do treh tednov pred trgatvijo. „Vinograd ima nizko lego in grozdje je slabo zorelo, zato smo trgali šele 15. oktobra. Prvič sem uporabil sosedov mlin za pecljanje, dolil nisem niti kaplje vode, le malo nad pol centa sladkorja sem dodal. Mošt se je hitro izčistil.“

Čeprav se o ceni grozdja in vina ne pogovarja rad, ni mogel skriti tega, da z njo ni zadovoljen. „Vloženo delo še zdaleč ni poplačano, ker pa vina ne pridelujemo zato, da bi ga zlivali na gnoj, ga hočeš nočeš moramo dati po ceni, ki nam jo vsilijo. Sam sem ga do zdaj malo prodajal, čisto drugače pa bo že letos, če bodo dobro obrodile vse trte.“

Če bo vreme prizanesljivo, potem se ni bati, da bi sodi ostali prazni, kajti Selak ve, kako je treba streči trtam. Rad pije dobro vino, zato ničesar ne prepusti naključju, vselej o pravem času postori, kar je treba. „Največja nagrada je čista kapljica, priznanje, zaradi katerega ste prišli k meni, pa ni taka reč, da bi se z njo bahal na vse strani.“

Preveč me je srbel jezik, da ne bi moža, ki je lani pridelal najboljši cviček na Dolenskem, vprašal, kaj meni o besedni vojni okoli ime- na marvin. Dolgo je tuhtal. „Človek dela, trta rodi, človek popije. Raje dobro ko slabo. Kaj je pravi cviček, o tem pač ne kaže izgubljati besed. Pri marvinu pa ima že ime tovarniški prizvok, kaj šele okus.“ Iz oči pa se mu je dalo razbrati hudomušno vprašanje: „Mar (je to) vin?“ D. RUSTJA

Odkrili podtaknjeni salami

Komisija za ocenjevanje salam se ni pustila „prekaditi“ — Valjar Francu Reparju

Znana Vrtovškova gostilna v Sevnici je bila minulo soboto že osemnajstič prizorišče boja izdelovalcev domačih salam, kajpak pod okriljem vse številnejše mučeniške srenje. Podobna prireditev, vendar le z desetletnim stažem, je bila na isti dan v Pajkovi gostilni v Zabukovju.

Salamarski boj ponavadi napolni gostilno do zadnjega kotička. Niti harmonika niti dobra domača kapljica ne morejo odvrti pozornosti od kuhinjskih vrat, kjer zaseda ocenjevalna komisija. Komisija, ki vsak primerek ocenjuje po videzu in okusu že vrsto let do desetinke natančno, se je tokrat znašla pred skladovnico doslej rekordnih 47 šifriranih primerkov. Pokušanju je že kot vrsto let nazaj načeloval veterinarski inšpektor Boris Stariha, v ekipi so še — ta naloga jim je zaupana tudi vnaprej — tržni inšpektor, trgovski potnik, vodja tozd kooperacije, izdelovalec plastike in tokratni član iz občinstva — turistični delavec.

MOZELJ: V SOBOTO FINALE

Na tekmovanju zakonskih parov v kegljanju v Mozlju ima po predzadnjem devetem kolu kar pet parov možnost doseči prvo mesto, saj je razlika med njimi le nekaj kegljev. Zato bo zadnje kolo, ki bo v soboto, 17. marca, ob 16. uri, še posebno zanimivo. Stanje po devetem kolu: Pretner 1150 podrtih kegljev, Vukomanovič, 1150, Šalamon 1144, Rijavec 1132, Hajdinjak 1127 itd. I. S.

ni bilo žal truda, saj je v salamo vdelal zlomljeno kuhalnico.

Prehodni valjar kot priznanje najboljšemu izdelovalcu je pripadel gozdarju Francu Reparju; druga je bila salama finomehanika Toneta Rabarja; lanski zmagovalec gostilničar Anton Kragl je potrdil svoj sloves z dobrim tretjim mestom v tolikšni konkurenci. V Zabukovju je med 16 salamami zmagal s svojo salamo Karel Mirt z Velikega vrha.

A. ŽELEZNIK

KDOR ZNA, ZNA — Dobro narejena domača salama ni zgolj domena mesarjev. Na sevnških salamiadah se sreča nasmehne enkrat enim, drugič drugim. Letošnji zmagovalec je postal gozdar Franc Repar (na levi). Njegov izdelek je zbral 44,6 točke. (Foto: Zeleznik)

Deveti križ strica Petra

Krasinec je majhna, prijetna vasica ob Kolpi. Govorica tam kajsnjih ljudi opozori prisleca, da hrvaška meja ni daleč.

Peter Pezdirc, ki sem ga iskal, je bil doma. Pravi, da mu je tu najlepše, da je star in ne more več veliko hoditi. „Toda takrat, ko sem bil še mlad, tako mlad kot na tisti sliki,“ pokaže fotografijo na steni, kjer jih je štel komaj 20, „je bilo čisto drugače.“ Začne se njegova pripoved o mladosti, o vojski, ki jo je služil sedem let. Njegove misli segajo daleč v čas prve svetovne vojne. Kljub svojemu osemindesetemu letu, ki si ga bo Peter naložil na ramena letos, ima zelo dober spomin. Ne

prezre nobene podrobnosti, njegova pripoved je gladka, tekoča, kramljanje z njim prijetno. Rad se spominja dni, ki jih je med I. svetovno vojno preživel na Dunaju, kjer se je šolal za telefonista in merilca. Nemški jezik še vedno govori tako tekoče „kot v dobrih starih časih“, kakor sam pravi.

Po končani prvi svetovni vojni se je vrnil v domačo vas, leta 1927 ustanovil gasilsko društvo in bil njegov predsednik 15 let. A okupator je zaplenil gasilsko orodje in društvo se je zateklo v ilegalo.

V obdobju od 1932 do začetka 2. svetovne vojne je bil trikrat izvoljen za župana Gradca, vasi v Beli krajini. Leta 1942 ga je italijanski agresor razrešil te funkcije, ker ni hotel podpisati vdanostnih spomenic duceju in kralju Emanuelu. Od 85 županov v Ljubljanski pokrajini je bil v tem primeru osamljen.

Danes nadaljuje očetovo delo sin Anton. Pezdircova domačija stoji sredi vasi kot simbol trdne kmetije in rezultat dela, ki so ga ustvarile trde, žuljave kmečke roke. Antona poznajo po njegovem delovanju tudi mnoge organizacije in društva.

Peter Pezdirc živi v spominih na dve svetovni vojni, na težko kmečko delo, ki ga ni nikoli zmanjkalo, na devet lačnih otroških ust, ki sta jih morala nasititi z ženo. V njegovem življenju je bilo mnogo trpljenja in nenehna bitka za kos kruha. „Pa kaj bi!“ zamahne z roko stric Peter. „Življenje je kljub vsemu lepo.“ In o tem lepem, a mnogokrat tudi trdem življenju pripoveduje danes v preprostem jeziku svojim potomcem. Veliko, zelo veliko jih ima. Letos mu bo ob biserni poroki izreklo čestitke 35 vnukov, 37 pravnukov in mala prapravnukinja.

MIRJAM BEZEK

Velika izbira dekorativnih in drugih zaves, metrskega blaga za pomladne in poletne obleke

ženske, moške in otroške prehodne konfekcije v prvem nadstropju Trgovske hiše

Maximarket